

2020

**VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS,
MERO IR ADMINISTRACIJOS VEIKLOS ATASKAITA**

Gerbiamieji Vilniaus rajono gyventojai,

2020 metai buvo išskirtiniai visame pasaulyje, taip pat Vilniaus rajone. Žmoniją užklupusi koronaviruso pandemija tapo neeiliniu išbandymu visiems.

Sudėtingu pandemijos laikotarpiu visuomenė turėjo išmokti prisitaikyti prie pasikeitimų kultūros, švietimo, sporto ir kitose srityse. Visiems teko perorientuoti savo gyvenimą ir mokytis gyventi pagal visiškai kitokias taisykles.

Suprasdami pandemijos keliamą grėsmę, nedelsdami ėmėmės visų priemonių apsaugoti Vilniaus rajono gyventojų gyvybę, sveikatą ir gerovę. Mūsų pastangos suvaldant koronaviruso plitimą buvo pastebėtos ir įvertintos. 2020 metų pabaigoje Vilniaus rajono savivaldybei atiteko Sveikatos apsaugos ministerijos nominacija „Už ryžtą ir iniciatyvas saugant visuomenės sveikatą koronaviruso pandemijos metu“ bei labiausiai prestižinis savivaldos srityje - „Auksinės krivulės“ apdovanojimas.

Nepaisant sudėtingos situacijos šalyje dėl pandemijos, dėjome visas pastangas, kad ji kuo mažiau paveiktų Vilniaus rajono plėtrą, todėl tęsėme statybos darbus, pritraukėme investicijų, sprendėme kasdienes gyventojų klausimus ir tenkinome jų poreikius.

Norėdama supažindinti Jus su Vilniaus rajono savivaldybės atliktais darbais ir įgyvendintais projektais, vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymu ir Vilniaus rajono savivaldybės tarybos reglamentu, pristatau 2020 metų Mero, Tarybos ir Administracijos veiklos ataskaitą.

Vilniaus rajono savivaldybės merė

Marija Rekst

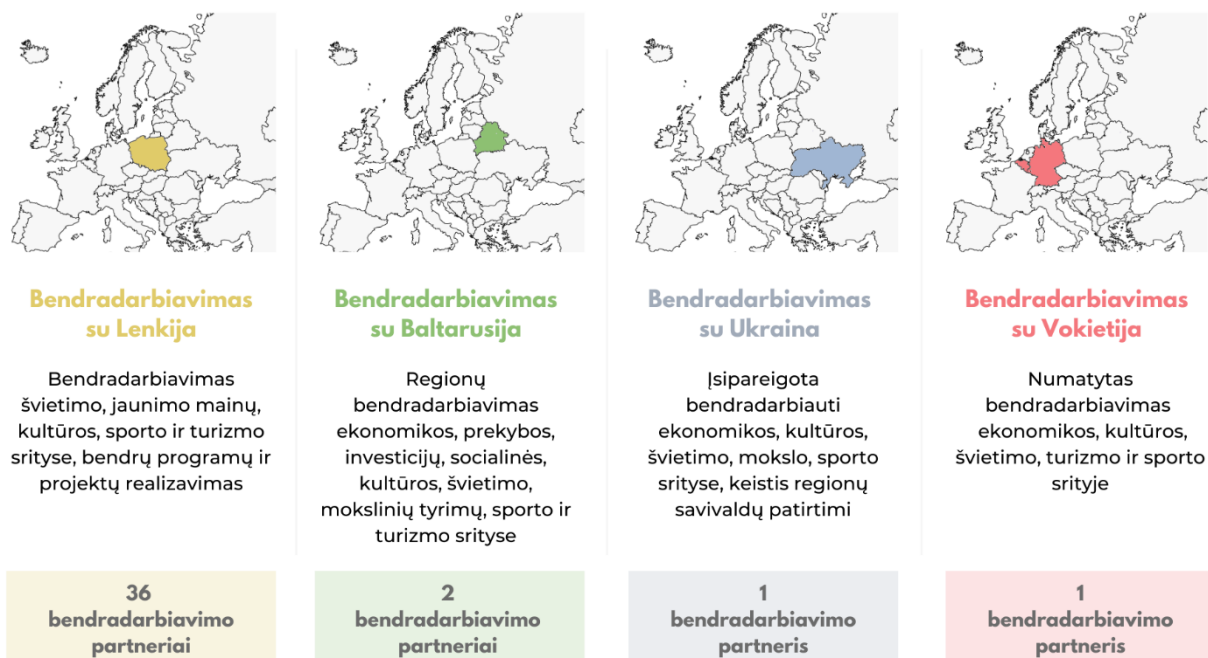
TURINYS

I. MERO VEIKLA.....	4
II. TARYBOS VEIKLA.....	10
III. ADMINISTRACIJOS VEIKLA	133
IV.BIUDŽETAS.....	16
V.ŠVIETIMAS.....	18
VI. INVESTICIJOS.....	34
VII.EKONOMINIAI RODIKLIAI.....	35
VIII.SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA.....	42
IX.SOCIALINĖ GYVENTOJŲ APSAUGA.....	46
X.KOMUNALINIS ŪKIS.....	54
XI. ŽEMĖS ŪKIS.....	64
XII. SVEIKATOS PRIEŽIŪRA.....	68
XIII. DĖMESYS JAUNIMO REIKALAMS.....	73
XIV. KULTŪRA, SPORTAS, TURIZMAS.....	76
XV.BENDRUOMENĖS.....	86
XVI. KOMUNIKACIJA.....	88

I. MERO VEIKLA

1.1. Tarptautinis bendradarbiavimas. Vietos savivaldos įstatymas numato, kad meras atstovauja savivaldybei bendradarbiaujant su kitomis savivaldybėmis, valstybės ar užsienio šalių institucijomis, kitais juridiniais ir fiziniiais asmenimis. Nepaisant pasaulį supurčiusios pandemijos ir įsigaliojusiu visuotinių apribojimų, Vilniaus rajono savivaldybė, seniūnijos, švietimo ir kultūros įstaigų bendruomenės palaikė ir plėtojo dialogą bei bendradarbiavo su užsienio valstybių miestais-partneriais. Vilniaus rajono savivaldybė bei seniūnijos aktyviai bendradarbiauja su Lenkijos (36), Baltarusijos (2), Ukrainos (1), Vokietijos (1) partneriais (apskritimis, valsčiais, miestais, įvairiomis įstaigomis, organizacijomis, draugijomis ir kt.).

Vilniaus rajono savivaldybės bei seniūnijų bendradarbiavimo kryptys ir sritys

2020 m. sausio 29 d. Nemenčinės miesto seniūnija pasirašė bendradarbiavimo sutartį su **Lenkijos Grudziondzo valsčiumi**. Sutarta, kad bus bendradarbiaujama vykdant bendrus projektus, plėtojant bendradarbiavimą turizmo, švietimo, kultūros ir sporto, ekonomikos bei komunalinio ūkio veiklos srityse, organizuojant mainų programas jaunimui ir mokyklų atstovams, kultūros, sporto ar kitoms įstaigoms ir viešosioms miesto organizacijoms.

Rugpjūčio mėnesį į Vilniaus rajono savivaldybę atvyko **Neretos savivaldybės atstovai iš Latvijos** – bendrai vykdomo Europos Sąjungos (toliau – ES) finansuojamo projekto „Atraskime regionų šaknis iš naujo“ partneriai.

1 pav. Nemenčinės m. seniūnas Artur Komarovski (iš dešinės) ir Grudziondzo seniūnas Andrzej Rodziejewicz

Vicemeris Robert Komarovski svečiams pristatė Lietuvos savivaldos sistemą, Vilniaus rajono demografinius, ekonominius rodiklius, lankytinas vietas ir papasakojo apie rajono tradicijas.

1.2. Regioninis bendradarbiavimas. 2020 metų spalį žengtas svarbus žingsnis glaudesnio bendradarbiavimo tarp Vilniaus regiono savivaldybių link. Siekdamas sukurti efektyvią regioniniu savarankiškumu pagrįstą regioninę politiką, skatinti socialinę ir ekonominę plėtrą bei savivaldybių bendradarbiavimą, Vilniaus rajono savivaldybė kartu su dar 7 Vilniaus regiono savivaldybėmis pasirašė **Vilniaus regiono plėtros tarybos įsteigimo sutartį.**

2 pav. Vilniaus regiono plėtros tarybos įsteigimo sutarties pasirašymas. Nuotr. S.Nemeikaitė (trakai.lt)

Vilniaus rajono savivaldybė, siekdama kurti gyventojų gerovę bei pritraukti kuo daugiau investicijų į rajoną, 2020 m. gegužės mėn. su Šalčininkų rajono savivaldybe pasirašė **sutartį dėl Šalčininkai+ funkcinės zonos plėtros strategijos įgyvendinimo**, kuria siekiama glaudžiai bendradarbiauti ieškant bendrų rajonams sprendinių, pritraukiant kuo daugiau

3 pav. Vilniaus ir Šalčininkų rajonų merai Marija Rekst ir Zdzisław Palevič

prezidentu Gitanu Nausėda. Vilniaus regiono savivaldybių merai aptarė su šalies vadovu COVID-

4 pav. Keturiasdešimt Totorių musulmonų-sunitų bendruomenės pirmininkė Fatima Buinovska (per vidurį), Seimo Sirmininkas Viktoras Pranckietis ir Vilniaus rajono merė Marija Rekst

investicijų ir stiprinant ekonominį rajonų potencialą. Strategijoje numatyta, kad bus rekonstruotas Rudaminos turgus, išigytytas autobusas neįgaliesiems, teikiamos kompleksinės socialinės paslaugos šeimoms su specialiųjų poreikių vaikais.

2020 metų gruodžio 21 d. Vilniaus rajono merė Marija Rekst kartu su Vilniaus miesto, Elektrėnų, Švenčionių, Ukmergės, Širvintų, Šalčininkų ir Trakų rajonų savivaldybių merais dalyvavo nuotoliniame susitikime **su**

19 pandemijos valdymą, pasiruošimą vakcinuoti gyventojus ir kitas regiono aktualijas. Susitikimo metu merė M. Rekst akcentavo, kokie pagrindiniai iššūkiai trukdo darniai rajono plėtrai ir pasiūlė galimus jų sprendimo būdus.

1.3. Oficialūs vizitai Vilniaus rajone. Vilniaus rajonas nuo seno garsėja savo daugiatautiškumu ir daugiakultūriškumu, o rajono gyventojai – kultūros ir tradicijų puoselėjimu bei svetingumu.

Seimas 2021 metus paskelbė Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metais, ta proga 2020 sausio mėn. Vilniaus rajono

Pagirių seniūnijos Keturiasdešimt Totorių kaime lankėsi ir asmeniškai šio kaimo musulmonų-sunitų bendruomenės pirmininkei Seimo nutarimą dėl 2021 metų paskelbimo Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metais įteikė **Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis**. Seimo vadovas, kartu su Seimo nariais sveikindamas totorių bendruomenę, padėkojo Vilniaus rajono savivaldybei už gebėjimą puoselėti bei saugoti įvairių tradicijų ir kultūrų identitetą bei pasidžiaugė, kad šiame krašte draugiškai sugyvena įvairių tautybių ir tikėjimų žmonės.

Minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, Medininkų pilyje vykusiame Trakų istorijos muziejaus organizuotame šventiniame renginyje sulaukta **pirmosios Lietuvos Respublikos ponios Dianos Nausėdienės**. Šalies pirmoji ponia, sveikindama su ypatinga Lietuvai švente, Vilniaus rajono savivaldybės atstovams padėkojo už sugebėjimą burti stiprią ir draugišką bendruomenę.

5 pav. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimas su pirmąja šalies ponia

Birželio mėn., prasidedant brandos egzaminų sesijai, Pagirių gimnazijoje – brandos egzaminų bazinėje mokykloje Vilniaus rajone lankėsi **švietimo, mokslo ir sporto ministras Algirdas Monkevičius**. Galiojant šalyje paskelbtai ekstremaliajai situacijai dėl koronaviruso grėsmės bei patvirtinus saugumo rekomendacijas brandos egzaminus laikantiems abiturientams, ministras domėjosi gimnazijos pasiruošimu ir sukurtomis saugumo bei patogumo sąlygomis.

6 pav. Nemenčinės Gedimino gimnazijos bendruomenę sveikino prezidentas Gitanas Nausėda

Rugsėjo 1-ąją,
Mokslo ir
žinių dienos
proga
Nemenčinės
Gedimino
gimnazijos
bendruomenė
sulaukė garbingų
svečių – **Jo**

7 pav. Nemenčinės K. Parčevskio gimnazijos bendruomenę sveikino vidaus reikalų ministrė Rita Tamašunienė

Ekscelencijos Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos bei **vidaus reikalų ministrės Ritos Tamašunienės**. Su rugsėjo 1-ąją sveikindamas visą švietimo bendruomenę, Prezidentas gimnazijai įteikė Lietuvos Respublikos vėliavą. Vidaus reikalų ministrė Rita Tamašunienė Rugsėjo 1-ąją taip pat pasveikino Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazijos bendruomenę.

Siekdamas aptarti Vilniaus rajone vykdomos kelių infrastruktūros plėtros darbus bei finansavimo panaudojimo galimybes, 2020 m. rugsėjo mėn. Kalvelių seniūnijoje bei netoliese esančiame Galgių kaime lankėsi **susisiekimo ministras Jaroslav Narkevič**. Ministras taip pat apsilankė Vilniaus rajono savivaldybėje, kur su jos vadovais aptarė kelių tinklo plėtros klausimus, pabrėžė, kad kelių būklės gerinimo darbai rajone vykdomi intensyviai, o susisiekimo infrastruktūra sparčiai gerėja.

8 pav. Susisiekimo ministras Vilniaus rajono savivaldybėje

Siekiant aptarti galimos ekstremalios situacijos scenarijus, susijusius su Astravo atominės elektrinės paleidimu Baltarusijoje, 2020 m. spalio mėn. Vilniaus rajono savivaldybėje lankėsi Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų atstovai. Aptarus tiek valstybei, tiek Savivaldybei aktualius klausimus ir galimus jų sprendimo būdus, **vidaus reikalų viceministras Tautvydas Tamulevičius**, kalbėdamas apie Vilniaus rajone vykusias pratybas imituojančias galimą nelaimę Astravo atominėje elektrinėje, pagyrė bei išskyrė Vilniaus rajono savivaldybę kaip vieną geriausiai pasiruošusių savivaldybių.

1.4. Merės dėmesys Vilniaus rajoną garsinantiems ir jo labai dirbantiems žmonėms. Nepaisant pandemijos ir karantino sukeltų sunkumų, 2020 metais Vilniaus rajono savivaldybės merės Marijos Rekst iniciatyva nepamiršta padėkoti tiems, kurie savo darbais šlovina Vilniaus rajoną arba aktyviai dirba jo gyventojų labui. 2020 metais surengta nemažai renginių, skirtų geriausiems mokiniams, mokytojams, sportininkams, menininkams, ūkininkams, ugniagesiams ir socialiniams darbuotojams pagerbti.

1.4.1. Dėmesys meno ir švietimo bendruomenei. 2020 m. merė Marija Rekst pasveikino daug gabių ir savo nuopelnais Vilniaus rajoną garsinančių jaunųjų menininkų ir mokinių.

9 pav. Merė Marija Rekst (iš dešinės) ir Tarybos narė Lucijana Binkevič

Lucijana Binkevič (9 pav.) dėkojo kūrybingiems meno

mokyklos auklėtiniams ir jų pedagogams.

Tęsiant gražią kasmetinę tradiciją, 2020 m. rugsėjo mėn. buvo apdovanoti geriausieji 75 Vilniaus rajono abiturientai, respublikinių olimpiadų ir konkursų nugalėtojai. **Geriausių mokinių apdovanojimo ceremonijoje** už didelį įnašą į mokinių pasiektus mokymosi rezultatus taip pat apdovanota ir 40

mokytojų. Rugsėjo mėn. iškilmingos ceremonijos metu Vilniaus rajono savivaldybės merė Marija Rekst už puikius pasiekimus ir reikšmingas pergalės **apdovanojo 35 neformaliojo vaikų švietimo mokyklų mokinius** – tarptautinių, respublikinių meno ir muzikos konkursų laimėtojus bei sporto varžybų nugalėtojus. Pasveikinti buvo Nemenčinės muzikos, Pagirių meno, Rudaminos meno ir Nemenčinės sporto mokyklų auklėtiniai. Kartu padėkota ir juos į pergalių kelią atvedusiems mokytojams bei treneriams.

10 pav. Geriausių mokinių apdovanojimo ceremonija

1.4.2. Padėkos **didvyriškiems ugniagesiams.**

2020 m. rugsėjo 25 d. Tarybos posėdyje merė Marija Rekst apdovanojo Vilniaus rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos Nemėžio komandos ugniagesius, kurie gegužės 24 d., Nemėžyje kilus gaisrui daugiabutyje, pirmieji atvykę į gaisro vietą ir savo profesionalumo bei efektyvaus komandinio darbo dėka išgelbėjo žmogaus gyvybę.

1.4.3. **Padėkos ūkininkams.** 2020 metais dėl susiklosčiusios nepalankios epidemiologinės situacijos neįvykus gilią tradicijas turinčiai Vilniaus rajono derliaus šventei, nutarta išlaikyti vienos iš svarbiausių Derliaus šventės dalių tęstinumą ir nors kitaip, bet **pagarbtai Vilniaus rajono ūkininkus** už sunkų kasdienį triūsą. Į rugsėjo mėn. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos posėdį atvykusiems ūkininkams Vilniaus rajono merė Marija Rekst savo, Tarybos narių bei visų Vilniaus rajono gyventojų vardu dėkojo už sunkų darbą, meilę gimtajai žemei ir sunkiam ūkininko amatui, patriotiškumą ir pagarbą žemdirbystės tradicijoms.

11 pav. Geriausieji 2020-ųjų Vilniaus rajono ūkininkai

2020 m. už darbštumą, pareigingumą, profesionalų darbą, pažangą ir žemės ūkio tradicijų puoselėjimą padėkos raštus bei pinigines dovanas gavo Lietuvos ūkininkų sąjungos kasmet organizuojamo

konkurso „Metų ūkis 2020“ 3 nugalėtojai iš trijų rajono seniūnijų: Paberžės, Buivydžių ir Lavoriškių. Vilniaus rajono savivaldybės merės padėkos raštus ir atminimo dovanas už darbštumą ir pažangų ūkio vystymą gavo 22 rajono ūkininkai.

12 pav. Socialinių darbuotojų dienos minėjimas

1.4.4. **Pasveikinti socialiniai darbuotojai.** Rugsėjo 28 dieną, profesinės šventės proga, Mykolo Romerio universitete įvyko **Socialinių**

darbuotojų dienos minėjimas, kuris Vilniaus rajono savivaldybėje vyksta kasmet, norint padėkoti socialiniams darbuotojams už jų neįkainojamą darbą ir rūpestį žmonėmis. Už gerus darbus, reikalaujančius atsidavimo, sielos kilnumo ir didelės kantrybės, kurie skatina šalį keistis į gerąją pusę, renginio metu Vilniaus rajono savivaldybės socialinių įstaigų vadovams ir Socialinės rūpybos skyriaus darbuotojams buvo įteikti Vilniaus rajono savivaldybės merės Marijos Rekst padėkos raštai ir atminimo dovanos. Padėkota ir Savivaldybės administracijos specialistams bei socialinių paslaugų darbuotojams.

13 pav. Šventinis renginys, skirtas Vasario 16-ajai, Avižienių vaikų lopšelyje-darželyje

1.5. Pilietiškumo ir bendruomeniškumo skatinimas. Vilniaus rajono savivaldybė aktyviai organizuoja, remia ir skatina prasmingas ir kilnias iniciatyvas bei akcijas. Minint **Lietuvos Valstybės atkūrimo dieną**, Vilniaus rajono švietimo ir kultūros įstaigos surengė nemažai šventinių renginių, kuriuose skambėjo patriotinės eilės, dainos ir nuoširdžiausi sveikinimai, skirti vienai iš svarbiausių valstybinių švenčių paminėti.

Vasario 16-ąją Vilniaus rajono švietimo įstaigų bei vietos bendruomenės ne tik dar kartą atsigrėžė į savo valstybės istoriją, prisiminė asmenybes, aplinkybes ir priežastis, kurios lėmė konkrečius Lietuvos istorijos lūžius, bet ir dar kartą prisiminė, kad laisvė – tai didžiausia vertybė, kurią reikia saugoti ir branginti kiekvieną dieną.

2020 m. birželio 1 d. Vilniaus rajono kultūros įstaigos prisijungė prie visoje šalyje vykusios **visuotinės akcijos „Ačiū, Lietuva“**, kurios metu buvo dėkojama Lietuvos žmonėms už sėkmingai įveiktą pirmąją COVID-19 pandemijos bangą.

Puoselėdama ilgametę tradiciją, 2020 m. birželio 7 d. Vilniaus rajono savivaldybė surengė **piligriminę kelionę dviračiais prelatui Juzefui Obrembskiui atminti** (14 pav.). Atsižvelgiant į šalyje vis dar besitęsiantį karantiną – tradicinę kelionę pėsčiomis pakeitė dviračių žygis. 2020 metus Lietuvoje paskelbus **Jono Pauliaus II metais**, žygiu taip pat siekta atminti šventojo popiežiaus 100-ąsias gimimo metines. Per vieną dieną piligrimai įveikė 100 km maršrutą nuo Turgelių iki Maišiagalos. Šis skaičius simbolizavo 100-ąsias šv. Jono Pauliaus II gimimo metines. Piligriminio žygio dalyviai kartu vežėsi plakatus, vaizduojančius prelatą Juzefą Obrembskį, Šventąjį Joną Paulių II ir Kristų Karalių.

14 pav. Nuotr. M. Dvinel

Liepos 6 d., **minint Valstybės ir Tautiškos giesmės dieną**, Vilniaus rajono gyventojai rinkosi iškilmingai, bendrai sugiedoti Tautišką giesmę. Jau tapo tradicija, kad mūsų rajone liepos 6-ąją himnas aidi nuo aukščiausios Lietuvos Juozapinės kalvos ir Nemenčinės piliakalnio. 2020 m. „Tautiška giesmė“ vienu metu visame pasaulyje skambėjo jau 12-ąjį kartą.

15 pav. „Baltijos kelio“ metinių minėjimas su Vilniaus rajono savivaldybės atstovais

Rugpjūtį, **minint 31-ąsias „Baltijos kelio“ metines**, istorinio XXIX tarptautinio estafetinio bėgimo dalyvius Vilniaus rajono teritorijoje pasitiko Vilniaus rajono savivaldybės administracijos atstovai.

Vasario 17 d. Vilniaus rajono savivaldybėje jau ketvirtą kartą vyko Nacionalinio kraujo centro organizuota **neatlygintinos kraujo donorystės akcija**. Kaip ir ankstesniais metais, tarp visų geranorių kilnų pavyzdį parodė merė Marija Rekst, Tarybos nariai, administracijos vadovai ir darbuotojai.

II. TARYBOS VEIKLA

Vilniaus rajono savivaldybės tarybą (toliau - Taryba) sudaro 31 narys. 2019-2023 metų kadencijos Tarybai vadovauja 5-ąją kadenciją einanti Vilniaus rajono savivaldybės merė Marija Rekst, du kartus

1 pav. Nuotolinis Vilniaus rajono savivaldybės tarybos posėdis

išrinkta tiesioginiuose mero rinkimuose. Taryba kryptingai dirba, siekdama užtikrinti gyventojų gerovę ir rajono darnų vystymąsi. 2020 metais Taryba dirbo vykdydama savo išsipareigojimus rajono gyventojams sklandžiai ir produktyviai, nepaisant paskelbtos nepaprastos padėties visoje šalyje ir karantino. 2020 m. Taryba priėmė **417** sprendimų.

Tarybos veikla tarp posėdžių vykdoma komitetuose.

Vilniaus rajono savivaldybės taryboje veikia 6 komitetai: 1. Teisėtvarkos ir savivaldos plėtros, 2. Ekonomikos ir finansų, 3. Kaimo, vietinio ūkio ir teritorijos planavimo, 4. Sveikatos, šeimos ir socialinių reikalų, 5. Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų, 6. Kontrolės komitetas. 2020 **metais sušaukta 13** Tarybos posėdžių (iš jų 9 – nuotoliniu būdu) ir 60 komitetų posėdžių.

Svarbesni 2020 metais Tarybos priimti sprendimai:

➤ 2020 metų pradžioje Taryba patvirtino **mokinių nemokamo maitinimo ir paramos mokinio reikmenims įsigyti** tvarkas, kurių tikslas – suteikti didesnę paramą nepasiturintiems asmenims,

auginantems mokyklinio amžiaus vaikus, sudaryti palankesnes vaikų ugdymo sąlygas rajono gyventojams. Nuo 2020 m. sausio 1 d. mokiniai, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose maitinimas organizuojamas taikant savitarnos principą, turi teisę į **nemokamus pietus** nevertinant šeimos gaunamų pajamų. Teisė į nemokamą maitinimą turi **visi priešmokyklinukai ir pirmokai** be išimties.

➤ Taryba patvirtino **centralizuoto vaikų priėmimo** į Savivaldybės švietimo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes organizavimo tvarkos aprašą. Tikimasi, kad įdiegta elektroninė sistema leis vaikų tėvams prašymus dėl priėmimo į Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes teikti elektroniniu būdu.

➤ Taryba, siekdama paremti daugiavaikes šeimas, 2020 metais patvirtino pakeitimus, pagal kuriuos nuo 2021 metų pradžios Savivaldybės biudžeto sąskaita žemės mokesčio už žemės plotą iki 3 ha kaimo vietovėse, 0,25 ha Nemenčinės m. lengvatos teikiamos daugiavaikėms šeimoms, auginančioms 3 ir daugiau vaikų iki jiems sukaks 18 metų arba pilnamečius nuo 18 iki 24 metų, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose ar aukštosiose mokyklose pagal dienos ir nuolatinės studijų formų programas. Taip pat nuo žemės mokesčio už žemės sklypus iki 3 ha kaimo vietovėse ir iki 0,25 ha Nemenčinės mieste atleidžiami neįgalieji asmenys, pensinio amžiaus žemės savininkai bei nepilnamečiai, kurių šeimose mokestinio laikotarpio pradžioje nėra darbingų asmenų.

➤ Siekdama saugoti ir puoselėti natūralią rajono gamtą, Taryba priėmė Vilniaus rajono savivaldybės 2021-2026 m. **aplinkos monitoringo programą**. Įgyvendinus ją, bus galima vertinti ir prognozuoti aplinkos pokyčius bei galimas pasekmes, rengti atitinkamas rekomendacijas, planuoti neigiamo poveikio mažinimo aplinkosaugos priemones, kaupti ir teikti patikimą informaciją specialistams bei visuomenei. Monitoringu siekiama parinktose konkrečiose Vilniaus rajono vietose, kuriose tarša galimai gali būti didesnė dėl įvairiausių priežasčių, pvz., dėl veikiančių gamybos ir pramonės subjektų, tikrinti ir stebėti gamtinę aplinką – ar yra tarša ir jei tokia nustatyta, priimti konkrečius sprendimus.

➤ Taryba pakeitė Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą. Pakeitimai numato mokėjimų už paslaugas diferencijavimą: mažesnes pajamas gaunančių paslaugų gavėjų mokėjimai bus mažesni nei didelės pajamas gaunančių asmenų. Skirtumą tarp dienos socialinės globos kainos ir asmens mokėjimo už dienos socialinę globą padengia Savivaldybė.

➤ Taryba, siekdama pritraukti kuo daugiau šeimos gydytojų dirbti Vilniaus rajone, patvirtino dar vieno **studento-rezidento (šeimos gydytojo) studijų rėmimo programą**. Šalyje, analogiškai ir Vilniaus rajone, pastebimas spartus gydytojų skaičiaus mažėjimas. Siekiant išspręsti aktualias sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo problemas, Vilniaus rajono savivaldybė nuo 2014 m. finansuoja būsimų gydytojų rezidentūros studijas. Už gautą finansinę paramą jaunas gydytojas įsipareigoja dirbti Vilniaus rajono pirminėse ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose 5 metus.

➤ Taryba priėmė sprendimą dėl Vilniaus rajono savivaldybės administracijos ir VŠĮ „Europos parkas“ ketinimų bendradarbiauti protokolo pasirašymo. Pasirašytas protokolas įgalino šias dvi institucijas

bendrai teikti paraišką pagal 2014-2021 m. Europos ekonominės erdvės (EEE) finansinio mechanizmo programos „Kultūra“ kvietimą „Vietos kultūrinio verslumo skatinimas“. Gavus finansavimą, bus vykdomas bendras projektas, kurio tikslas – skatinti kultūrinį verslumą istorinėje Liubavo dvaro sodyboje ir kaimynystėje. Projekto metu Vilniaus rajono kultūros įstaigų darbuotojai ir vietos bendruomenių atstovai dalyvaus veiklose, ugdančiose kultūrinio verslumo įgūdžius ir bendradarbiavimą. Be to, bus restauruojamas ir pritaikytas kultūros reikmėms Liubavo dvaro sodybos kluonas.

➤ Siekdama aiškesnės ir paprastesnės nevyriausybinių organizacijų (NVO) projektų finansavimo tvarkos, Taryba patvirtino NVO projektų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašą. Savivaldybės biudžete atsirado atskira eilutė NVO projektams finansuoti.

➤ Gegužės mėn. Taryba patvirtino sprendimą dėl **Šalčininkai+ funkcinės zonos plėtros strategijos įgyvendinimo**, kuriuo užtikrintas iki 7,5 proc. projekto pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą finansavimas iš Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto. Projektas numato turgaus Rudaminoje rekonstrukciją, autobuso neigaliesiems išigijimą ir bendrą eksploataciją, kompleksinių socialinių paslaugų šeimoms su specialių poreikių vaikais įgyvendinimą. Vilniaus rajono savivaldybės pagal strategiją įgyvendinamų veiklų vertė - 1 723 188 Eur.

➤ Taryba priėmė svarbius sprendimus, kuriais visiems Vilniaus rajone veikiantiems **juridiniams asmenims** nekilnojamojo turto, žemės bei valstybinės **žemės nuomos mokesčius už 2020 m. sumažino 25 proc.** Toks paramos verslui būdas pasirinktas atsižvelgiant į beveik 3 mėnesius pavasarį besitęsusį karantiną, kuomet daugelis įmonių negalėjo vykdyti savo veiklos. Sprendimo tikslas - paremti verslą, padėti jam atsitiesti po karantino krizės, išlaikyti darbo vietas. Taryba taip pat patvirtino lengvatas visiems Vilniaus rajone įsikūrusiems juridiniams asmenims, neatsižvelgiant į tai, ar šie mokesčių mokėtojai patenka į ūkio subjektų sąrašą, kurių veikla buvo ribojama arba draudžiama karantino metu.

➤ Savivaldybė sulaukė net kelių aukštųjų mokyklų pasiūlymų bendradarbiauti projekte pagal 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, kurio pagrindinis tikslas – vykdyti pedagogų perkvalifikavimo programas, suteiksiančias galimybę pedagogams studijuoti antrą mokomąjį dalyką arba dirbti pagal antrą specializaciją. Siekdama Vilniaus rajono pedagogams sudaryti sąlygas mokytis ir persikvalifikuoti ir tuo pačiu spręsti kai kurių dalykų mokytojų trūkumo problemą, Taryba priėmė sprendimą sudaryti trišalę sutartį tarp mokytojo, švietimo įstaigos, kurioje jis dirba, ir Vilniaus rajono savivaldybės, užtikrinančią mokytojo darbo vietą ne mažiau kaip 2 metus po projekto pabaigos, jeigu projektui įgyvendinti bus skirtas finansavimas. Projekto sėkmės atveju mokytojams, pasirinkusiems studijų programą, kurią siūlo projekte dalyvaujanti aukštoji mokykla, studijos bus **nemokamos**.

➤ 2020 m. buvo priimti svarbūs sprendimai dėl **šildymo sistemų modernizavimo** keliose švietimo ir socialinėse įstaigose. Kalvelių Šeimos ir vaikų krizių centre senas kieto kuro, neekologiškas katilas pakeistas moderniu biokuro katilu. Visalaukės mokyklos-daugiafunkcinio centro pastate, Nemenčinės

vaikų darželyje įrengti šilumos siurbliai ir pateikta paraiška dėl šilumos siurblio įrengimo Vilniaus rajono socialinių paslaugų centre. Tai leidžia ne tik sutaupyti daug šildymui skiriamų lėšų, bet tuo pačiu žymiai prisideda prie aplinkos taršos mažinimo. Taip pat tuo pačiu sprendimu pateiktos paraiškos dėl saulės baterijų įrengimo Pagirių gimnazijoje ir Maišiagalos vaikų lopšelyje-darželyje.

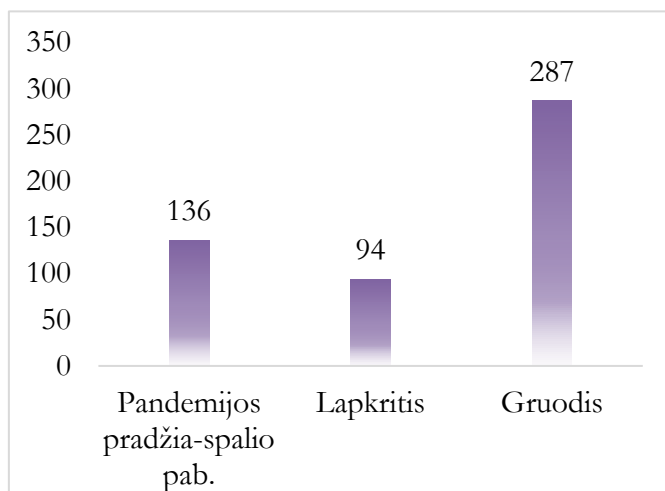
➤ Taryba priėmė svarbų sprendimą dėl **specialiųjų klasių** Zujūnų gimnazijos Čekoniškių pagrindinio ugdymo skyriuje ir Sudervės M. Zdziechovskio pagrindinės mokyklos Rastinėnų pradinio ugdymo skyriuje steigimo. Jos pradėjo veikti 2020 m. rugsėjo 1 d.

➤ Gegužės mėn. Taryba patvirtino **šeimoms stiprinimo** Vilniaus rajone prioritetus. Šiuo svarbiu sprendimu siekiama sustiprinti šeimos institutą.

➤ Vilniaus rajono savivaldybei ruošiantis įgyvendinti **Savivaldybių infrastruktūros plėtros** įstatymą, Taryba patvirtino įstatymo taikymui reikalingus sprendimus. 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojęs Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas tiesiogiai palies nekilnojamojo turto vystytojus. Įstatymas numato, kad privatiems statytojams bus sudarytos sąlygos prisidėti prie infrastruktūros plėtros – norintys vystyti statybą savivaldybės teritorijoje, turės mokėti savivaldybei tam tikras įstatymu numatytas įmokas, o savivaldybė savo ruožtu už šias įmokas galės vystyti rajono infrastruktūrą. Prioritetinės plėtros teritorija Vilniaus rajone laikinai bus Nemenčinės miesto teritorija, kol bus parengtas detalus prioritetinių teritorijų žemėlapis.

III. ADMINISTRACIJOS VEIKLA

3.1. Koronaviruso pandemijos valdymas. 2020 metais Vilniaus rajone koronavirusu susirgo 4151 gyventojas, pagal turimus duomenis nuo pandemijos pradžios nuo koronaviruso mirė 45 rajono gyventojai.

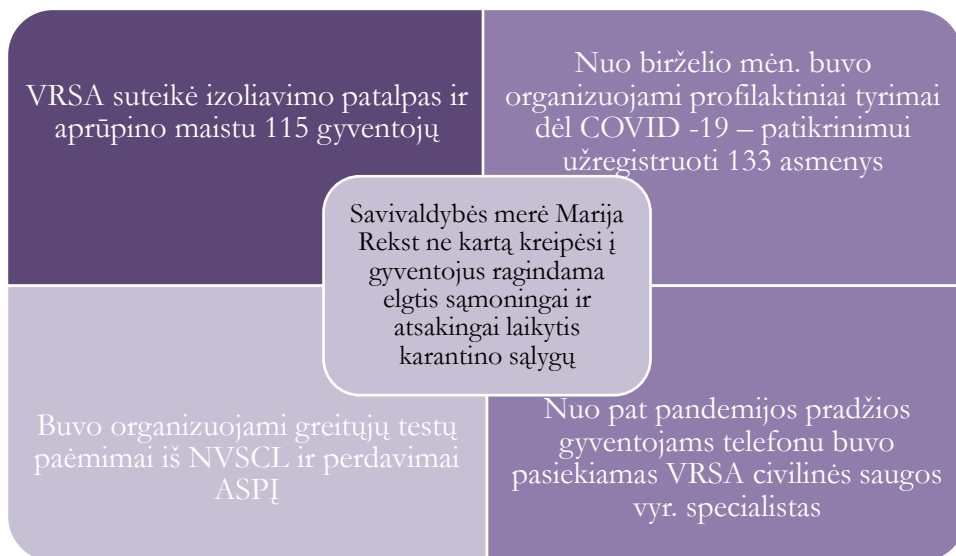
1 pav. Gyventojų, pavėžamų Savivaldybės transportu, skaičiaus dinamika

Rūpindamasi gyventojų sveikata, Vilniaus rajono savivaldybė COVID-19 pandemijos metu organizavo daugiabučių namų, kuriuose buvo fiksuojami gyventojų susirgimo COVID-19 atvejai, bendrojo naudojimo patalpų dezinfekciją. Dezinfekcija atlikta 673 kartus.

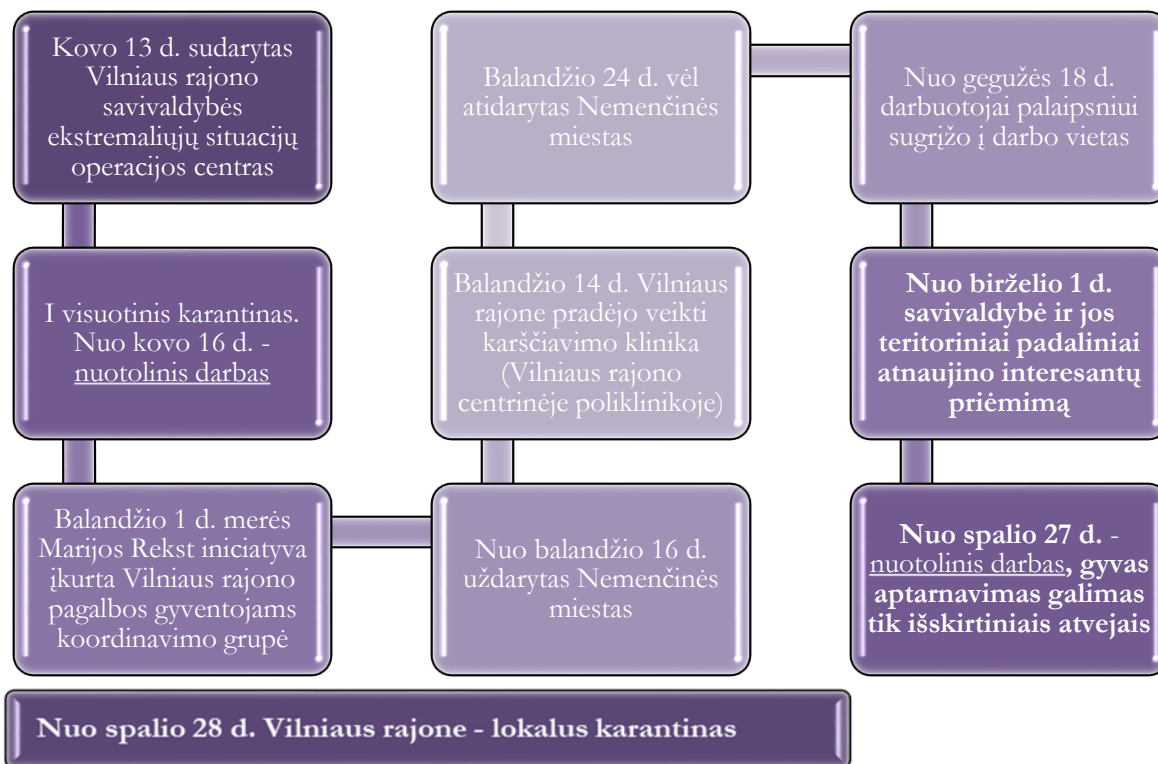
Savivaldybė taip pat organizavo **pavėžėjimo** paslaugos teikimą. Gyventojai buvo paimami iš šalies pasienio postų, iš /į ligonines, COVID-19 patikros punktus, į saviizoliacijos

vietas ir t.t. (1 pav.).

Toliau pateikiama suglaudinta informacija, iliustruojanti, kaip 2020 metais Vilniaus rajono savivaldybės

administracija bei rajono seniūnijos teikė paslaugas gyventojams prisiderindami prie itin sparčiai besikeičiančių aplinkybių bei kokių ėmėsi veiksmų kovodami su viruso plitimu.

II visuotinis karantinas - nuo lapkričio 7 d.

3.1.1. Vilniaus rajono savivaldybė pelnė labiausiai prestižinį savivaldos apdovanojimą. Nors 2020 metai buvo kupini iššūkių valdant pandemiją, Savivaldybės pastangos sustabdyti koronaviruso plitimą ir apsaugoti gyventojus sunkiu laikotarpiu neliko nepastebėtos. 2020 m. spalio 15 d. vykusiuose svarbiausiuose šalies savivaldos apdovanojimuose „Auksinė krivulė“ Vilniaus rajono savivaldybei atiteko Sveikatos apsaugos ministerijos nominacija „Už ryžtą ir iniciatyvas saugant visuomenės sveikatą koronaviruso pandemijos metu“.

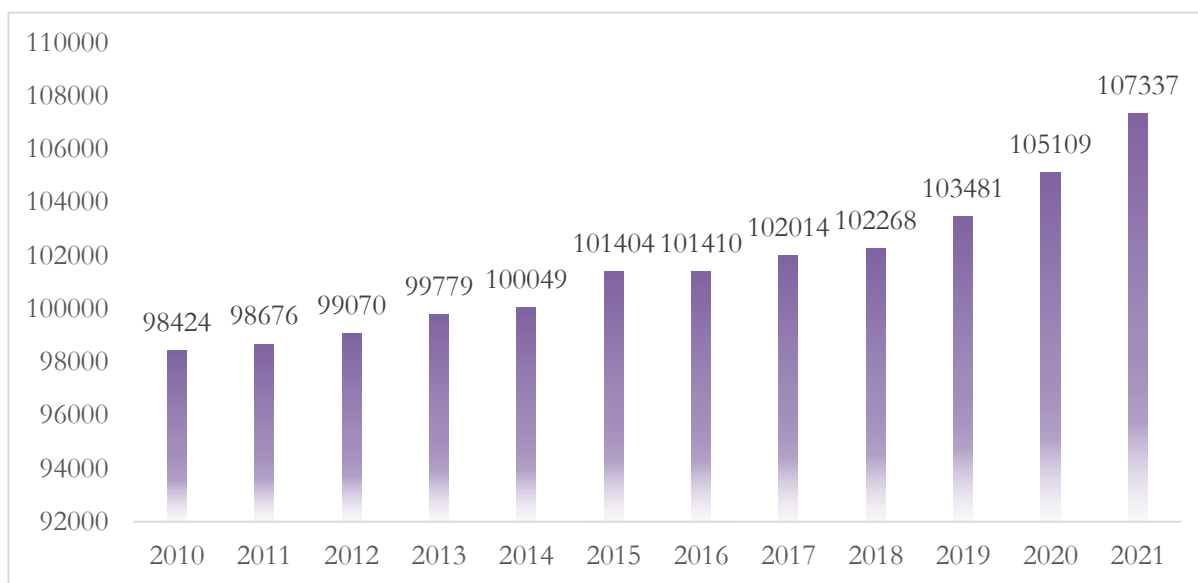

2 pav. Prestižinę „Auksinę krivulę“ atsiėmė Savivaldybės administracijos direktorė Liucina Kotlovska

Apdovanojimą atsiėmusi Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorė Liucina Kotlovska dėkojo visiems rajono gyventojams už susitelkimą, kurio dėka pavyko efektyviai suvaldyti prieš pat šv. Velykas kilusį koronaviruso protrūkį.

3.2. Kasmėt gerėjanti demografinė situacija.

Gyventojų skaičius Vilniaus rajone kasmet auga. Praėjusiais metais Vilniaus rajoną pasirinko 2 228 nauji

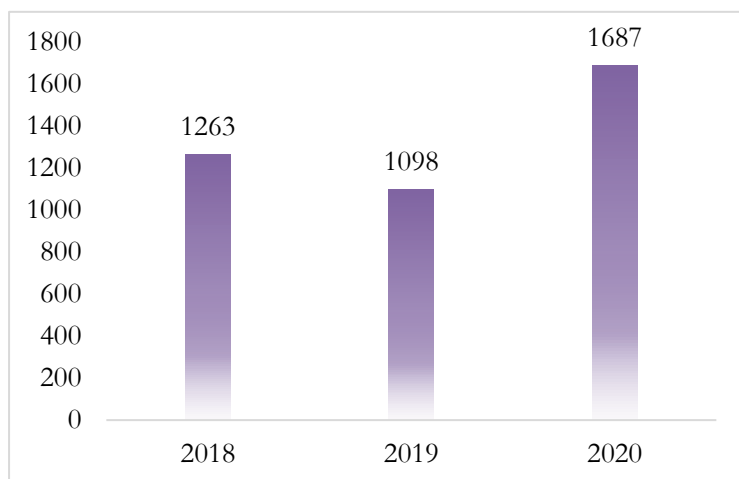

3 pav. Vilniaus rajono gyventojų skaičiaus augimas

gyventojai, tai yra daugiau nei 2019 m. (+1 628 nauji gyventojai).

Registru centro 2021 m. sausio 1 d. duomenimis, Vilniaus rajone savo gyvenamąją vietą deklaravo **107 337** gyventojai. Vilniaus rajono savivaldybėje kasmet skaičiuojamas vis didesnis gyventojų prieaugis. 2013 m. peržengus 100 tūkst. gyventojų skaičių, per pastaruosius 7 metus Vilniaus rajone įsikūrė daugiau kaip 7 000 naujų gyventojų. Geografiškai palankus išsidėstymas, mažesni mokesčiai, pigesni žemės sklypai gamtos apsuptyje ir Savivaldybės kuriamos saugios, patogios ir aukštą gyventojų gyvenimo kokybę bei gerovę užtikrinančios gyvenimo sąlygos vilioja naujakurius apsigyventi vaizdingame Vilniaus rajone.

Vilniaus rajono savivaldybė yra ir viena jauniausių savivaldybių visoje šalyje, t. y. bendras vaikų ir

4 pav. Išduodamų statybos leidimų skaičiaus dinamika

jaunimo skaičius yra didesnis nei pensinio amžiaus gyventojų. Preliminariais Savivaldybės skaičiavimais, gyventojų skaičius rajone yra didesnis negu pateikia Registrų centras, kadangi galimai apie 30 000 gyventojų yra įsikūrusių Vilniaus rajono sodų bendrijose ar kitose vietovėse, tačiau jų deklaruota gyvenamoji vieta yra kitose savivaldybėse.

2020 metais Vilniaus rajono savivaldybės administracija išdavė 1687 statybos leidimus, t.y. beveik 54 proc. daugiau nei 2019 metais ir beveik 34 proc. daugiau nei 2018 metais (4 pav.).

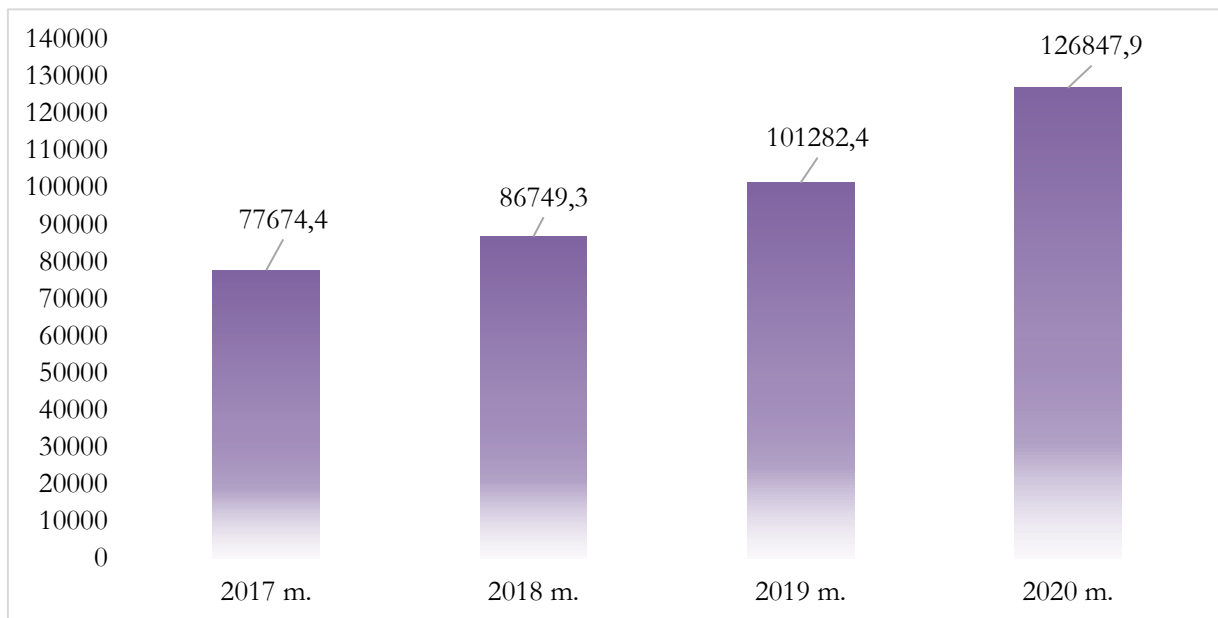
3.3. Gyventojų aptarnavimas. 2020 metais Savivaldybės administracija (įskaitant seniūnijas) gavo 41 296 fizinių asmenų prašymus, kurių daugiau kaip pusė (22 713) buvo susijusi su socialine gyventojų apsauga. Daug prašymų (7 425) gyventojai pateikė Architektūros ir teritorijos planavimo skyriui, į kurią daugiausia kreiptasi dėl sklypų paskirties keitimo, formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo. 5 130 prašymų sulaukė Civilinės metrikacijos skyrius, 1 199 – Statybos skyrius, į kurią gyventojai kreipiasi daugiausia dėl kelių priežiūros.

IV. BIUDŽETAS

2020 metams Vilniaus rajono savivaldybės taryba patvirtino **100 680 200 Eur pajamų** biudžetą. Dotacijos iš kitų valdžios sektoriaus subjektų sudarė 29 824 200 Eur, iš jų: valstybės (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti buvo skirta 5 286 200 Eur, mokymo lėšų ugdymo reikmėms finansuoti – 24 443 200 Eur, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui finansuoti – 52 200 Eur, neformaliai švietimui iš ES finansuoti - 42 600 Eur. Prognozuojamos pajamos sudarė 66 425 000 Eur, vietinės rinkliavos – 2 750 000 Eur, nuomos mokestis už žemę – 120 000 Eur, biudžetinių įstaigų pajamos – 1 470 000 Eur ir materialiojo turto realizavimo pajamos - 61 000 Eur. 2020 metų pradžioje biudžeto lėšų likutis sudarė 6 189 100 Eur, jis buvo skirtas biudžeto stygiui dengti.

Per metus biudžeto pajamų planas padidėjo 28 540 000 Eur. Dotacijos padidėjo 27 847 800 Eur, iš jų dotacijos iš ES 2 564 500 Eur; kitos pajamos padidėjo 673 100 Eur.

Didžiausia pajamų dalis (46,6 proc.) surenkama iš gyventojų pajamų mokesčio. Savivaldybės biudžeto pajamos nuolat didėja (žr. 1 pav.). 2020 metais, lyginant su 2017 metais, surinkta 49 173 500 Eur daugiau, iš jų savarankiškomis funkcijoms - 19 717 300 Eur. 2020 metus lyginant su 2019 metais, surinkta 25 565 500 Eur daugiau, iš jų savarankiškomis funkcijoms - 8 626 600 Eur.

1 pav. Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto pajamos (tūkst. Eur)

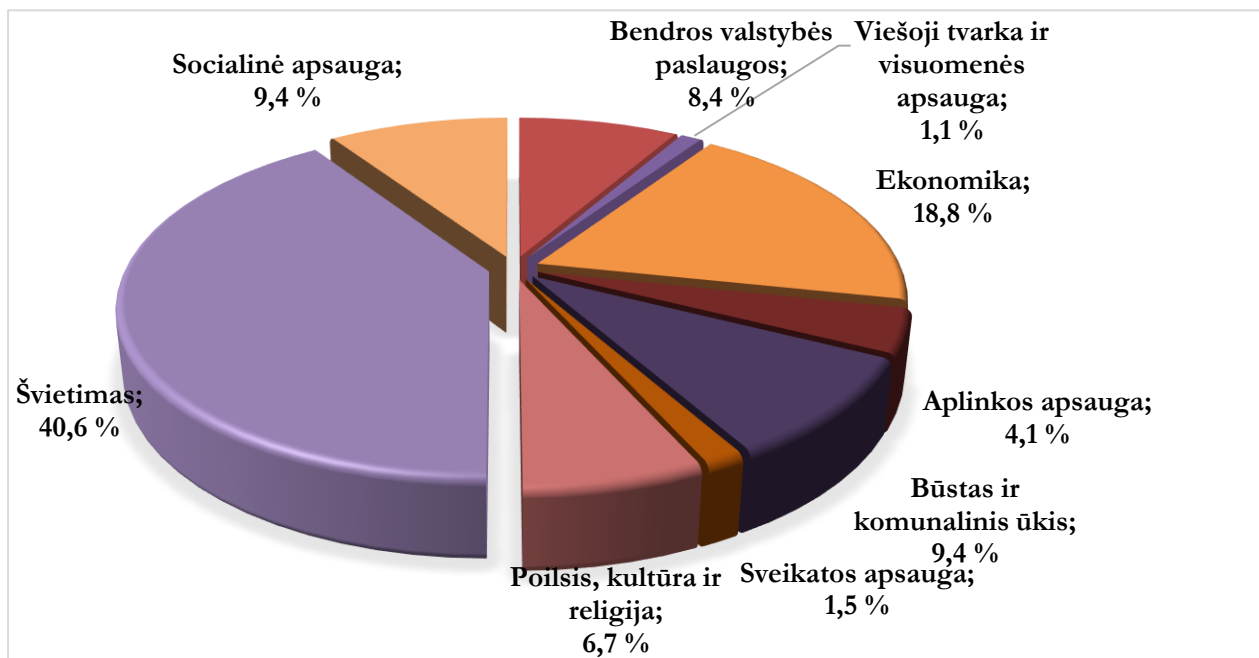
2019 metais su komerciniu banku buvo pasirašyta 2 200 000 Eur sutartis kredito linijai investiciniams projektams vykdyti. Iš skolintų lėšų 2020 metais buvo panaudota 1 159 200 Eur.

Pajamų pavadinimas	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
GPM	40936,6	47472,4	50629,8	59166,7
Turto mokesčiai	4077,7	4032,0	4313,4	4352,5
Prekių ir paslaugų mokesčiai	3187,0	3066,2	3321,3	3636,9
Dotacijos	27704,4	29885,4	40221,7	57160,6
Kitos pajamos	1653,0	2212,9	2606,4	2321,9
Ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	115,7	80,4	189,8	209,3
Iš viso pajamų: iš jų savarankiškomis funkcijoms	77674,4 49970,0	86749,3 56863,9	101282,4 61060,7	126847,9 69687,3
Skolintos lėšos			280,0	1 159,2
Metų pradžios likutis	8782,3	9570,6	5998,2	6189,1

1 lent. Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto pajamos 2017-2020 m. (tūkst. Eur)

Patvirtintas 2020 m. asignavimų planas išlaidoms sudarė **108 789 300 Eur**. 2020 metais išlaidų įvykdymas sudarė 130 014 300 Eur arba 95,7 proc. (patikslintas asignavimų planas - 135 890 100 Eur).

Didžiausia biudžeto asignavimų dalis buvo panaudota švietimo reikmėms – 40,6 proc., ekonomikai – 18,8 proc., socialinei apsaugai 9,4 proc., būstui ir komunaliniam ūkiui – 9,4 proc., bendroms valstybės paslaugoms – 8,4 proc., poilsiui, kultūrai ir religijai – 6,7 proc., aplinkos apsaugai – 4,1 proc., sveikatos apsaugai – 1,5 proc., viešajai tvarkai ir visuomenės apsaugai – 1,1 proc. (žr. 2 pav.).

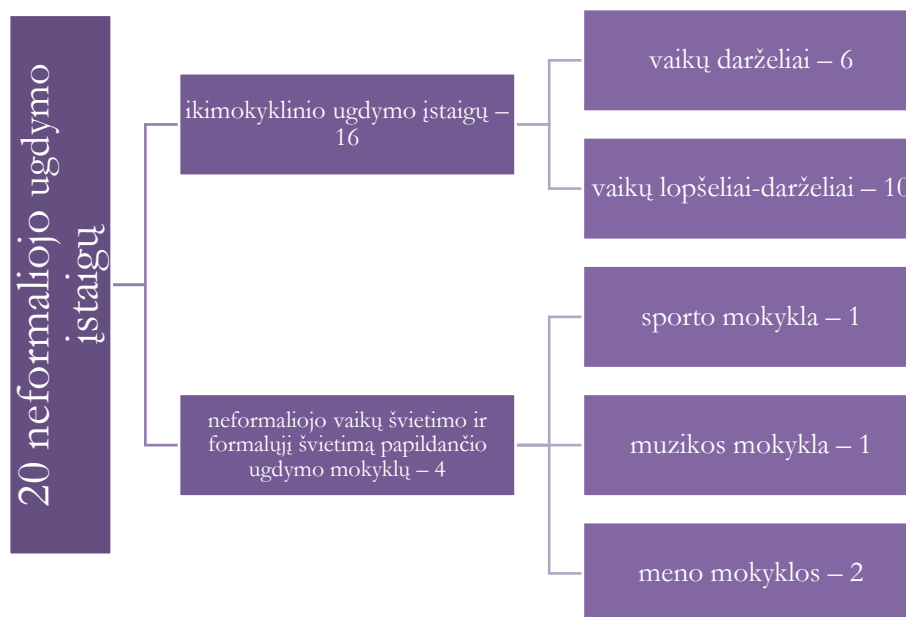
2 pav. 2020 m. Savivaldybės biudžeto asignavimai pagal funkcijas (proc.)

V. ŠVIETIMAS

5.1. Išsaugotas švietimo įstaigų tinklas. 2020 metais rajone veikė 39 (kaip ir 2019 metais) bendrojo ugdymo mokyklos (1 pav.) ir 20 neformaliojo ugdymo įstaigų (2 pav.), iš viso 59 Savivaldybės švietimo įstaigos, iš kurių 14 švietimo įstaigų turėjo dar 17 skyrių, bei pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai įstaiga – Vilniaus rajono savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba).

1 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų tinklas

2 pav. Neformaliojo ugdymo įstaigų tinklas

Siekiant

išsaugoti švietimo įstaigų tinklą, mažos švietimo įstaigos reorganizuojamos prijungimo būdu arba atliekami jų vidaus struktūros pertvarkymai. Nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. prijungimo būdu buvo reorganizuotos 4 Savivaldybės švietimo įstaigos:

1. Bezdonių vaikų darželis buvo prijungtas prie Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazijos,
2. Medininkų vaikų darželis – prie Medininkų šv. Kazimiero gimnazijos,
3. Rukainių vaikų darželis – prie Rukainių gimnazijos, kurie tapo gimnazijų ikimokyklinio ugdymo skyriais bei
4. Rudausių daugiafunkcis centras buvo prijungtas prie Nemenčinės vaikų darželio ir tapo vaikų darželio skyriumi daugiafunkciu centru.

5.2. Švietimo įstaigų tinklo plėtra. Nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. dvejose Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose buvo įsteigtos specialiosios klasės intelekto ir įvairiapusių raidos sutrikimų turintiems mokiniams ugdyti lietuvių bei lenkų mokomosiomis kalbomis:

1. Sudervės Mariano Zdziechovskio pagrindinės mokyklos Rastinėnų pradinio ugdymo skyriuje – pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą,
2. Zujūnų gimnazijos Čekoniškių pagrindinio ugdymo skyriuje – pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą.

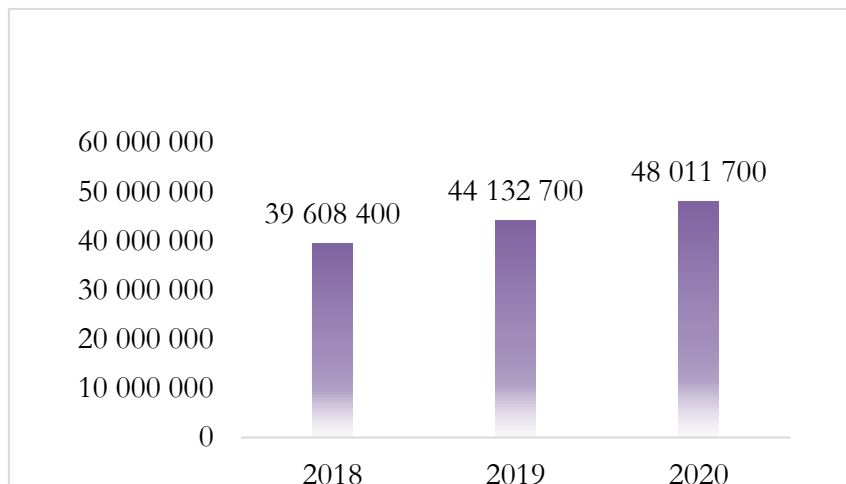
5.3. Švietimo sektoriaus finansavimas. Vilniaus rajono savivaldybėje švietimas yra prioritetinė sritis, todėl jo finansavimui skiriama beveik pusė viso Savivaldybės biudžeto. Savivaldybės švietimo įstaigos papildomai finansuojamos iš specialiosios tikslinės dotacijos (mokymo lėšų ugdymo reikmėms) bei kitų finansavimo šaltinių lėšų.

Pagal skiriamų mokymo lėšų sumą Vilniaus rajono savivaldybė užima:

I vietą tarp Lietuvos rajoninių savivaldybių

VI vietą visoje Lietuvoje – po didžiausių šalies miestų

Švietimo įstaigoms 2020 m. skirti asignavimai sudarė **48 mln. 11 700 Eur** ir jie kasmet didėja (1 pav.).

3 pav. Asignavimai švietimo įstaigoms 2018-2020

Nuo 2020 m. sausio 1 d. Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigų **techninio personalo** darbuotojams ir mokyklų **bibliotekininkams** 20 proc. buvo **padidinti** pareiginės **algos** pastoviosios dalies koeficientai.

Nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki

2020 m. rugpjūčio 31 d. mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio ugdymo programą, bei meninio ugdymo mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programą, pareiginės algos koeficientai buvo didinami 20 proc.

2020 m. šalyje paskelbus karantiną, rajone buvo nustatyti neatidėliotini darbai, būtini teikti tiesiogiai, kurių prieinamumas ir nepertraukiamas teikimas privalo būti užtikrintas prioritetine tvarka, t.y. ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo bei formalųjį švietimą papildančio ugdymo organizavimo (nuotoliniu būdu) koordinavimas, Savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas bei mokinių nemokamo maitinimo Savivaldybės mokyklose ir Savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas.

Siekiant apsaugoti mokinius ir švietimo įstaigų darbuotojus bei užtikrinti sklandų jų darbą **pirmuoju** pandemijos laikotarpiu, buvo priimti sprendimai dėl visų mokinių ugdymo nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, o pasibaigus ugdymo procesui vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokiniams buvo organizuotos konsultacijos mokykloje, skirtos pasirėngti brandos egzaminams, bei teikta mokiniams kita švietimo pagalba.

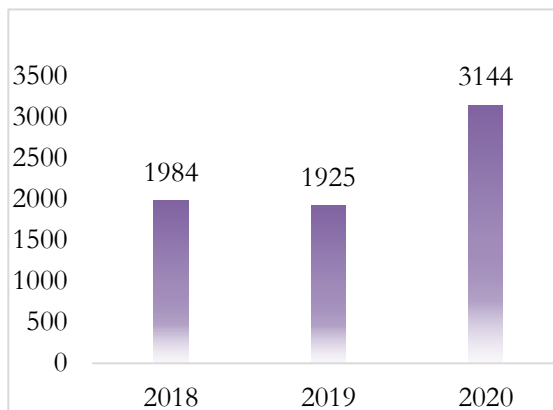
Antruoju pandemijos laikotarpiu ugdymas mokyklose pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas buvo vykdomas nuotoliniu būdu, o vaikams, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, buvo rekomenduojama dalyvauti ugdymo procese tik tiems, kurių tėvai (įtėviai, globėjai) neturi galimybių dirbti nuotoliniu būdu.

Karantino metu buvo užtikrintas mokinių nemokamas maitinimas teikiant sausus maisto daivinius, kurie buvo išduodami nemokamai maitinamų vaikų tėvams, globėjams, seneliams, vyresniems

broliams ar seserims, nesimokantiems toje švietimo įstaigoje, ir dalijami 1 kartą per savaitę arba per 2 savaites. Šeimoms, neturinčioms galimybės atsiimti sausų maisto daiktų, mokykliniais autobusais jie buvo pristatomi į namus. Taip pat Savivaldybės švietimo įstaigose buvo užtikrintas tinkamas aplinkos valymas bei dezinfekcija.

**VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO
ĮSTAIGOSE SUDARYTOS IŠSKIRTINĖS UGDYMO IR
DARBO SĄLYGOS**

5.4. Nemokamas mokinių maitinimas. 2020 m. nemokamai buvo maitinami 3144 vaikai (2018 m. - 1984 vaikai, 2019 m. - 1925 vaikai). 2018 m. nemokamam maitinimui buvo panaudota 350 300 Eur, 2019 m. - 459 900 Eur, nes apie 20 proc. padidėjo vienam vaikui skirta nemokamo maitinimo suma, o 2020 m. - 647 500 Eur.

5.5. Vieni mažiausių šalyje įkainiai. Už meno ir muzikos mokyklų lankymą Vilniaus rajone tėvai mokėjo

4 pav. Nemokamai maitinamų mokinių skaičius

tik 7,24 Eur mėnesio mokestį už teikiamą neformalųjį vaikų švietimą ir formalųjį švietimą papildantį ugdymą pagal ankstyvojo meninio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas ir 14,48 Eur besimokantiems pagal kryptingo ugdymo programas, o **Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos** lankymas išvis **nemokamas**. Lyginant su kitomis savivaldybėmis, Vilniaus rajone taikomi **vieni mažiausių mokesčių**.

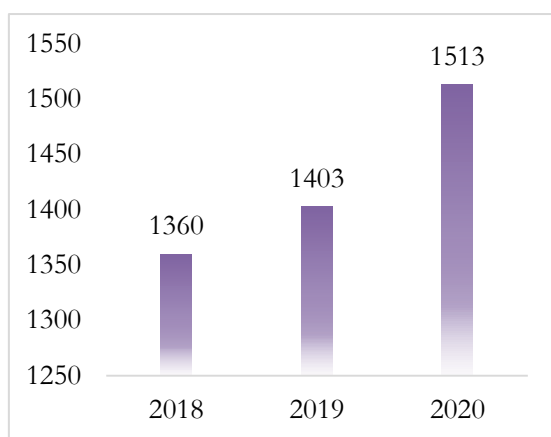
5.6. Mažiausi mokesčiai už ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymą. Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, mokestis vaiko ugdymo reikmėms tenkinti (priemonėms, renginiams organizuoti, inventoriui bei kitoms su ugdymo proceso organizavimu susijusioms priemonėms įsigyti) buvo apie **60 proc. mažesnis** nei, pvz., Vilniuje. Už kiekvieną lankyta arba nelankyta nepateisintą dieną tėvai mokėjo 0,43 Eur, o, pvz., Vilniuje - 1 Eur.

5.7. Pigesnis mokinių maitinimas. Vilniaus rajono savivaldybė jau ketvirtus metus tęsia papildomai įsteigtų mokyklų valgyklų darbuotojų etatų išlaikymą, kuris leido maistą (pietus) mokyklų valgyklose **atpiginti perpus, užtikrinti mokiniams gauti sveikus, šviežius, skanius ir šiltus pietus**. Nuo 2017 metų visų mokyklų valgyklos nebenuomojamos privačioms maitinimo įmonėms, o priklauso pačioms Savivaldybės mokykloms.

5.8. Lengvatos už vaikų maitinimą. Vilniaus rajono savivaldybė visiems tėvams, neatsižvelgdama į jų socialinę padėtį, kompensavo **30 proc.** mokesčio už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų

maitinimą Savivaldybės švietimo įstaigose. Be to, Savivaldybė taikė papildomas lengvatas nuo 50 iki 100 proc. tėvams už vaikų išlaikymą, atsižvelgdama į jų socialinę padėtį bei kitas priežastis.

5.9. Nemokamas priešmokyklinukų ir pirmokų maitinimas. Nuo 2020 m. sausio mėn. Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų vaikai, ugdomi pagal priešmokyklinio ugdymo programą, gavo nemokamą maitinimą (pietus) nevertinant šeimos pajamų, o nuo rugsėjo 1 d. – ir vaikai, ugdomi pagal priešmokyklinio ugdymo programą ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Iki karantino pradžios kovo mėn. jie buvo maitinami taikant savitarnos (dalinio švediško stalo) principą, o karantino metu buvo teikiami sausi maisto daaviniai. Be to, nuo 2020 m. rugsėjo mėn. nemokamą maitinimą (pietus) gavo dar ir **visi pirmokai**.

5 pav. Mokykliniais autobusais pavežami vaikai

5.10. Mokinių pavėžėjimas. Vilniaus rajono savivaldybėje **100 proc.** mokinių, gyvenančių toliau nei 3 km nuo mokyklos, pavežami į mokyklą ir atgal reguliaraus susisiekimo maršrutais, specialiaisiais reisais, privačiu (tėvų, globėjų) transportu bei mokykliniais autobusais.

2020 m. rugsėjo 1 d. Savivaldybė iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos gavo naują mokyklinį autobusą, kuris skirtas Nemėžio šv. R. Kalinausko gimnazijai. Be to, 2020 metais Savivaldybė skyrė lėšų dar **4** naujiems mokykliniams autobusams įsigyti: Bezdonių „Saulėtekio“ ir Šumsko pagrindinėms mokykloms po 1 autobusą, o Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklai – net 2 autobusams. Gavus šiuos autobusus, 2021 m. pradžioje Vilniaus rajono savivaldybės mokyklos iš viso turės net **52 mokyklinius autobusus**, iš jų 20 autobusų, gautų iš ministerijos, bei 32 kitus mokyklinius autobusus, iš kurių net **23** mokykliniai autobusai įsigyti **Savivaldybės lėšomis**. Taigi 2020–2021 m. m. II pusmetyje **visos** Savivaldybės gimnazijos ir pagrindinės mokyklos turės savo mokyklinius autobusus, iš jų 13 mokyklų turės jų net po 2 ar daugiau.

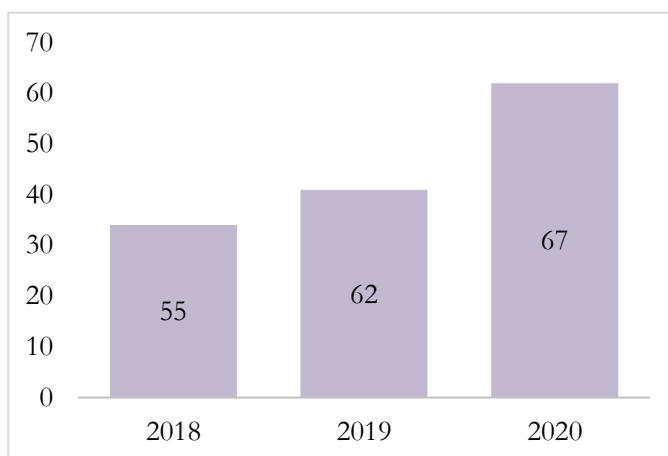
Augant mokyklinių autobusų skaičiui, Savivaldybės mokyklose kasmet daugėja pavežamų mokinių skaičius: 2018–2019 m. m. – 1360 mokinių, 2019–2020 m. m. – 1403, o 2020–2021 m. m. mokykliniais autobusais į mokyklą vyko 1513 mokinių.

2018 m. mokinių pavėžėjimui buvo panaudota 586 300 Eur ir buvo pavežama 3512 mokinių maršrutiniais ir specialiaisiais reisais, privačiu (tėvų, globėjų) transportu bei mokykliniais autobusais, 2019 m. panaudota 580 000 Eur ir buvo pavežama 3618 mokinių, o 2020 m. mokinių pavėžėjimui buvo panaudota **548 300** Eur ir buvo pavežama 3570 mokinių. 2020 m. buvo peržiūrėti mokinių pavėžėjimo maršrutai ir pasirinkti efektyviausi pavėžėjimo variantai, kurie leido **sutaupyti** pavėžėjimui skirtas lėšas.

Kadangi dėl karantino paskelbimo mokiniai nebevyko į švietimo įstaigas, tai sukėlė neigiamų finansinių pasekmių vežėjams, vežantiems mokinius į mokyklas ir atgal. Todėl Vilniaus rajono savivaldybės taryba nusprendė kompensuoti vežėjams, vežusiems mokinius vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais į Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje esančias švietimo įstaigas, negautas pajamas už mokinių pavėžėjimą 2020 m. balandžio–birželio mėn., ir šiai kompensacijai buvo panaudota 80 600 Eur.

5.11. Neįgaliųjų mokinių pavėžėjimas. Augant specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių skaičiui, kasmet didėja ir pavežamų mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius. Šie mokiniai pavežami privačiu tėvų transportu bei specialiaisiais reisais.

2018 m. buvo pavežami 55 specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, 2019 m. – 62, o 2020 m. – 67 neįgalieji vaikai. Jų pavėžėjimui 2020 m. buvo panaudota beveik 126 000 Eur.

6 pav. Pavežamų mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius

5.12. Pailgintos dienos grupės. Siekiant užtikrinti pradinių klasių mokinių saugą ir prasmingą laiko po pamokų leidimą bei galimybę gerinti savo mokymosi pasiekimus, o vaikų tėvams sudaryti palankias sąlygas derinti darbo ir šeimos išsipareigojimus, nuo 2018 m. spalio 1 d. Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigų **pailgintoms dienoms grupėms** buvo skirtos pagalbos mokiniui specialistų pareigybės. 2020–2021 m. m. Savivaldybės mokyklose veikė 36 pailgintos dienos grupės, kurias lankė 963 mokiniai. **Visos dienos mokyklos grupės** 2019 m. pradėjo veikti Nemenčinės Gedimino gimnazijoje, kurioje 2020–2021 m. m. visos dienos mokyklos grupes lanko 118 mokinių.

5.13. Kelionės išlaidų kompensavimas. Vilniaus rajono savivaldybės merės Marijos Rekst iniciatyva nuo 2019 m. Savivaldybė **kompensuoja kelionės išlaidas į darbą ir atgal mokyklų mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams.** Taip siekiama išspręsti didėjančią mokytojų trūkumo problemą. 2019–2020 m. m. į Savivaldybės mokyklas iš kitų vietovių vyko apie 1 000, o 2020–2021 m. m. – apie 1030 mokytojų bei pagalbos mokiniui specialistų. Jų kelionių išlaidoms kompensuoti 2019 m. buvo panaudota 344 000 Eur, o 2020 m. mažiau – 219 730 Eur, nes karantino metu mokytojai dirbo nuotoliniu būdu.

5.14. Centralizuota registracija. 2020 m. pradėjo veikti centralizuota prašymų pateikimo į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje ir Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes bei gyventojų informavimo informacinė sistema, kuri turėtų efektyviau tenkinti gyventojų poreikį ugdyti vaikus pagal ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo programas.

5.2. ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ INFRASTRUKTŪRA IR UGDYMO APLINKA

5.2.1. Ugdymo aplinkos gerinimas. 2020 m. Savivaldybės mokyklose buvo 269 interaktyvios lentos, 648 daugialypės terpės projektoriai, 3808 kompiuteriai. Palyginus su 2018 m., kompiuterių skaičius švietimo įstaigose išaugo apie 35 proc., o interaktyvių lentų skaičius – apie 18 proc. Mokyklose, kaip ir kasmet, buvo atnaujintos ir kitos ugdymo priemonės bei įranga, įsigyti modernesni baldai. 2020 m. ugdymo priemonėms, vadovėliams, informacinių technologijų įrangai bei mokykliniams baldams įsigyti Savivaldybės švietimo įstaigos panaudojo 772 000 Eur.

5.2.2. Bibliotekos. Visose Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose veikė mokyklų bei jų skyrių bibliotekos, kurių fondai buvo, kaip ir kasmet, papildyti nauja ugdymo procesui reikalinga literatūra, vadovėliais bei skaitmeniniais dokumentais. 2020 m. Savivaldybės mokyklų bibliotekų fondas sudarė 319 000 vnt. dokumentų.

5.2.3. Sporto bazė. Mokinių fiziniam lavinimui bendrojo ugdymo mokyklose 2020 m. veikė 27 sporto salės, 11 aerobikos salių, 6 atletinės gimnastikos salės, 18 stadionų, 28 aikštynai ir 11 aikščių.

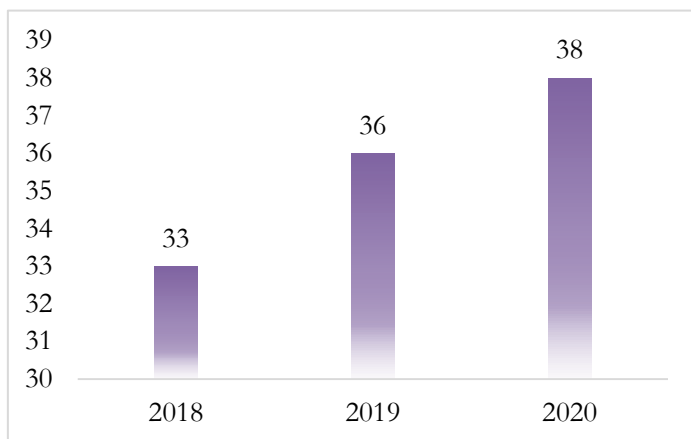
5.2.4. Laboratorijos. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2020 m. buvo 27 įvairių gamtos mokslų: biologijos, chemijos, fizikos bei integruotos gamtos mokslų laboratorijos. 30 Vilniaus rajono mokyklų dalyvavo ES fondų investicijų projekte „**Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis**“. 2018 m. 1–4 klasių mokiniai gavo įvairių gamtos ir technologinių mokslų ugdymo priemonių bei įrangos komplektų už 81 529 Eur, o 5–8 klasių mokiniai atitinkamų priemonių bei įrangos komplektų gavo 2019–2020 metais už 129 018 Eur. Iš viso mokyklos pagal šį projektą gavo gamtos ir technologinių mokslų ugdymo priemonių bei įrangos už 210 548 Eur.

5.2.5. Mokinių aprūpinimas kompiuteriais. Dėl koronaviruso infekcijos šalyje paskelbus karantiną, pagal projektą „Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“ Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigoms nuotoliniam mokymui buvo išdalyti iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų gauti 955 planšetiniai kompiuteriai su mobiliuoju internetu bei 37 nešiojami kompiuteriai, iš viso **992** kompiuteriai už **184 571 Eur**. Kompiuterine technika buvo aprūpinti mokiniai iš mažiau pasiturinčių arba daugiavaikių šeimų, kurie neturėjo kompiuterinės įrangos ar interneto ryšio nuotoliniam mokymuisi. Karantinui pasibaigus, kompiuterinė įranga buvo gražinta švietimo įstaigoms ir toliau jose naudojama mokinių mokymui.

5.2.6. Virtuali ugdymosi erdvė. Nuo 2019–2020 m. m. pradžios virtualią mokymosi aplinką naudojo 5 Savivaldybės mokyklos, o mokslo metų pabaigoje ją naudojo jau **visos** mokyklos, organizuodamos mokinių nuotolinį ugdymą.

5.2.7. Žalioji klasė. Nemenčinės Gedimino gimnazijoje vykdomas pradinių klasių mokinių projektas „Žalioji klasė“. Gimnazijos teritorijoje buvo įrengtos lysvės, kuriose mokiniai ne tik sodino ir augino įvairius augalus, bet ir atliko stebėjimo bei tyrinėjimo veiklas, o užaugintą derlių atidavė gimnazijos valgyklai.

5.2.8. Mokyklų pritaikymas neigaliesiems. Kasmet auga neigaliesiems pritaikytų arba iš dalies pritaikytų Savivaldybės mokyklų arba jų skyrių skaičius (5 pav.). 2020 metais 32 mokyklos turėjo pandusų, 12 mokyklų turėjo liftų ar keltuvų ir 30-yje mokyklų buvo neigaliesiems pritaikyti sanitariniai

7 pav. Neigaliesiems pritaikytų mokyklų skaičius

mazgai.

5.2.9. Didelės investicijos į švietimo įstaigų infrastruktūrą. Savivaldybė labai didelį dėmesį skiria švietimo įstaigų ugdymo aplinkai bei infrastruktūrai gerinti. Gerindama ugdymo paslaugų prieinamumą, 2020 m. Savivaldybė statė 3 naujus švietimo įstaigų priestatus:

1. **Marijampolio vaikų lopšelio-darželio**

(Savivaldybė skyrė 590 000 Eur; priestato statybos darbai jau baigti);

2. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazijos **Grigaičių pradinio ugdymo skyriaus** (Savivaldybė skyrė 598 000 Eur; priestato statybos darbai jau baigti);

3. **Pagirių** 8 pav. Marijampolio vaikų darželis

9 pav. Vaikų darželis „Pelėdžiukas“

„Pelėdžiuko“ vaikų darželio (darbų vertė – 2 mln. Eur). Planuojama, kad priestatas bus baigtas 2021 m. pavasarį. Tęsimas **Rudaminos meno mokyklos** infrastruktūros modernizavimas. Projekto, kurį planuojama įgyvendinti iki 2021 m. pabaigos, vertė siekia apie 4 mln. Eur.

2020 m. buvo baigti vidaus patalpų modernizavimo darbai **Mickūnų gimnazijoje** (darbų vertė – 1 mln. 200 000

Eur) ir **Rukainių gimnazijoje** (darbų vertė – 1 mln. Eur) bei tęsimi **Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazijoje** (darbų vertė – 1,5 mln. Eur). Darbai buvo finansuojami iš Savivaldybės, valstybės biudžeto bei ES lėšų.

2020 m. vasarą buvo pradėti renovacijos ir modernizavimo darbai **Kalvelių Stanislovo Moniuškos gimnazijoje** (darbų vertė – 1,5 mln. Eur), kurioje 2020 m. atlikta apie 70 proc. numatytų darbų ir planuojama modernizuoti valgyklą.

2020 m. buvo baigtas **Riešės šv. Faustinos Kovalskos** pagrindinės mokyklos ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo skyriaus pastato modernizavimas (darbų vertė – 500 000 Eur). Tęsimi statybos darbai **Nemenčinės Konstanto Parčevskio** gimnazijoje. 2020 m. buvo pradėti

paruošiamieji darbai perėjai, jungiančiai gimnazijos korpusus, įrengti (bendra projekto darbų vertė – 1 mln. 30 000 Eur). 2020 m. buvo atlikta darbų už 355 000 Eur (300 000 Eur skirta iš Valstybės investicijų programos (VIP), 55 000 Eur skyrė Savivaldybė).

2020 m. keliose švietimo įstaigose buvo įdiegti atsinaujinantys energijos šaltiniai: Nemenčinės vaikų darželyje buvo įrengtos saulės baterijos (vertė - 55 000 Eur), Paberžės šv. Stanislavo Kostkos gimnazijos skyriuje Visalaukės mokykloje-daugiafunkciame centre (vertė - 16 000 Eur) ir Nemenčinės vaikų darželyje (vertė - 30 000 Eur) buvo įrengti šilumos siurbliai oras-vanduo.

2020 m. buvo atnaujintos arba įrengtos naujos **vaikų žaidimo aikštelės** Avižienių, Mickūnų gimnazijose, Mostiškių mokykloje-daugiafunkciame centre, Riešės šv. Faustinos Kovalskos, Pakenės Česlavo Milošo pagrindinėse mokyklose, Buivydiškių, Kalvelių, Nemenčinės, Riešės, Rukainių vaikų darželiuose, Avižienių, Marijampolio, Mickūnų, Nemenčinės, Nemėžio vaikų lopšeliuose-darželiuose, Rudausių daugiafunkciame centre, ir šiam tikslui per metus buvo panaudota apie **240 000 Eur**.

2020 metais 23 gimnazijose, 10 pagrindinių mokyklų, 2 pradinėse mokyklose, 1 mokykloje-darželyje, 8 vaikų darželiuose ir 10 vaikų lopšelių-darželių bei 3 neformaliojo švietimo mokyklose (iš viso 57 švietimo įstaigose) buvo atlikti remonto darbai. Juos finansavo Vilniaus rajono savivaldybė, skyrė šiam tikslui beveik 2 mln. Eur.

2020 m. pabaigoje buvo renovuota / modernizuota 86 proc. Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų

5.3. GERĖJANTYS RODIKLIAI

5.3.1. Didėjantis mokinių skaičius. Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigose ugdomų vaikų/mokinių skaičius paskutiniaisiais metais nežymiai padidėjo. 2018–2019 m. m. Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigose buvo ugdomi 10 447 vaikai/mokiniai, o 2020–2021 m. m. – 10 628 vaikai/mokiniai, tai yra per šį laikotarpį ugdomų vaikų/mokinių padaugėjo apie 1,7 proc.

Vaikų/mokinių skaičius pagal ugdymo programas 2018–2020 m.	2018–2019 m. m.		2019–2020 m. m.		2020–2021 m. m.	
	Grupių skaičius	Vaikų/mokinių skaičius	Grupių skaičius	Vaikų/mokinių skaičius	Grupių skaičius	Vaikų/mokinių skaičius
Bendrojo ugdymo		7 557		7 778		7 787

Priešmokyklinio ugdymo	65	811	61	706	64	689
Ikimokyklinio ugdymo	111	2079	118	2152	115	2 152
Iš viso:	176	10 447	179	10 636	179	10 628

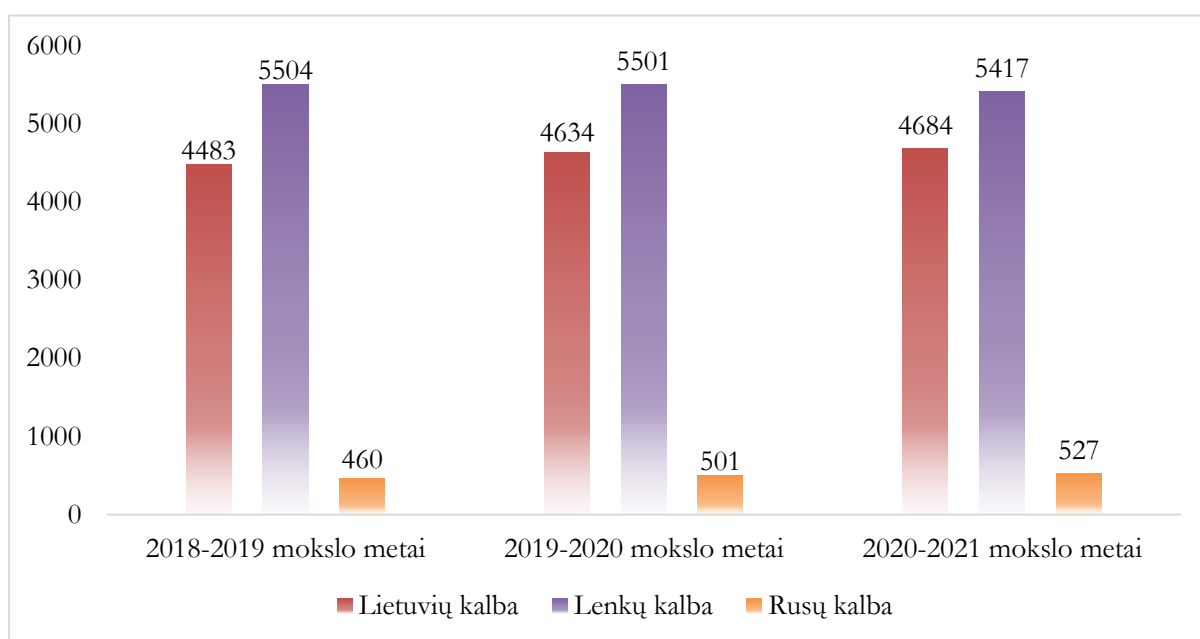
1 lent. Vaikų/mokinių skaičius pagal ugdymo programas 2018–2020 m.

Vilniaus rajono savivaldybė tebelieka viena iš nedaugelio šalies savivaldybių, kuriose mokinių skaičius didėja

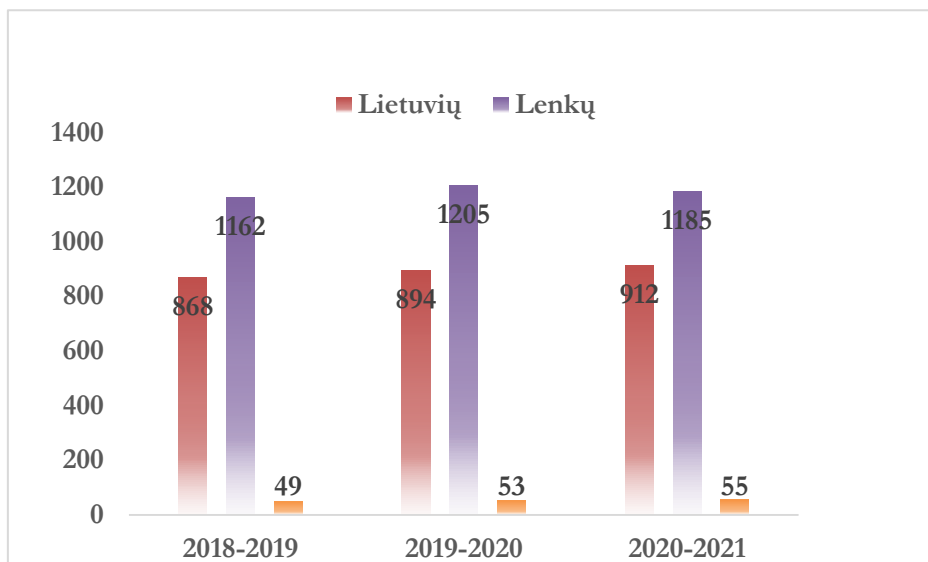
Savivaldybės švietimo įstaigose lietuvių ugdomąja kalba ugdoma 44,07 proc., lenkų – 50,97 proc. ir rusų – 4,96 proc. vaikų/mokinių.

Mokslo metai	Lietuvių kalba		Lenkų kalba		Rusų kalba		Iš viso vaikų/mokinių
	Vaikų/mokinių skaičius	proc.	Vaikų/mokinių skaičius	proc.	Vaikų/mokinių skaičius	proc.	
2018–2019	4 483	42,86	5 504	52,73	460	4,41	10 447
2019–2020	4 634	43,57	5 501	51,72	501	4,71	10 636
2020–2021	4 684	44,07	5 417	50,97	527	4,96	10 628

2 lent. Ugdomų vaikų/mokinių skaičius pagal ugdymo kalbas 2018–2020 m.

10 pav. Vaikų/mokinių skaičius pagal ugdymo kalbas 2018-2020 m.

5.3.2. Kasmet naujos grupės ikimokyklinukams.

Vilniaus rajono savivaldybė nuolat gerina gyventojų ikimokyklinio ugdymo prieinamumo galimybes ir plečia ikimokyklinių įstaigų tinklą. Norėdama

patenkinti augantį gyventojų poreikį, Vilniaus rajono savivaldybė kasmet atidaro mišrias ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes bendrojo ugdymo mokyklose, jei jose yra galimybės sudaryti tam tinkamas ugdymosi sąlygas ir leidžia higienos normų reikalavimai, stato naujas bei rekonstruoja-renovuoja senas ikimokyklinio ugdymo įstaigas, kurių patalpose atidaromos naujos ikimokyklinio ugdymo grupės.

Savivaldybė 2020–2022 m. planuoja naujo (125 vietų) vaikų lopšelio-darželio statybą Didžiojoje Riešėje, kuriame veiks 8 ikimokyklinio ugdymo grupės, iš jų 2 grupės bus skirtos specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams. 2021 m. planuojami projektai:

- **Vaidotų** mokyklos-darželio „Margaspalvis aitvarėlis“ renovacija ir modernizavimas,
- **Valčiūnų** vaikų lopšelio-darželio pastato ir ugdymo aplinkos modernizavimas,
- **Nemenčinės** vaikų lopšelio-darželio modernizavimas,
- **Skaidiškių** mokyklos-darželio pastato modernizavimas.

Planuojama, kad 2021 m. pavasarį bus atidarytos 6 papildomos ikimokyklinio ugdymo grupės **Pagirių „Pelėdžiuko“** vaikų darželyje (darbų vertė – 2 mln. Eur, iš kurių Savivaldybė skyrė 1 670 000 Eur). Naujajame priestate atsiras vietos 2 darželio grupėms, kuriose bus ugdoma po 20 vaikų ir 4 lopšelio grupėms, kuriose bus ugdoma po 15 vaikų (iš viso 100 naujų vietų).

2018-2020 m. Savivaldybės švietimo įstaigose ikimokyklinio ugdymo grupių skaičius padidėjo keturiomis ir 2020–2021 m. iš viso veikia 115 grupių, kuriose ugdomi 2152 vaikai. Be to, 22-ose Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose arba jų skyriuose veikia 26 mišrios priešmokyklinio ugdymo grupės, kuriose kartu ugdomi ir ikimokyklinio amžiaus vaikai.

Nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. Vaidotų mokykloje-darželyje „Margaspalvis aitvarėlis“ buvo įsteigta nauja ikimokyklinio ugdymo grupė lietuvių ugdomąja kalba, kurioje vaikai ugdomi nuo 2 metų.

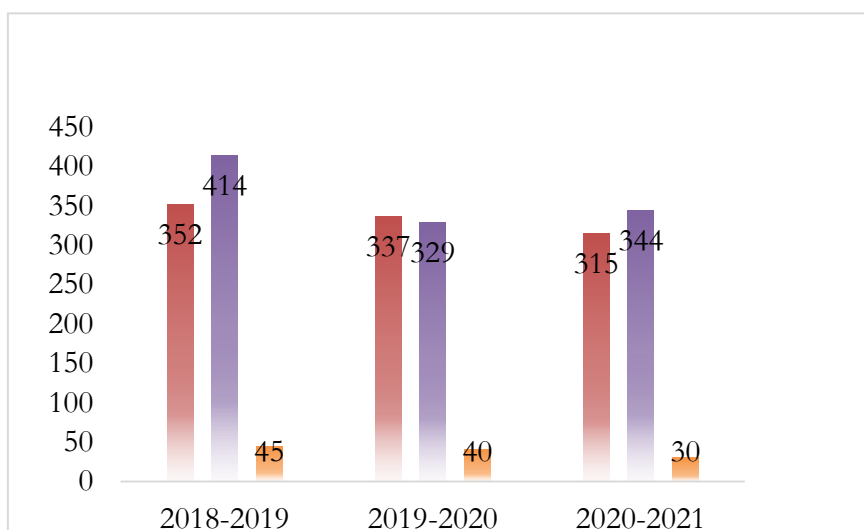
	2018–2019 m. m.	2019–2020 m. m.	2020–2021 m. m.
--	-----------------	-----------------	-----------------

Ugdymo kalba	Grupių skaičius	Vaikų skaičius	Grupių skaičius	Vaikų skaičius	Grupių skaičius	Vaikų skaičius
Lietuvių	46	868	49	894	48	912
Lenkų	63	1162	66	1205	65	1185
Rusų	2	49	3	53	2	55
Iš viso:	111	2079	118	2152	115	2 152

3 lent. Ugdomų vaikų skaičius pagal ikimokyklinio ugdymo programą 2018–2020 m.

5.3.3. Piešmokyklinukų ugdymas. 2018–2019 m. m. Savivaldybės švietimo įstaigose veikė 65 priešmokyklinio ugdymo grupės, kuriose buvo ugdoma 811 vaikų, nes vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimais tėvams (globėjams) buvo leista pasirinkti, nuo kokio amžiaus – 5 ar 6 metų, jų vaikui pradėti lankyti priešmokyklinio ugdymo grupę, todėl vaikų, pradėjusių tais metais lankyti priešmokyklinio ugdymo grupes, skaičius buvo išaugęs. O sumažėjęs vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, skaičius, nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. buvo atidarytos 64 priešmokyklinio ugdymo grupės, kuriose ugdomi 689 vaikai pagal priešmokyklinio ugdymo programą.

5.3.4. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymas. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių skaičius kasmet auga, todėl kyla poreikis kasmet didinti pagalbos jiems prieinamumą. 2018–2019 m. m. Savivaldybės mokyklose ugdėsi 712 specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių, o 2020–2021 m. m. bendrojo ugdymo mokyklose - 884 mokiniai ir dar 15 specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių naujai atidarytose specialiosiose klasėse intelekto ir įvairiapusių raidos sutrikimų turintiems mokiniams ugdyti. 2020 m. specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai iš viso sudarė 10,4 proc. visų mokinių skaičiaus. Siekiant efektyvinti pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, visose

12 pav. Priešmokyklinukų skaičiaus dinamika

mokyklose, kuriose jie ugdomi, įsteigti **mokytojų padėjėjų etatai**, dirbo pagalbos mokiniui specialistai (psichologai, logopedai, socialiniai ir specialieji pedagogai), kurie mokiniams teikė visapusišką ugdymosi pagalbą.

5.3.5. Kvalifikuota pagalba mokiniams.

Savivaldybės švietimo įstaigoms 2020–2021 m. m. buvo skirta 28,5 socialinių pedagogų, 32,8 logopedų, 14,85 psichologų, 15,3 specialiųjų pedagogų pareigybių ir 68 mokytojo padėjėjų pareigybių specialiųjų

ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymosi veiksmingumui didinti, tad visiems mokiniams buvo teikiama reikiama švietimo ir psichologinė pagalba. Be to, rajone veikia Vilniaus rajono pedagoginė psichologinė tarnyba.

5.3.6. Mokinių ugdymasis šeimoje. Nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. Lietuvoje vaikas jo paties ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje. Pasirinkus ugdymąsi šeimoje, su mokykla sudaroma mokymo sutartis ir ugdantis šeimoje įgytas išsilavinimas prilyginamas mokykloje įgytam išsilavinimui.

Vilniaus rajono savivaldybė 2020 m. patvirtino mokyklų sąrašą, pagal kurį ugdymąsi šeimoje gali organizuoti 3 Savivaldybės švietimo įstaigos:

1. Nemenčinės Gedimino gimnazija,
2. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija,
3. Nemenčinės vaikų darželis.

5.3.7. Užimtumo ir gabumų plėtojimas. Visose Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2020–2021 m. m. veikė įvairios neformaliojo švietimo grupės (būreliai): 125 sporto, 57 dailės, 27 dramos grupės, 48 chorai, 75 choreografijos, 38 vokaliniai ir instrumentiniai ansambliai bei 250 kitų grupių, iš viso 620 grupių (būrelių), kuriuos po pamokų lankė 4 800 mokinių (vidutiniškai 62,6 proc. visų mokinių).

5.3.8. Neformalusis švietimas. Vilniaus rajone veikia 4 neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ) ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklos. 2020–2021 m. m. pagal NVŠ programas, papildančias formalųjį švietimą, bei NVŠ programas (dailė, muzika, sportas) ugdomas 891 mokinys, t.y. 11,4 proc. visų mokinių.

5.3.9. Projektinė veikla. Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigos 2020 m. dalyvavo tokiose tarptautinėse mokyklų partnerysčių programose kaip Erasmus+, Nordplus bei eTwinning. Iš viso 8 Savivaldybės švietimo įstaigos vykdė 15 Erasmus+ projektų, 1 švietimo įstaiga vykdė 2 Nordplus projektus, o įvairiuose eTwinning projektuose dalyvavo daugelis mokyklų, iš kurių Mickūnų vaikų lopšelis-darželis, kuris 2020–2021 m. m. įgyvendina net 6 eTwinning projektus ir 2020 m. buvo apdovanotas „Programos „eTwinning“ mokykla“ ženkleliu bei nacionaliniame eTwinning projektų konkurse pelnė „Geriausios Lietuvos „eTwinning“ mokyklos 2020“ vardą 3-6 metų amžiaus vaikams skirtų projektų grupėje.

2020 m. Vilniaus rajono savivaldybė kartu su švietimo įstaigomis įgyvendino tarptautinį projektą su Lenkija „Sumani savivaldybė – Change the Game“, kurio tikslas – įtraukti jaunos žmones į juos supančio pasaulio savarankišką projektavimą ir parodyti jiems, kaip jie gali daryti įtaką supančiai tikrovei: analizuodami tam tikrus aplinkos veiksnius, pavyzdžiui, oro taršą gyvenamojoje vietovėje. Vilniaus rajone projektą laimėjo Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija, o apdovanojimą pelnė Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinė mokykla. Tai jau antras projektas, kurį įgyvendino

Savivaldybė, fondas „ArchitectsPL“ ir Elektroninių ryšių biuras Lenkijoje. 2018 m. įgyvendinant bendrą „Code& Share. Programuok su klase“ projektą Vilniaus rajono ir Lenkijos mokiniams kartu pavyko pasiekti Gineso rekordą. Istorinę sėkmę jaunuoliai pasiekė dalyvaudami didžiausioje pasaulyje ateities technologijų pamokoje.

5.4. MOKINIŲ PASIEKIMAI

5.4.1. Brandos egzaminai. 2020 m. brandos egzaminus iš viso laikė 598 Vilniaus rajono abiturientai, iš jų 497 – dvyliktokai.

Daugiausia Savivaldybės mokyklų abiturientų laikė šiuos valstybinius brandos egzaminus (toliau – VBE): užsienio (anglų) kalbos – 284 mokiniai (57,1 proc.; 2019 m. – 56,5 proc.; 2018 m. – 57,5 proc.), lietuvių kalbos ir literatūros – 278 mokiniai (55,9 proc.; 2019 m. – 56,3 proc.; 2018 m. – 56,2 proc.), užsienio (rusų) kalbos – 264 mokiniai (53,1 proc.; 2019 m. – 48,8 proc.; 2018 m. – 49,1 proc.) bei matematikos – 232 mokiniai (46,7 proc.; 2019 m. – 51,1 proc.; 2018 m. – 49,1 proc.).

2020 m. Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų abiturientai **100 proc.** išlaikė istorijos, geografijos bei užsienio (anglų, rusų ir vokiečių) kalbų VBE.

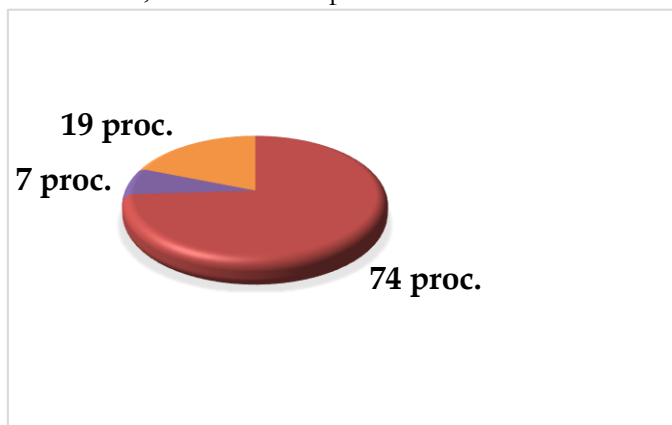
Iš visų 24 Savivaldybės gimnazijų mokinių, pasirinkusių lietuvių kalbos ir literatūros VBE, jį **išlaikė** 9 gimnazijų visi mokiniai (**Buivydžių Tadeušo Konvickio** (2018 m. ir 2019 m.), Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos, Kalvelių „Aušros“, Lavoriškių Stepono Batoro, **Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio** (2018 m. ir 2019 m.), Medininkų šv. Kazimiero, Paberžės „Verdenės“, Pagirių ir **Valčiūnų** (2018 m. ir 2019 m.) gimnazijų).

Lietuvių kalbos ir literatūros mokyklinį brandos egzaminą (toliau – MBE) išlaikiusiųjų procentas trejus metus iš eilės yra aukštesnis nei respublikoje: 2020 m. – 0,96 proc. (2019 m. – 0,8 proc.; 2018 m. – 0,62 proc.). Savivaldybėje 2020 m. šį egzaminą išlaikė 95,52 proc., o respublikoje – 94,56 proc. kandidatų (2019 m. 94,32 proc.; 93,4 proc.) ir išlaikiusiųjų lietuvių kalbos ir literatūros MBE 2020 m. 0,16 proc. daugiau negu 2019 m. (2019 m. – 0,18 proc. daugiau nei 2018 m.)

Gimtųjų (lenkų, rusų) kalbų mokyklinį brandos egzaminą laikė ir išlaikė **100 proc.** savivaldybės mokyklų mokinių. Visus valstybinius brandos egzaminus 2020 m. juos pasirinkę abiturientai išlaikė trijose Savivaldybės (Buivydžių Tadeušo Konvickio, Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio (taip pat ir 2019 m.) bei Paberžės „Verdenės“) gimnazijose.

5.4.2. 100 balų valstybinių brandos egzaminų įvertinimai. 2020 m., lyginant su 2019 m., „šimtukininkų“ skaičius Vilniaus rajone žymiai išaugo. Maksimalius įvertinimus už valstybinius brandos egzaminus, iš viso **65** „šimtukus“, gavo net **61** Vilniaus rajono savivaldybės gimnazijų abiturientas iš 18 gimnazijų. Iš viso 2020 m. brandos atestatus su pagyrimu gavo 4 Vilniaus rajono savivaldybės gimnazijų abiturientai iš Nemenčinės Gedimino gimnazijos (1), Pagirių gimnazijos (2) bei Rudaminos „Ryto“ gimnazijos (1).

5.4.3. Abiturientų mokymosi tęsimas. Po mokyklos baigimo per pastaruosius trejus metus kasmet tolesnį mokymąsi rinkosi vidutiniškai 75 proc. Vilniaus rajono abiturientų. Palyginus su 2019 metais, 2020 metais abiturientų, tęsiančių mokymąsi, skaičius sumažėjo 5 proc. ir padidėjo 1 proc. palyginus su 2018 m., bei sudarė 74 proc.

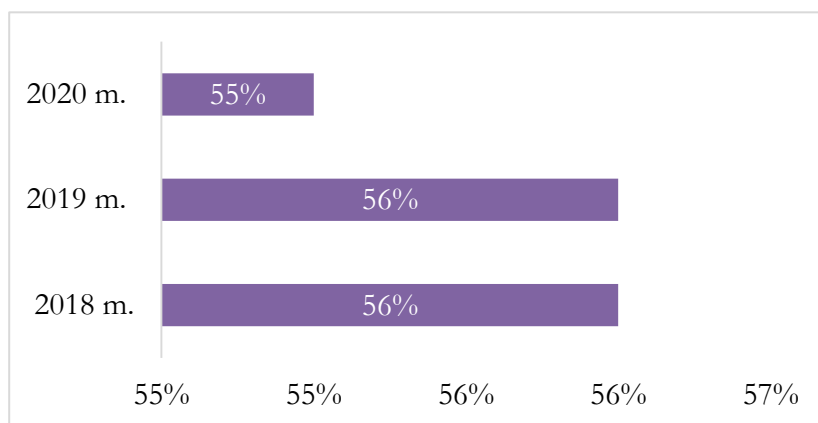

13 pav. Abiturientų mokymosi tęsimas

Vidurinio ugdymo programą baigusių Vilniaus rajono abiturientų dauguma pasirenka studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose (tik 2 proc. abiturientų 2020 m. pasirinko studijas aukštosiose mokyklose užsienyje). Abiturientų įstojimas į aukštąsias mokyklas per paskutinius trejus metus yra, palyginti, stabilus ir sudaro **55–56 proc.**

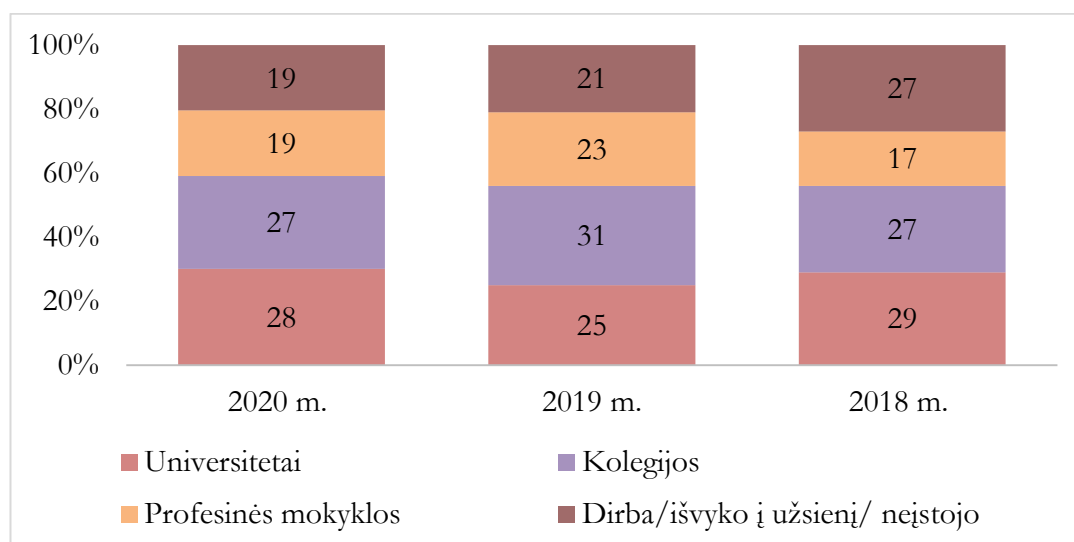
(svyravimas siekia 1 proc.).

Į **universitetus** įstojo **28 proc.** abiturientų (2019 m. – 25 proc., 2018 m. – 29 proc.); į **kolegijas** įstojo **27 proc.** abiturientų (2019 m. – 31 proc., 2018 m. – 27 proc.); į **profesines mokyklas**, profesinio mokymo ar profesinio rengimo centrus įstojo **19 proc.** abiturientų (2019 m. – 23 proc., 2018 m. – 17 proc.).

14 pav. Abiturientų įstojimas į aukštąsias mokyklas

Po mokyklos baigimo pasirinko darbinę veiklą arba išvyko į užsienį **19 proc.** abiturientų (2019 m. – 21 proc., 2018 m. – 27 proc.).

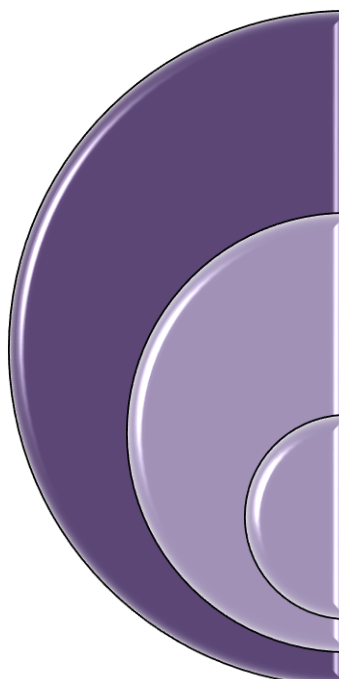
15 pav. Abiturientų įstojimo analizė

Daugiausia abiturientų 2020 m. įstojo į universitetus iš šių mokyklų:

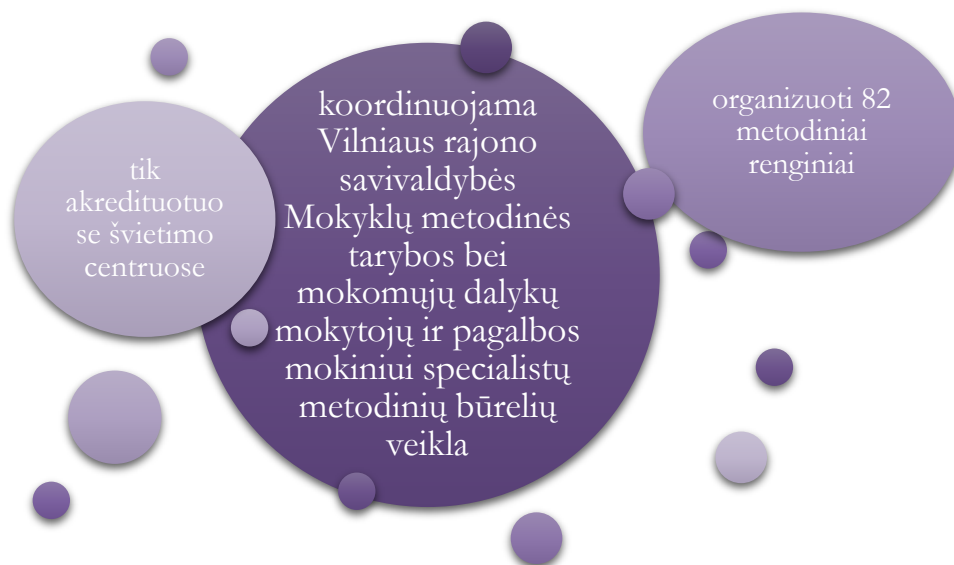
1. Pagirių gimnazija (53 proc.)
2. Nemenčinės Gedimino gimnazija (48 proc.)
3. Rudaminos „Ryto“ gimnazija (45 proc.)
4. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija (36 proc.)
5. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija (31 proc.)
6. Mickūnų gimnazija (31 proc.).

5.5. DĖMESYS ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ DARBUOTOJAMS

5.5.1. Geriausių mokyklų lenkų mokomąja kalba rinkimai

	<p>26-ieji geriausių mokyklų lenkų mokomąja kalba rinkimai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2020 m. geriausias Vilniaus rajono savivaldybės mokyklos lenkų ugdomąja kalba (mieste) nominaciją pelnė Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija
	<p>Tai Lietuvos lenkų mokyklų mokytojų draugijos „Macierz szkolna“ organizuojamas konkursas „Geriausia mokykla – geriausias mokytojas“.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mickūnų gimnazija jau trečius metus iš eilės pripažinta geriausia Vilniaus rajono savivaldybės mokykla lenkų ugdomąja kalba (rajone)
	<p>II vieta - Medininkų šv. Kazimiero gimnazija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • III vieta – Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija

5.5.2. Mokytojų kvalifikacijos tobulinimas

5.5.3. Pedagogų atestacija

Išsamiau su švietimo Vilniaus rajone apžvalga galima susipažinti [čia](#)

VI.INVESTICIJOS

2019 metų duomenimis, pagal tiesiogines užsienio investicijas, tenkančias vienam gyventojui, Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš **pirmaujančių** tarp kitų žiedinių savivaldybių.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vilniaus r.	2 053	1 888	1 803	2 134	3086	3218
Alytaus r.	848	969	971	961	1203	1470
Kauno r.	1 206	1 279	1 486	1 519	1553	2624
Klaipėdos r.	4 666	4 815	3 536	3 442	3498	4226
Panevėžio r.	331	661	1 215	1 286	1482	1545
Šiaulių r.	379	408	541	557	636	670
Lietuvos Respublika	4 363	4 673	4 890	5 275	6070	6644

1 lent. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, laikotarpio pabaigoje, EUR

2019 metais tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios 1 gyventojui, palyginti su 2018 metais, padidėjo 132 Eur ir sudarė 3 218 Eur. Bendrai tiesioginės užsienio investicijos padidėjo 18,46 mln. Eur ir 2019 m., lyginant su kitomis žiedinės savivaldybėmis, **Vilniaus rajone buvo didžiausios.**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vilniaus r.	196,32	179,67	173,02	206,06	303.82	322.28
Alytaus r.	23,00	26,00	25,80	25,07	31.46	38.06
Kauno r.	106,60	114,46	135,38	140,68	147.73	252.98
Klaipėdos r.	246,50	257,42	193,17	193,23	204.44	254.11
Panevėžio r.	12,30	24,28	44,23	45,94	52.52	54.58
Šiaulių r.	15,83	16,92	22,40	22,94	26.41	27.76
Lietuvos Respublika	12 746,53	13 496,82	13 925, 59	14 816,47	16959.32	18563.74

2 lent. Tiesioginės užsienio investicijos laikotarpiu pabaigoje, mln. EUR

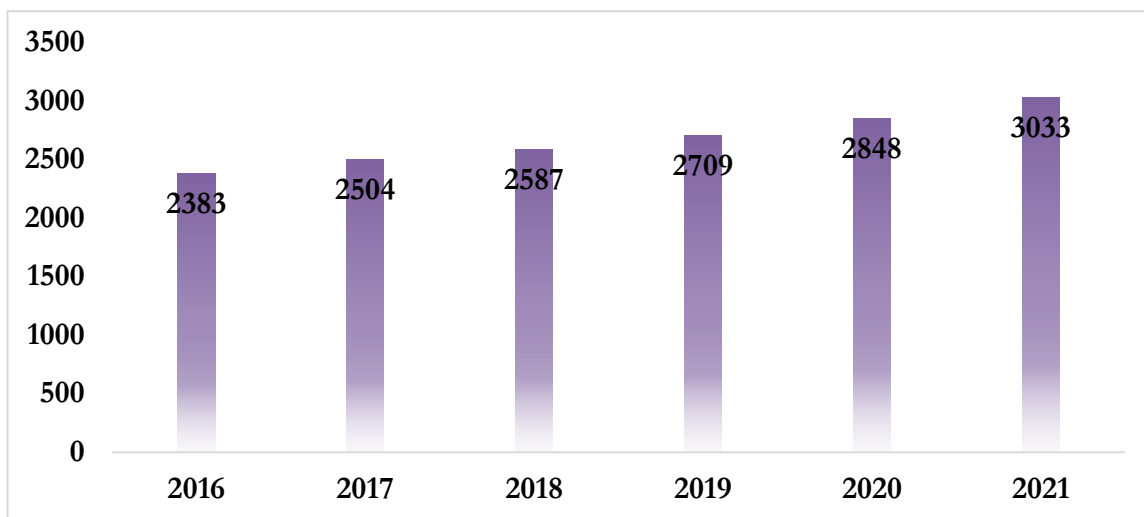
2014-2020 m. tiek Vilniaus rajone veikiantis viešasis (įskaitant Vilniaus rajono savivaldybės administraciją), tiek privatus sektoriai pritraukė 160 mln. Eur ES investicijų.

**Vilniaus rajono savivaldybė yra ketvirta pagal ES investicijų apimtį Lietuvoje - po
Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų**

2020 metais Vilniaus rajono savivaldybės administracija toliau sėkmingai įgyvendino pradėtus projektus. 2020 metais vykdėme daugiau kaip 60 projektų, iš jų 23 buvo įgyvendinti, 30 projektų įgyvendinami, vyksta 8 projektų paraiškų vertinimas. Bendras investicijų dydis 2020 metais viršijo 13 mln. Eur, iš jų Savivaldybės biudžeto lėšos sudarė apie 8 mln. Eur, valstybės biudžeto lėšos - 3,6 mln. Eur, ES lėšos - per 1,6 mln. Eur.

VII. EKONOMINIAI RODIKLIAI

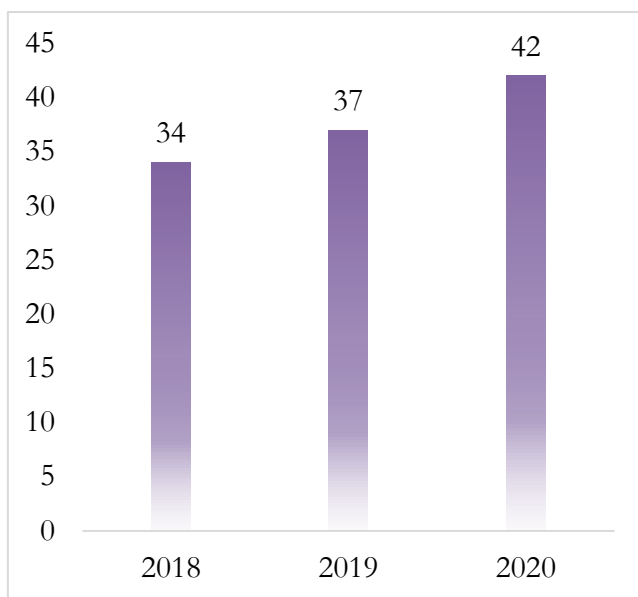
7.1. Verslo aplinka. Vilniaus rajonas yra verslui palanki ir jam atvira Savivaldybė. Čia steigiami vis daugiau ūkio subjektų, be to, įmonės perkeliamos čia iš kitų savivaldybių. Verslas renkasi Vilniaus rajoną dėl jo patogios geografinės padėties, susisiekimo infrastruktūros, dėl Savivaldybės taikomų mokesčių lengvatų ir teikiamos paramos, taip pat vis intensyvesnio savivaldos ir verslo dialogo. Vilniaus rajone veikiančių ūkio subjektų skaičius kasmet auga (1 pav.).

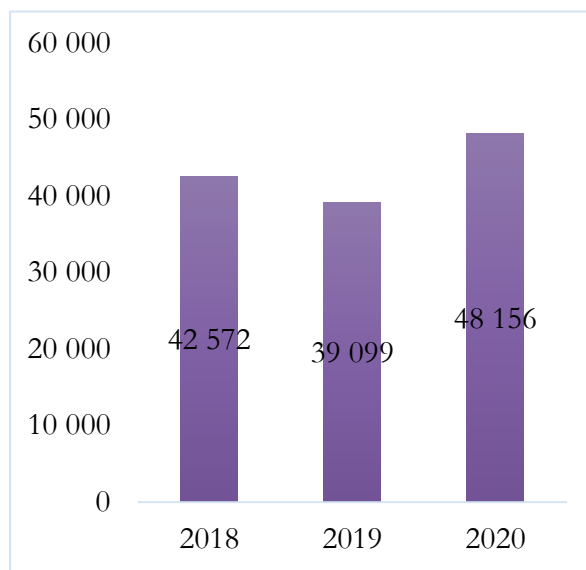
1 pav. Ūkio subjektų Vilniaus rajone skaičiaus dinamika

Vilniaus rajone vyrauja didmenine ir mažmenine prekyba besiverčiančios įmonės, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto paslaugas teikiantys verslo subjektai, statybos įmonės.

Vilniaus rajono savivaldybė iš įsteigto Smulkiojo ir vidutinio verslo paramos fondo teikia paramą rajono teritorijoje veikiantiems verslininkams. Kasmet Savivaldybė remia vis daugiau verslo subjektų (2 pav.). Kasmet didėja ir paramos sumos, Savivaldybės skiriamos verslo subjektams (3 pav.).

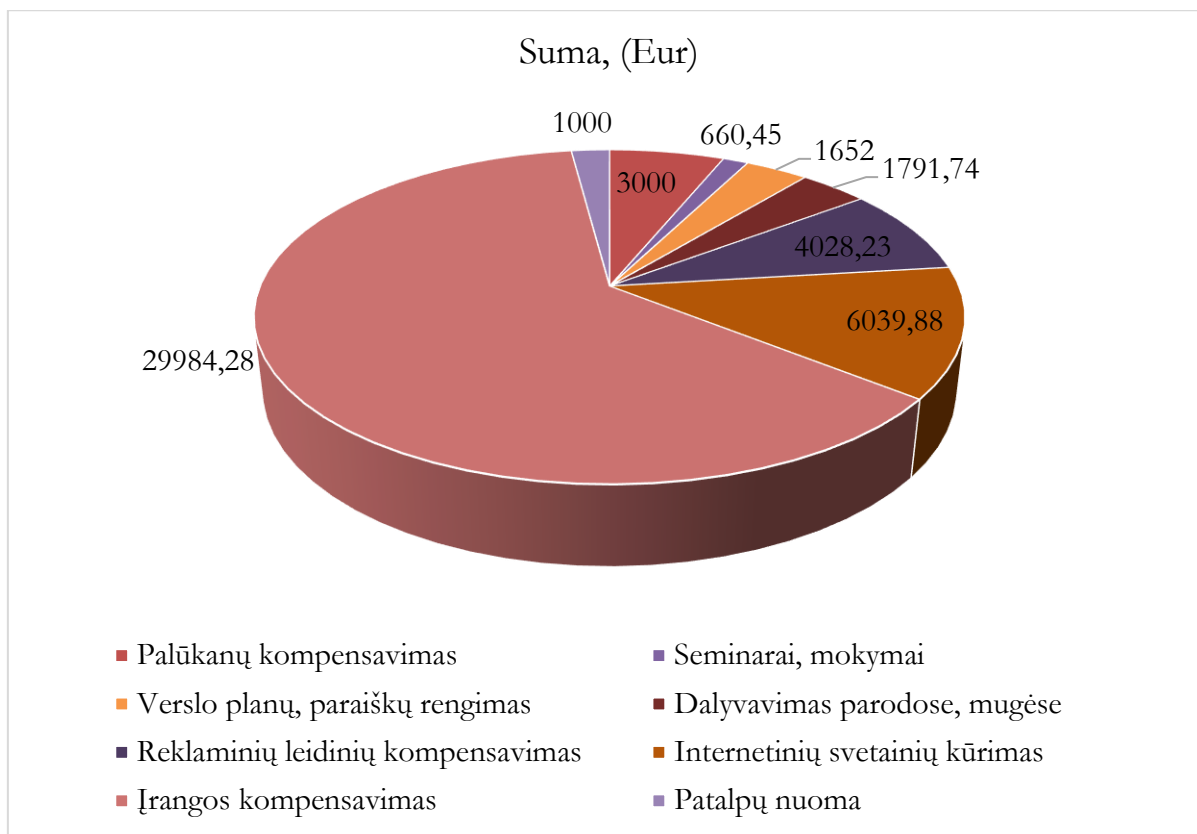

2 pav. Smulkiojo ir vidutinio verslo paramos fondo paramos gavėjų skaičius

3 pav. Skirta lėšų iš Smulkiojo ir vidutinio verslo paramos fondo

2020 m. daugiausia kompensacijų buvo skirta išlaidoms, patirtoms steigiant arba plečiant gamybinę veiklą (4 pav.)

4 pav. Verslo subjektų rėmimo analizė

Vilniaus rajono savivaldybės taryba, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas Vilniaus rajone vystyti smulkųjį verslą vykdant veiklą pagal verslo liudijimus, skatinti gyventojų užimtumą bei padidinti verslu užsiimančių asmenų skaičių 2020 metams, **nusprendė nedidinti fiksuotų pajamų mokesčio dydžių**. 2020 metais asmenims, vykdantiems veiklą pagal verslo liudijimus, buvo suteikta **fiksuotų dydžių pajamų mokesčio lengvatų** 21 529 Eur sumai. Palanki mokestinė aplinka prisideda prie augančio ekonominio aktyvumo.

Vilniaus rajono savivaldybė pagal įsigytų 2020 m. verslo liudijimų (3 735) skaičių iš visų 60 Lietuvos savivaldybių užima IV vietą, o pagal įsigytų verslo liudijimų mokėtiną sumą (223 964 Eur) – I vietą tarp rajonų savivaldybių ir VI vietą iš visų savivaldybių

7.2. Mažesni tarifai. Įstatymai leidžia savivaldybėms nustatyti žemės savininkams žemės mokesčio tarifus nuo 0,01 iki 4 proc., o nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojams – nuo 0,5 iki 3 proc. Nuo 2018 metų Vilniaus rajono savivaldybė taiko gerąją praktiką, pagal kurią kitos paskirties žemės sklypams, iš jų gyvenamosios teritorijos, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos sklypams, taiko **vieną mažiausių šalyje 0,3 proc.** mokesčio tarifą ir **50 proc. mažina** mokesčių fiziniams asmenims už vieną šio naudojimo būdo sklypą, kurio apskaičiuota suma yra didžiausia (žr. 1 lent.).

Žemės ūkio paskirties sklypams patvirtintas **0,6 proc.** tarifas, o apleistai žemės ūkio paskirties žemei didesnis - 3 proc. tarifas, nes Vilniaus rajono savivaldybė vykdo apleistų žemės plotų mažinimo politiką. Ji vykdoma sėkmingai, nes 2020 metais, palyginti su 2019 metais, gyventojų apleisti plotai sumažėjo 650 ha, juridinių asmenų – 15 ha.

Vilniaus rajone taikomas **0,8 proc.** nekilnojamojo turto mokesčio tarifas, o nuo 2019 metų kultūros, mokslo ir sporto paskirties statiniams (patalpoms) taikomas 25 proc. mažesnis (**0,6 proc.** mokesčio tarifas). Tokiu būdu Savivaldybė remia kultūros, mokslo ir sporto srities veiklas, pabrėžia jų reikšmę ir naudą mūsų visuomenei.

Nenaudojamoms, apleistoms arba neprižiūrimoms patalpoms ir statiniams taip pat taikomas didesnis (**3 proc.**) tarifas. Tai skatina savininkus tvarkyti savo nekilnojamąjį turtą ir siekti, kad jis būtų išbrauktas iš sąrašo statinių, kuriems taikomas padidintas tarifas.

7.3. Mokesčių lengvatos. 2020 metais dėl paskelbto karantino bei ekonominės veiklos draudimo arba ribojimo buvo priimtas Tarybos sprendimas **suteikti 25 proc. žemės, nekilnojamojo turto bei žemės nuomos mokesčių lengvatas visiems juridiniams asmenims** neatsižvelgiant į tai, ar šie mokesčių mokėtojai patenka į ūkio subjektų sąrašą, kurių veikla dėl karantino paskelbimo buvo ribojama arba draudžiama karantino metu. Šio sprendimo pagrindu 2020 m. suteiktos lengvatos valstybinės žemės nuomos mokesčio – 26 796 Eur, žemės mokesčio - 108 936 Eur (žr. 1 lent.).

Savivaldybė teikia mokesčio lengvatas žemės savininkams bei valstybinės žemės naudotojams: neigaliesiems, pensinio amžiaus asmenims bei nepilnamečiams, kurių šeimose nėra darbingų asmenų. Šie asmenys yra atleisti nuo žemės mokesčio mokėjimo už 3 ha bendrą visų paskirčių žemės plotą kaimo vietovėse ir 0,25 ha Nemenčinės m.

2020 m suteikta žemės mokesčio lengvatų (žr. 1 lent.): už 12 205 ha - lengvatos dydis 940 942 Eur bei 18 120 Eur valstybinės žemės nuomos mokesčio.

Savivaldybė, skatindama ir palaikydama žemdirbystę, atleisdavo gyventojus nuo žemės mokesčio mokėjimo už 5 ha žemės ūkio paskirties žemės (išskyrus mėgėjų sodų sklypus) plotą kaimo vietovėse ir 0,25 ha Nemenčinės m. Pagal šį sprendimą suteikta lengvatų: 2020 m. – už 28 364 ha, lengvatos dydis – 328 850 Eur.

2020 metais Taryba priėmė sprendimą, pagal kurį nuo 2021 metų **daugiavaikėms šeimoms** teikiamos žemės mokesčio lengvatos už žemės plotą iki 3 ha kaimo vietovėse ir 0,25 ha Nemenčinės m. Šiuo metu tokia lengvata taikoma pensinio amžiaus, neigaliesiems ir nepilnamečiams žemės savininkams.

Eil. Nr.	Subjektai, kuriems suteiktos lengvatos	Žemės mokesčio lengvata, Eur	Valstybinės žemės nuomos mokesčio lengvata, Eur	Nekilnojamojo turto mokesčio lengvata, Eur

1.	Senatvės pensininkai, neįgalieji asmenys ir nepilnamečiai vaikai (lengvata už 3 ha kaimo vietovėse, 0,25 ha - Nemenčinės m. visų paskirčių sklypams)	940 942	18 120	-
2.	Vilniaus rajono gyventojai (lengvata už 5 ha žemės ūkio paskirties sklypus kaimo vietovėse, 0,25 ha - Nemenčinės m.)	328 850	6 355 (už 3 ha žemės ūkio paskirties sklypus kaimo vietovėse, 0,25 ha - Nemenčinės m.)	-
3.	Gyventojai (50 proc. lengvata už gyvenamosios, vienbučių ir dvibučių teritorijos sklypus, lengvata taikoma vienam sklypui, kurio apskaičiuota suma yra didžiausia)	682 563	-	-
4.	Juridiniai asmenys (25 proc. lengvata dėl COVID-19 pandemijos)	108 936	26 796	108 482*
5.	Ūkininko ūkio lengvata (LR žemės mokesčio įstatymo 8 str. 2 d. 9 p.)	8 635	-	-
6.	Kitos lengvatos (LR žemės mokesčio įstatymo 8 str. 1 d. 4 p. dėl minimalios 2 Eur mokėtinos sumos)	3 900	-	-
	Iš viso:	2 073 826	51 271	108 482

1 lent. Žemės, valstybinės žemės nuomos ir nekilnojamojo turto mokesčių 2020 metais sutektos lengvatos

* VMI 2021 m. kovo 16 d. duomenimis

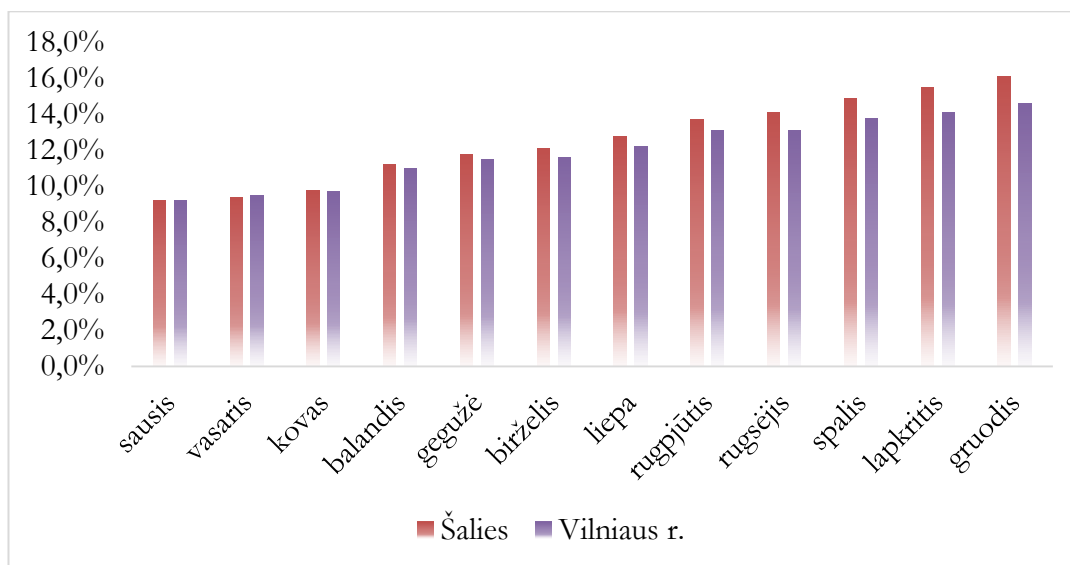
7.4. Parama įsigyjant būstą. Savivaldybė kasmet sudaro gyventojų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašus. 2020 m. pabaigoje sąrašą sudarė 203 asmenys (šeimoms). Lyginant su 2019 metais, asmenų (šeimų), laukiančių paramos būstui išsinuomoti, **sumažėjo 14 proc.**

Siekdama padidinti socialinio būsto prieinamumą, Savivaldybė įsigijo 3 būstus ir juos skyrė laukiantiems pagal eilę asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į paramą būstui išsinuomoti. 2020 metais gyvenamuoju būstu Savivaldybė aprūpino 11 asmenų/šeimų.

2020 metais Savivaldybė gavo 90 056 Eur už Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių būstų pardavimą. Šias lėšas 2021 m. planuojama panaudoti socialiniam būstu pirkti arba statyti.

Nemenčinės mieste statomas **socialinis būstas**, kuriame bus įkurta 15 butų. Šiuo metu yra padaryta apie 50 proc. visų numatytų rangos darbų. Projekto vertė - 850 000 Eur. Projektą planuojama baigti 2021 m. Pasirašyta rangos sutartis dėl socialinio būsto statybos Mickūnų mstl. Projekto vertė - 1,2 mln. Eur. Numatoma įrengti 16 butų.

7.5. Užimtumo didinimas. 2021 m. sausio 1 d. registruotas nedarbas Vilniaus rajone buvo mažesnis (14,6 proc.) nei šalyje (16,1 proc.). Tarp darbo ieškančiųjų labiausiai augo dirbusių prekybos, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuose.

5 pav. Bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų

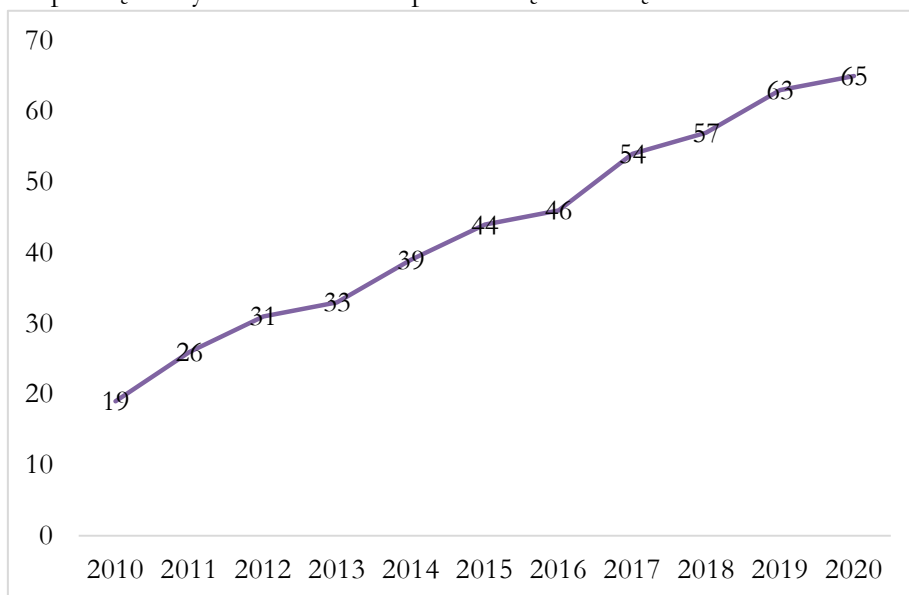
Dažniausiai registruoto nedarbo rodiklis pasižymi sezoniškumu, t. y. žiemos mėnesiais bedarbių skaičius didėja, prasidedant pavasariui dažniausiai mažėja. Tačiau šiais metais kovo 16 d. šalyje paskelbus ekstremalią situaciją ir karantiną, situacija pasikeitė - mažėjo darbo jėgos paklausa. Darbdaviai susiklosčius tokiai situacijai registravo žymiai mažiau darbo pasiūlymų. Ypač didelį poveikį COVID-19 turėjo jaunimo nedarbo rodikliams.

7.5.1. Užimtumo didinimo programa. Savivaldybė kiekvienais metais rengia Užimtumo didinimo programą, dalyvauja įgyvendinant užimtumo rėmimo priemones. 2020 m. sausio 31 d. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu buvo patvirtinta 2020 m. Užimtumo didinimo programa. Programoje dalyvavo bedarbių, registruotų Užimtumo tarnyboje, tikslinės grupės t. y. vyresni nei 40 metų amžiaus asmenys, piniginės socialinės paramos gavėjai, nėščios moterys, vaikų motinos (įmotės) arba tėvai (itėviai), vaiko globėjai, rūpintojai ir asmenys, faktiškai auginantys vaiką (įvaikį) iki 8 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, asmenys, prižiūrintys sergančius ar neįgalius šeimos narius, grįžę iš laisvės atėmimo vietų. Įgyvendinant Užimtumo didinimo programą, darbdaviams darbo užmokesčio kompensaciją 100 proc. iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų, skirtų savivaldybių biudžetams, lėšų mokėjo Savivaldybė, panaudojusi šiam tikslui 275 900 Eur. Pagal programą buvo įdarbinta 111 asmenų.

7.6. Turtas

7.7. Viešasis transportas. 2020 m. keleiviniam transportui stiprią įtaką padarė koronaviruso pandemija. Dėl 2020 m. kovo – gegužės mėn. bei lapkričio – gruodžio mėn. paskelbtų karantinų ir Vyriausybės sprendimų dėl viešojo transporto ribojimo ženkliai sumažėjo keleivių srautai, vežėjų surenkamos pajamos bei vežėjams mokama kompensacija dėl parduotų keleiviams su nuolaida važiavimo bilietų. Be to, Vilniaus rajono savivaldybė laikinai stabdė kai kurių reisų aptarnavimą. 2020 m. Vilniaus rajono savivaldybės įsteigtais maršrutais aptarnauta beveik 1,3 mln. keleivių (skaičius neapima į mokyklas nemokamai pavežamų mokinių).

6 pav. Autobusų skaičiaus pokytis

Nuo 2019 m. rugpjūčio mėn. Vilniaus rajono savivaldybė vežėjams nekompensuoja patiriamų nuostolių. Visiems vežėjams, aptarnaujantiems Vilniaus rajono savivaldybės įsteigtus maršrutus, mokama už keleivių vežimo paslaugas už faktiškai

įvykdytą ridą.

2020 metais bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų mokiniai, važiuojantys Savivaldybės įsteigtais maršrutais, ir toliau naudojosi nuo 2019 m. taikoma papildoma **(60 proc.) lengvata.**

2020 metais su 60 proc. lengvata parduota **81 750 bilietų** (2019 m - 92 500 bilietų). Už parduotus su 60 proc. lengvata bilietus vežėjams Savivaldybė 2020 metais sumokėjo daugiau kaip **59 000 EUR** kompensacijos (2019 m. - 65 000 EUR). 2020 m. SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas (VRAP) aptarnavo 5 maršrutų kryptis: Nemenčinės, Paberžės, Rukainių, Čekoniškių ir Šumsko. 2020 m. VRAP

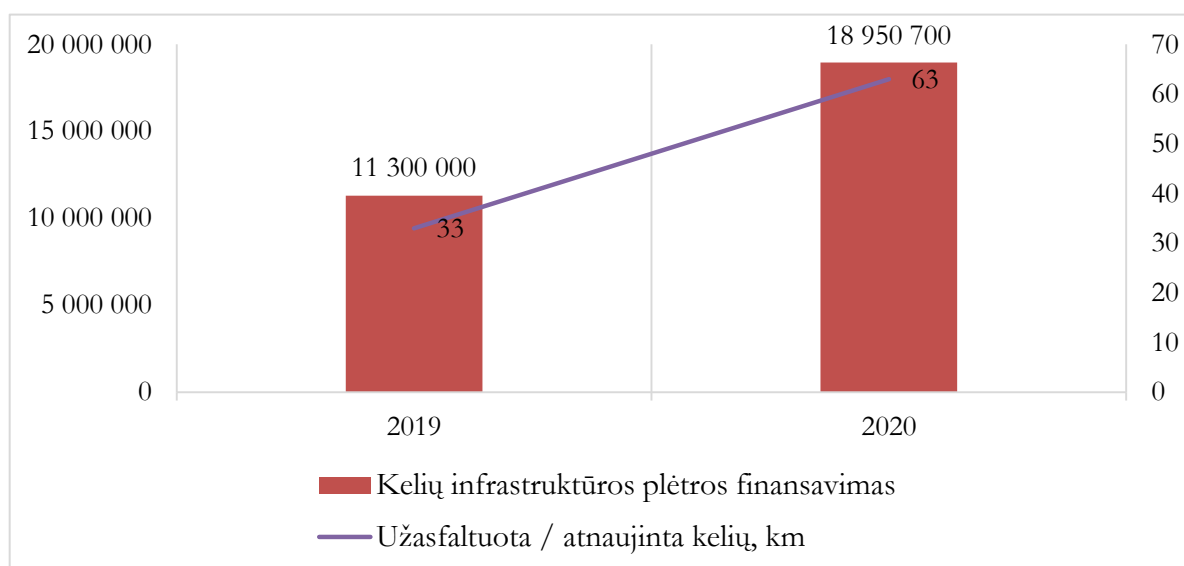

7 pav. Keleivių pervežimų dinamika

aptarnavo **daugiau kaip 717 000 keleivių**, važiavo 33 maršrutais. VRAP 2020 m. aptarnavo daugiau kaip 50 proc. visų priemiestinių ir daugiau kaip 55 proc. visų keleivių.

VIII. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA 2020 METAIS

- Į Vilniaus rajono susisiekimo infrastruktūrą investuota beveik 19 mln. Eur;
- Užasfaltuota daugiau kaip 45 km kelių;
- Įrengta/suremontuota 5,845 km šaligatvių.

1 pav. Susisiekimo infrastruktūros plėtra Vilniaus rajone

2020 metais Savivaldybė labai aktyviai plėtojo Vilniaus rajono susisiekimo infrastruktūrą. Vilniaus rajono savivaldybės administracija, suprasdama geros kelių būklės reikšmę gyventojams, aktyviai dalyvauja skelbiamose programose (projektuose) finansavimui gauti ir stengiasi maksimaliai panaudoti skirtas lėšas.

Finansavimo šaltinis	Šaligatvių įrengimas/atnaujinimas, km	Atnaujinta asfaltbetonio danga, km	Žvyrkelių asfaltavimas, km
Kelių priežiūros ir plėtros programa	1,688	6,066	19,355
ES struktūrinė parama ir/ar valstybės bei Savivaldybės biudžeto lėšos	1,930	0,637	2,668
Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planas	2,227	10,868	22,838
Susisiekimo komunikacijų statybos, rekonstravimo ir remonto, dalyvaujant fiziniams ir/arba juridiniams asmenims programa	-	-	0,200
Iš viso:	5,845	17,571	45,061

1 lent. Vilniaus rajono susisiekimo infrastruktūros plėtros suvestinė (km)

Finansavimo šaltinis	2020	2019	2018	2017
	Suma, EUR			
KPPP[1]	8 126 900	6 229 032	3 935 000	3 395 000
COVID-19 programa	9 824 100	-	-	-
ES ir / ar VB bei SB	1 288 790	2 378 532	5 037 000	2 098 000
50/50	28 200	2 696 600	1 265 800	1 150 000
Suma:	19 267 990	11 327 232	10 237 800	6 643 000

2 lent. Vilniaus rajono susisiekimo infrastruktūros plėtros suvestinė (Eur)

2020 m. objektai, finansuojami iš KPPP	Skirta, Eur
Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos:	
Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų paskirstymas pagal seniūnijas vietiniams keliams tiesti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti	6273600
Iš viso panaudota:	6217085

Rezervo finansavimo lėšos:	
Rukainių sen. Juodiškių k. Rudaminos g. (sod. bendrijos „Automobilistas“, „Rožė“, „Sodyba-1“) kapitalinis remontas	61100
Pagirių sen. Pagirių k. vietinės reikšmės privažiuojamajam keliui nuo valstybinės reikšmės krašto kelio Vaidotai–Baltoji Vokė, kuriam suteiktas Durpių gatvės pavadinimas, iki Pagirių pramonės parko tiesti	150000
Mickūnų sen. Paliuliškių k. Paliuliškių g., Gailiūnų k. Gailiūnų g., Riterių g. ir vietinės reikšmės keliui Kairėnai–Paliuliškės kapitališkai remontuoti (I etapas)	317000
Zujūnų sen. Geležių k. Česlovo Milošo g., Balandiškių k. Česlovo Milošo g., Maskoliškių kaimo Česlovo Milošo g., Pūstalaukio k. Česlovo Milošo g., Pilikonių k. Česlovo Milošo g. ir Leičių k. Česlovo Milošo g. kapitališkai remontuoti	310000
Iš viso:	838100
Iš viso panaudota:	837415
Tikslinio finansavimo lėšos:	
Avižienių sen. Galinės k. Galinės ir Kalno gatvėms, Aukštųjų Rusokų viensėdžio Kalno g. ir Mažosios Riešės viensėdžio Kalno g. kapitališkai remontuoti	626000
Zujūnų sen. Pasienių k. Upės g., Naujakiemio k. Upės g. ir Gudelių k. Upės g. kapitališkai remontuoti	179200
Avižienių sen. Lindiniškių k. Riešės, Ilgajai, Lindiniškių, Liepų gatvėms kapitališkai remontuoti	210000
Iš viso panaudota:	1015200

2020 m. objektai, finansuojami iš Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų	Skirta, Eur
Buivydių sen. Kaniūkų k. Kaniūkų g.) kapitališkai remontuoti	260000
Dūkštų sen. Dūkštų k. Mokyklos g. ir Buivydų k. Buivydų g. iki Neries regioninio parko kapitališkai remontuoti	449700
Kalvelių sen. Šiulgų k. Jankuškių gatvei ir Šilingių k. Šilingių gatvei kapitališkai remontuoti	270300
Lavoriškių sen. Skynimų k. Puntuzų gatvei, Puntuzų k. Puntuzų gatvei, Puntuzų k. Bistryčios Trakto gatvei kapitališkai remontuoti	500000
Medininkų sen. vietinės reikšmės keliui Alaburdiškės–Dainava ir Dainavos kaimo Dainavos gatvei kapitališkai remontuoti	819200

Mickūnų mstl. Užupio g., Gaidūnų k. Užupio g., Gaidūnų k. Mažeikių g., Mažeikių k. Kairėnų g., Mažeikių k. Pamiškės g., Lytos k., Pamiškės g.	1633900
Nemėžio sen. Klonių k. Šv. Jono Pauliaus II g. kapitališkai remontuoti	249700
Pagirių sen. Didžiųjų Lygainių k. vietinės reikšmės keliui Didieji Lygainiai–Mažieji Lygainiai ir Pakrėpės gatvei kapitališkai remontuoti	400000
Riešės sen. Žalesos k. Malūno g. ir Liubavo k. Malūno g. kapitališkai remontuoti	366500
Rukainių sen. Juodiškių k. vietinės reikšmės keliui Arklėnai–Juodiškės–Varkalabiškės ir Juodiškių g. kapitališkai remontuoti	779800
Sužionių sen. vietinės reikšmės keliui Danilava–Žingiai kapitališkai remontuoti	510000
Mickūnų sen. Galgių k. Perlu, Draugystės, Lauko, Naujajai, Tulpių, Taikos, Galgių, Medžiotojų, Gėlių gatvėms ir vietinės reikšmės keliui „Privažiavimo kelias prie Centrinės g. 34 nuo kelio Nr. 8433“ bei Egliškių k. Mokyklos gatvei taisyti	1578700
Šatrininkų sen. Grigaičių k. Gegužės gatvei, Geležinkelio gatvei, Kalnų gatvei, Mechanizatorių gatvei, Jubiliejaus gatvei, Spalio gatvei, Jaunimo gatvei, Derliaus gatvei, Gėlių gatvei, Krantinės gatvei, Svyrių gatvei, Jūrotiškių gatvei ir Verslo gatvei taisyti	1000000
Zujūnų sen. Gineitiškių k. M. Koperniko ir Gineitiškių gatvėms, Antezerių k. Žirgų g. ruožui kapitališkai remontuoti įrengiant pėsčiųjų takus	706000
Zujūnų sen. Antezerių k. Žirgų g. ruožui ir Zujūnų k. Zujūnų g. kapitališkai remontuoti įrengiant pėsčiųjų takus	300000
Iš viso panaudota:	9767018

3 lent. Vilniaus rajono susisiekimo infrastruktūros plėtros suvestinė (objektai)

Susisiekimo infrastruktūros plėtojimas panaudojant ES lėšas. Baigiami įgyvendinti eismo saugos ir aplinkos apsaugos priemonių diegimo vietinės reikšmės gatvėse **Rudaminos sen. Rudaminos k., Pagirių sen. Pagirių k. bei Pagirių sen. Baltosios Vokės ir Vaidotų gyvenvietėse projektai.** Bendra projektų vertė – virš 1 mln. Eur. **Baltosios Vokės ir Vaidotų gyvenvietėje** projekto lėšomis pagerinta keturių vietinės reikšmės gatvių atkarpų infrastruktūra šalia jų įrengti pėsčiųjų ir pėsčiųjų-dviračių takai, apšvietimas, eismo organizavimo elementai. **Eismo saugos ir aplinkos apsaugos priemonių diegimas vietinės reikšmės Pagirių sen. Pagirių k. Durpių g.** projekto lėšomis pagerinta Durpių g. ruožo infrastruktūra palei ją įrengiant pėsčiųjų-dviračių taką, apšvietimą, eismo organizavimo elementus. Durpių g. atkarpos, kurioje įdiegtos eismo saugos priemonės, ilgis yra apie 0,349 km.

Eismo saugos ir aplinkos apsaugos priemonių diegimas vietinės reikšmės gatvėse Rudaminos sen. Rudaminos kaime projekto lėšomis pagerinta keturių vietinės reikšmės gatvių

atkarpu infrastruktūra palei jas įrengiant šaligatvius, apšvietimą, eismo organizavimo elementus. Bendras gatvių atkarpu, kuriose įdiegtos eismo saugos priemonės, ilgis apie 2,365 km. Projekto vertė – per 460 tūkst. Eur, ES parama – per 197 000 Eur.

Privažiuojamojo kelio įrengimas Medininkų sen. Juozapinės k. projekto metu atlikti 1,12 km kelio ruožo rekonstrukcijos darbai. Projekto vertė - virš 500 000 Eur, iš jų ES parama - virš 160 000 Eur.

2020 m. pasirašyta sutartis dėl **apšvietimo modernizavimo** penkiose rajono seniūnijose: Pagirių Riešės, Rudaminos, Nemėžio ir Mickūnų. Vertė - apie 1,6 mln. Eur, iš jų pusę padengs ES. 2021 m. planuojama papildomai teikti paraišką gauti finansavimą apšvietimui modernizuoti ir kitose Vilniaus rajono savivaldybės seniūnijose.

IX. SOCIALINĖ GYVENTOJŲ APSAUGA

9.1. Socialinės paslaugos. Karantino metu socialinių paslaugų teikimas nenutrūko. Paslaugos buvo teikiamos ne tik tradiciniu tiesioginio kontakto būdu, bet ir nuotoliniais, iš dalies nuotoliniais, nekontaktiniais būdais.

Vyresnio amžiaus, vieniši, neįgalūs rajono gyventojai tapo labiausiai pažeidžiama socialine grupe. Jei jų artimieji dėl kokių nors priežasčių negalėjo senoliams ir neįgaliesiems padėti apsirūpinti maistu, vaistais, pasirūpinti kitais jų kasdieniais poreikiais, jei artimųjų nėra ar jie išvykę, pagalbą teikė seniūnijų ir socialinių paslaugų įstaigų socialiniai darbuotojai.

Viruso keliamos grėsmės, buvimas vienatvėje – gali sukelti pasekmių emocinei žmogaus būklei, todėl socialinių darbuotojų rūpestis buvo ne tik organizuoti maisto produktų, vaistų, kitų būtinų prekių pristatymą, bet ir toliau teikti socialines paslaugas, tenkinti gyvybiškai svarbius poreikius, kuo geriau apsaugoti gyventojus nuo viruso keliamos grėsmės, bet ir teikti jiems psichologinę pagalbą. Didelis dėmesys buvo skiriamas ir laikinosioms papildomoms apsaugos priemonėms. Vykstant pas paslaugos gavėjus į jų gyvenamąsias vietas, rizika socialiniams darbuotojams padidėja, todėl buvo organizuojamas darbuotojų mokymas, instruktavimas bei aprūpinimas visomis būtinomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

Nenutrūko paslaugų teikimas ir socialinių paslaugų įstaigose. **Vilniaus rajono socialinių paslaugų centre** teikiamos:

- *Bendrosios socialinės paslaugos;*
- *Transporto paslaugų organizavimas.* Gyventojų prašymai tenkinti 100 proc.;
- *Socialinis darbas su šeimomis.* Centro socialinių darbuotojų darbai su šeimomis bei atvejo vadybininkų komanda 2020 m. organizavo ir teikė socialines paslaugas 429 krizinėse situacijose atsidūrusioms šeimoms;
- *Pagalba į namus* teikiama 64 paslaugų gavėjams 13 seniūnijose;

- *Aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis (TPP) organizavimas.* 2020 metais priimta 190 prašymų priemonėms gauti. Jomis buvo aprūpinta 99,9 proc. pareiškėjų. TPP sąraše laukia tik 1 asmuo.

- *Paramos maisto produktais ir asmenų higienos prekėmis iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo organizavimas.* 2020 m. parama buvo skirta 7328 paramos gavėjams, iš jų 679 gavėjams, sukačiams 65 m. ir vyresniems, 689 neįgaliesiems paramos gavėjams. Per metus buvo išdalyti 40 987 paketai.

Socialinėms paslaugoms teikti 2020 metais Socialinių paslaugų centras panaudojo 508 451 Eur valstybės biudžeto lėšų ir 476 890 Eur Savivaldybės biudžeto lėšų.

Nemenčinės neįgalųjų dienos užimtumo centras neįgaliesiems bei jų šeimos nariams *teikia 15 socialinių paslaugų, vykdo 8 užimtumo veiklų programas.* Paslaugos padeda gražinti asmens (šeimos) gebėjimus pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę ar tenkinti asmens gyvybinius poreikius. Centras teikė socialines paslaugas 188 asmenims. Paslaugoms teikti 2020 metais centras panaudojo 216 612 Eur Savivaldybės biudžeto lėšų ir 49 068 Eur valstybės biudžeto lėšų.

Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centre veikia 4 padaliniai:

1. *Dienos užimtumo padalinys*, teikiantis bendrąsias socialines paslaugas asmenims (šeimoms) dienos metu;
2. *Savarankiško gyvenimo namai „Po vienu stogu“* - socialinę priežiūrą teikiantis padalinys, kuriame gyvenantiems asmenims sudaromos sąlygos savarankiškai tvarkyti savo asmeninį gyvenimą (patys tvarkosi savo buitį, iš dalies padedant socialiniam darbuotojui);
3. *Integralios pagalbos padalinys*, teikiantis dienos socialinės globos ir slaugos paslaugas asmens namuose;
4. *Jaunimo laisvalaikio ir sporto padalinys*, organizuojantis kūrybinį ir sportinį jaunimo užimtumą.

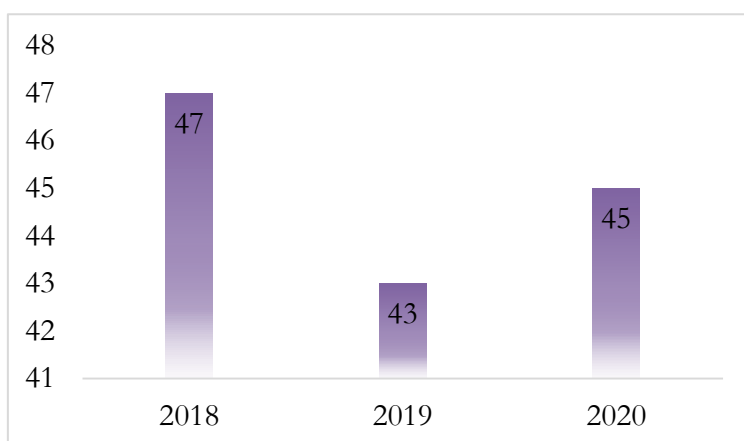
2020 m. *savarankiško gyvenimo namuose „Po vienu stogu“* gyventojų skaičius nuolat kito, metų pabaigoje jų liko 15. Juodšilių seniūnijos bendruomenės *jaunimo sporto ir laisvalaikio centre* treniruoklių salė yra viena mėgstamiausių vietų, kur kiekvieną darbo dieną lankosi tiek jaunimas, tiek suaugusieji. 2020 metais treniruoklių salę nuolat lankė 42 gyventojai, didžiausią dalį sudarė jaunimas. Naudotis treniruoklių sale galima nuo 16 metų, kai sveikatos būklė yra gera. 2020 metais Savivaldybės skyrė centrui 494 800 Eur.

Geisiškėse veikiančio **Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centro** pagrindinė paskirtis – teikti kompleksinę socialinę pagalbą vaikams, šeimoms, globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams. Centre veikia 5 padaliniai: **Intensyvios krizių įveikimo pagalbos padalinys, Vaikų dienos centras „Arka“, Pagalbos šeimai padalinys, Vaiko globos padalinys** bei **Globos centras**. Paslaugoms teikti 2020 metais centras panaudojo **879 547** Eur Savivaldybės biudžeto lėšų, 21 116 Eur valstybės biudžeto lėšų ir pritraukė 42 538 Eur ES paramos.

Kalvelių kaime jau 10 metų veikia **Šeimos ir vaiko krizių centras**, kuris visokeriopai stengiasi padėti vaikui ir šeimai išlikti kartu, jei tai geriausiai atitinka vaiko interesus. Centre veikia 5 padaliniai: Intensyvios krizių įveikimo pagalbos padalinys, Vaikų dienos centras „Draugystės namai“, Pagalbos

šeimai padalinys, Bendruomeniniai vaikų globos namai ir Globos centras. Krizių centras teikia platų socialinių paslaugų spektrą. Krizių centro Intensyvios krizių įveikimo pagalbos ir Bendruomeninių vaikų globos namų padaliniai veikia visą parą, 7 dienas per savaitę, o Vaikų dienos centras, Pagalbos šeimai padalinys ir Globos centras dirba darbo dienomis. 2020 metais centre buvo įkurta Bendruomeninių vaikų globos namų taryba – patariamasis centro direktoriaus organas darbo, veiklos ir kitais klausimais. 2020 metais centro veiklai Savivaldybė skyrė **595 430 Eur**, iš valstybės biudžeto skirta 10 882 Eur, taip pat pritraukė 47606 Eur Europos Sąjungos paramos lėšų.

Paberžės socialinės globos namuose teikiamos institucinės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus asmenims. 2020 m. ilgalaikės/trumpalaikės socialinės globos paslaugas čia gavo 45 paslaugų

1 pav. Paslaugų gavėjų skaičius Paberžės socialinės globos namuose

gavėjai (1 pav.). 2020 metais Paberžės socialinės globos namai socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo programai vykdyti gavo 572 800 Eur asignavimų, iš jų Savivaldybės biudžeto lėšos sudarė 272 600 Eur, biudžetinių įstaigų pajamų lėšos – 213 000 Eur, valstybės deleguotos lėšos – 87 200 Eur.

2020 m. Vilniaus rajono gyventojams tapo prieinama **unikali laikino atokvėpio paslauga**. Tai laiku teikiama būtina paslauga neįgalųjų asmenų artimiesiems, kurie juos augina, prižiūri.

Vilniaus rajono savivaldybė įgyvendina **smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2018–2020 metų programą**. 2020 m. Savivaldybė pasirašė sutartis su Vilniaus rajono centrine poliklinika, Vilniaus m. savivaldybės visuomenės sveikatos biuru bei Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centru ir Moterų informacijos centru.

2020 m. veikloms įgyvendinti skirtas finansavimas:

Vilniaus rajono centrinė poliklinika	Vilniaus m. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Vilniaus r. šeimos ir vaiko krizių centras
10,380 Eur	10,700 Eur	3 000 Eur

9.2. Plečiama socialinių paslaugų infrastruktūra. Savivaldybė, siekdama užtikrinti senyvo amžiaus žmonių orias gyvenimo sąlygas, **plečia socialinių paslaugų infrastruktūrą senyvo amžiaus asmenims. 2020 metais baigti statyti Socialinės globos namai senyvo amžiaus žmonėms Kalvelių sen. Didžiosios Kuosinės k.**, sėkmingai veiklos pradžiai paruošti dokumentai licencijoms gauti. 25 vietų ir 1 mln. Eur vertės namai - **tai jau antroji** Savivaldybės įsteigta įstaiga, teikianti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą asmenims, turintiems specialiųjų poreikių. Dviejų aukštų moderniai

įrengtame pastate yra įrengta 15 gyvenamųjų kambarių. Kiekvienas kambarys turi sanitarines patalpas. Taip pat įrengti gydytojo, slaugytojų ir procedūrų kabinetai, 2 virtuvėlės, valgomasis, užimtumo ir poilsio organizavimo patalpos bei privačių susitikimų kambarys, nedidelė koplytėlė. Planuojama įrengti ir kineziterapijos kambarį.

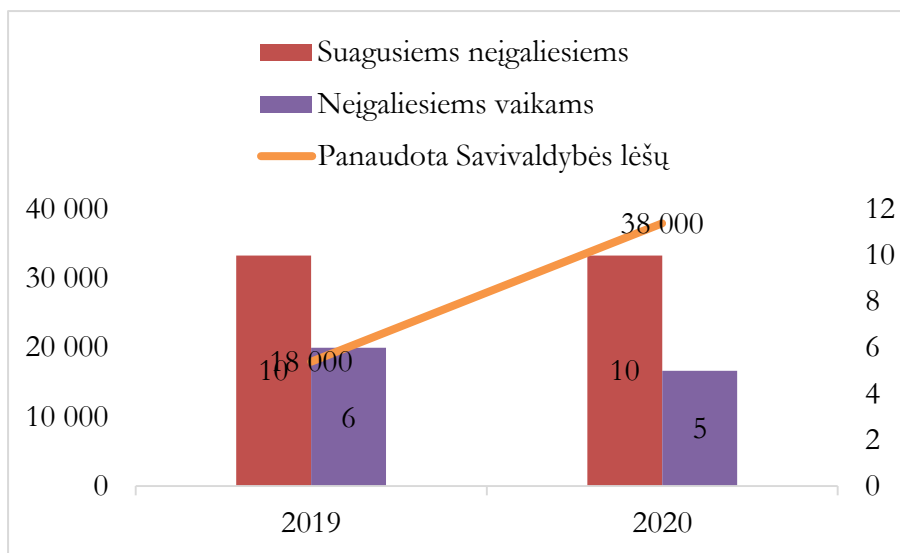
Šiuo metu valstybė vykdo institucinę globos pertvarką, kurios tikslas - kuo labiau decentralizuoti globos sistemą. Atsižvelgdama į tai, Savivaldybė inicijavo projektą „**Bendruomeninių apgyvendinimo bei užimtumo paslaugų asmenims su proto ir (arba) psichikos negalia plėtra Vilniaus r.**“. Numatoma dviejų naujų grupinio gyvenimo namų statyba, apgyvendinant proto ir (arba) psichikos negalią turinčius darbingo amžiaus asmenis, bei Dienos užimtumo centro ir socialinių dirbtuvių statyba (SD/DUC), kur paslaugų tikslinė grupė yra bendruomenines apgyvendinimo paslaugas gaunantys asmenys bei kiti rajono gyventojai su proto ar psichine negalia, iš viso 32 vietos (Didžiosios Riešės k. (seno pastato griovimas ir naujo pastato statyba); Pikeliškių k. (seno pastato griovimas ir naujo pastato statyba) ir Didžiosios Riešės k. (seno pastato griovimas ir naujo pastato statyba)). SD/DUC veikla: vaistažolių, prieskoninių žolelių, gėlių, vaismedžių auginimas, džiovintų žolelių pakavimas, gėlių puokščių komponavimas, verbų pynimas, suvenyrų gaminimas. 2020 m. Savivaldybė pasirašė finansavimo sutartį. Projekto, kurį planuojama baigti 2023 m., vertė – 1,2 mln. Eur.

9.3. Dėmesys neįgaliesiems rajono gyventojams. Nuo 2012 m. Savivaldybė sėkmingai įgyvendina **socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų** vertinimo ir atrankos, finansavimo bei įgyvendinimo kontrolės funkciją. 2020 metais Vilniaus rajono savivaldybė 9 projektams iš dalies ir 1 visam projektui finansuoti skyrė 50 000 Eur. Finansavimas paskirstytas 10-čiai neįgaliųjų socialinės integracijos srityje veikiančioms organizacijoms. 2020 metais, įgyvendinant socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus, paslaugas gavo 414 neįgaliųjų ir jų šeimos narių. Projektams įgyvendinti buvo panaudota 207 501 Eur.

Padidėjus poreikiui, daug dėmesio skiriama paslaugoms, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba – **ilgalaikės/ trumpalaikės bei dienos globos paslaugos**.

2020 metais už suteiktas socialinės globos paslaugas Savivaldybė socialines paslaugas teikiančioms institucijoms skyrė 1 509 586 Eur, iš jų 767 018 Eur - valstybės biudžeto lėšos ir 742 567 Eur - Savivaldybės lėšos.

Siekiant **neįgaliųjų savarankiškumo ir socialinės integracijos**, 2020 metais buvo pritaikyti 10 būstų suaugusiems asmenims su negalia. Panaudota 75 403 Eur, iš jų 37 737,64 Eur – tai Savivaldybės biudžeto lėšos, 37 665 Eur sudarė valstybės biudžeto lėšos.

2 pav. Būsto pritaikymo neigaliesiems rajono gyventojams duomenys

5 būstai buvo pritaikyti vaikams su sunkia negalia, tam panaudotos valstybės biudžeto lėšos, kurios sudarė 9811,20 Eur.

9.4. Piniginė socialinė parama ir socialinės išmokos.

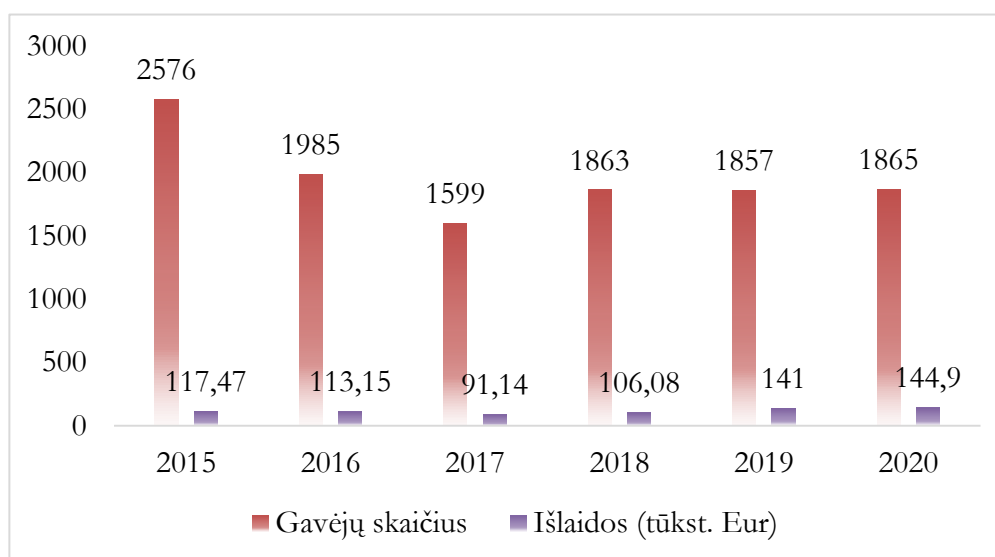
Vaikus auginančioms šeimoms teikiama Išmokų vaikams įstatymu nustatyta parama. Ši parama skiriama iš

valstybės biudžeto lėšų. 2020 metais šiai paramai šeimoms panaudota 3453,3 tūkst. Eur daugiau nei 2019 metais.

2020 metais Savivaldybė pradėjo skirti **naują išmoką** - vaiko laikinosios priežiūros išmoką. Ši išmoka paskirta 12 vaikų.

Įsigaliojus Vienkartinės išmokos vaikams, skirtos COVID-19 pandemijos sukeltiems padariniams mažinti, įstatymui, vaikai (asmenys), kurie nuo 2020-03-16 gavo išmoką vaikui, įgijo teisę gauti papildomą vienkartinę išmoką. 2020 m. ši išmoka paskirta 26946 vaikams, tam panaudota 2 988 080 Eur.

Siekiant paremti šeimą, auginančias mokyklinio amžiaus vaikus (suteikti nemokamą maitinimą mokyklose bei paramą mokinio reikmenims įsigyti), Savivaldybė tenkino 3419 prašymų dėl socialinės paramos mokiniams.

3 pav. Paramos mokinio reikmenims duomenų palyginimas

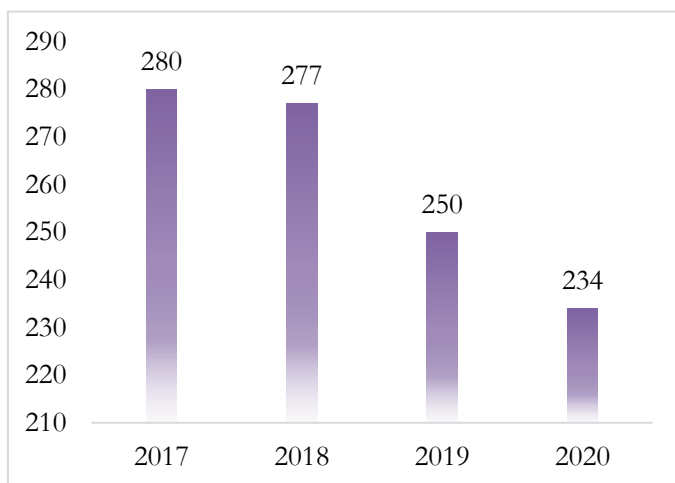
Parama mokinio reikmenims įsigyti buvo teikiama pinigais ir nepinigine forma, jeigu mokinio šeima patiria socialinę riziką. Mokinio reikmenims įsigyti vienam mokiniui 2020 metais buvo skiriama 78 Eur, tam panaudota 144 930 Eur ir šią paramą gavo 1865 mokiniai.

Nuo 2020 metų birželio mėn. Užimtumo tarnyba registruotam darbo neturinčiam asmeniui skyrė darbo paieškos išmoką (DPI). DPI yra bendro priemonių paketo, skirto sušvelninti COVID-19 pandemijos ir karantino neigiamas pasekmes, dalis. Konkrečiai šia išmoka užtikrinamos minimalios pajamos tiems, kurie prarado darbą, o naujo nesusirado. Bedarbiams, kuriems buvo mokama socialinė pašalpa, ši išmoka yra 200 Eur dydžio. Kadangi išmokos dydis viršija valstybės remiamų pajamų dydį, socialinė pašalpa gaunantiems DPI buvo nutraukta. Dėl šios priežasties **socialinės pašalpos gavėjų skaičius, palyginti su 2019 metais, sumažėjo** daugiau kaip 19 proc., o socialinės pašalpos gavėjų vidutiniškai sumažėjo 17 proc.

Metai	Asmenų (vidutiniškai per mėn.)	Panaudota lėšų (tūkst. Eur)	Socialinės pašalpos gavėjų skaičius nuo gyventojų skaičiaus Vilniaus r. (proc.)
2017	2711	2274,45	2,79
2018	2491	2604,13	2,60
2019	2369	2361,88	2,30
2020	1963	2133	1,86

1 lent. Piniginės socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir panaudotos lėšos 2017-2020 m.

Šeimoms, vieniems gyvenantiems asmenims, atsidūrusiems ypač sunkioje materialinėje padėtyje dėl sunkios ligos, neigalumo, nelaimės šeimoje ar kitų priežasčių, ir gaunantiems mažas pajamas, skiriamos **vienkartinės pašalpos**. Dėl vienkartinės pašalpos skyrimo 2020 m. kreipėsi 1346 asmenys (šeimoms), panaudota 137 633 Eur. Palyginti su 2019 metais, 2020 metais dėl vienkartinės materialinės pašalpos kreipėsi 477 asmenimis (šeimomis) daugiau, išmokėta 65 254 Eur daugiau.

4 pav. Be tėvų globos likusių vaikų skaičius Vilniaus rajone

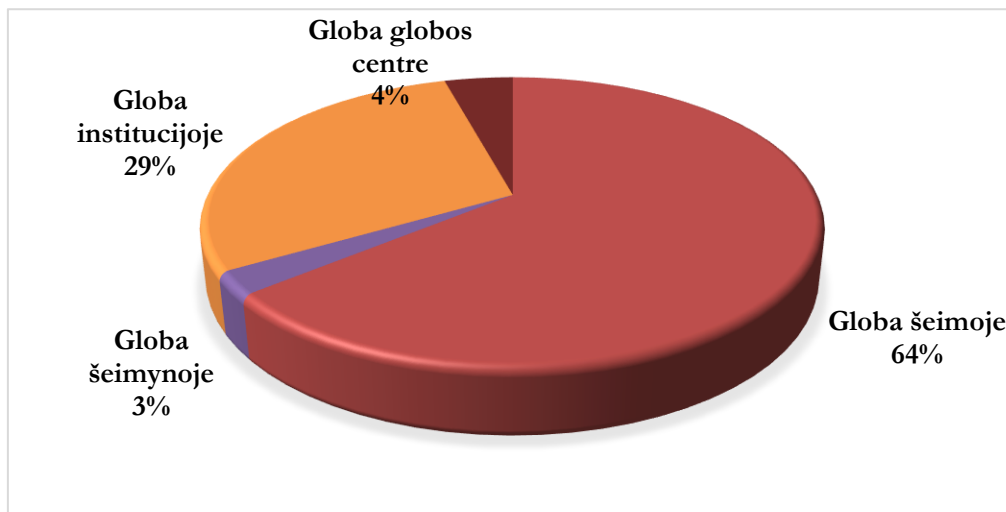
9.5. Socialinės paslaugos šeimai ir vaikui.

Be tėvų globos likusių vaikų skaičius Vilniaus rajone nuolat mažėja (4 pav.). Vilniaus rajone be tėvų auga 234 vaikai, iš jų 150 yra globojami šeimose, 6 šeimynoje, 68 vaikai gyvena socialinės globos įstaigose, visi kiti – budinčių globotojų šeimose.

„Vilniaus rajonas be vaikų globos namų“

- tai siekis, link kurio Savivaldybė ėjo nuo pat vaikų globos sistemos pertvarkos pradžios.

Bendruomeniniai vaikų globos namai – tai pagal šeimai artimos aplinkos modelį veikiantys vaikų globos namai, įsteigti atskiruose butuose bendruomenėje, skirti likusiems be tėvų globos vaikams, neįgaliems ar vaikams, turintiems kitų specialiųjų poreikių.

5 pav. Be tėvų globos likusių vaikų globos analizė

Iki 2020 m. pabaigos didelių globos namų turėjo nebelikti, tačiau nuo reformos pradžios Savivaldybė vis susidurdavo su įvairiais didžiuliais iššūkiais.

Vykdydama institucinę globos pertvarką, Vilniaus rajono savivaldybė taip pat įgyvendina projektą „**Bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklų plėtra Vilniaus rajono savivaldybėje**“. 2020 m. pasirašyta sutartis dėl projekto finansavimo. Projektą sudaro dvi atskiros veiklos:

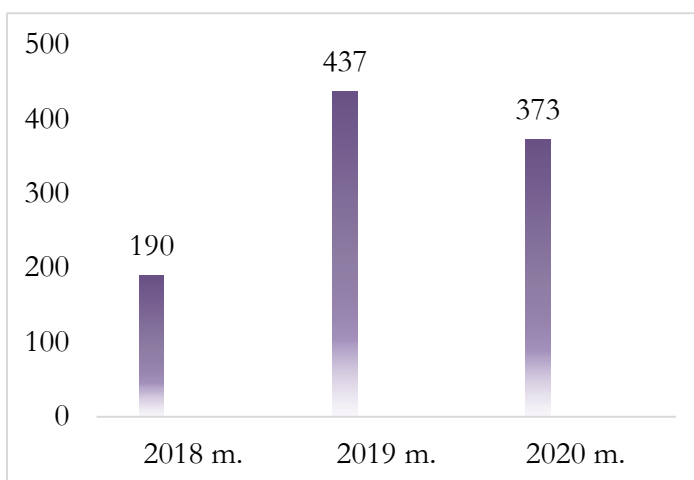
1. Siekdama pertvarkyti socialines įstaigas taip, kad be tėvų globos likę vaikai augtų mažomis grupėmis ir kur kiekvienam vaikui būtų skiriamas individualus dėmesys. Įstaigų decentralizavimas sudaro galimybes augti aplinkoje, kuri yra artima šeimos aplinkai. Planuojama įsigyti 2 gyvenamosios paskirties namus Nemenčinės m. ir įkurti juose **Bendruomeninius vaikų globos namus** 16 vaikų, kur jiems bus sudaryta galimybė pėsčiomis pasiekti ugdymo įstaigas bei aktyviai dalyvauti bendruomenės gyvenime. Taip bus pasiektas perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų tikslas. Projekto vertė – 300 000 Eur, iš jų 240 000 Eur - ES lėšos. Projektą planuojama įgyvendinti 2022 m.

2. **Vaikų dienos centrai.** Šiuo metu Vaikų dienos centrą Nemenčinėje lanko 20 nuolatinių lankytojų, įgyvendinus projektą, planuojama, kad lankytojų skaičius padidės iki 30. Projekto vertė – beveik 90 000 Eur, iš jų 80 000 gauta iš ES fondų. Projektą planuojama įgyvendinti 2021 m. 3 ketvirtyje.

9.6. Kompleksinės paslaugos šeimoms. 2020 metais Savivaldybė, siekdama užtikrinti prieinamas paslaugas šeimoms, tęsė nuo 2018 m. vykdomą projektą „Kompleksinės paslaugos Vilniaus rajono šeimoms“, finansuojamą valstybės ir ES fondų lėšomis. Jo tikslas – sudaryti sąlygas šeimoms gauti kompleksines paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos, padedant šeimai įveikti įvairias iškilusias krizes. Nuo projekto pradžios kompleksinės paslaugos buvo suteiktos 1 000 rajono gyventojų. 2020 metais paslaugų teikimą ir prieinamumą apsunkino valstybės

mastu paskelbti karantinai, dėl kurių dalies paslaugų nespėta pradėti teikti, o dalis buvo teikiama nuotoliniu būdu.

Pagal projektą Vilniaus rajono šeimos kviečiamos į pozityvios tėvystės mokymus, teikiamos psichologų konsultacijos, mediacijos paslaugos, asmeninio asistento pagalba turintiems negalia, vaikų priežiūros paslauga,

6 pav. Kompleksinių paslaugų šeimai gavėjai

7 pav. Šeimos ir vaiko krizių centro automobilis

renjami sociokultūriniai užsiėmimai.

9.7. Socialinių paslaugų prieinamumas. Siekiant užtikrinti vaikų gerovę ir saugumą, didinti teikiamų paslaugų šeimai ir globėjams (rūpintojams) kokybę ir prieinamumą, 2020 m. rugsėjo mėn. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centrui Kalveliuose buvo perduotas naujasis lengvasis automobilis.

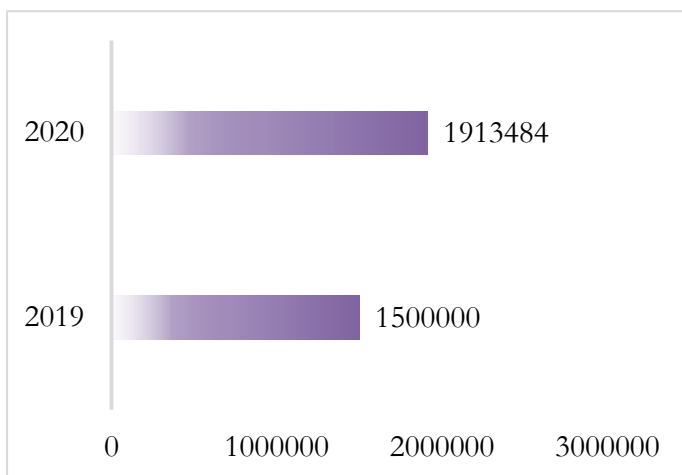
Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kartu su partneriais nuo 2019 m. pradžios įgyvendina ES finansuojamą projektą „Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra“. Projekte dalyvauja ir Vilniaus rajono savivaldybė su partneriais – Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centru bei Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centru. Automobilis buvo įsigytas iš projekto ir Savivaldybės biudžeto lėšų. Įgyvendinant šį projektą, 2019 metais naujasis lengvasis automobilis iškeliavo į Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centrą Geišiškėse.

9.8. Nevyriausybinių organizacijų. Vilniaus rajono savivaldybės administracija skiria didelį dėmesį bendradarbiavimui su nevyriausybėmis organizacijomis (NVO) bei bendrų projektų įgyvendinimui. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2019-09-25 sprendimu buvo sudaryta NVO Taryba, 1 metų kadencijai buvo išrinktas jos pirmininkas ir pavaduotojas. Taryba - patariamoji institucija, užtikrinanti nevyriausybinių organizacijų dalyvavimą nustatant, formuojant ir įgyvendinant nevyriausybinių organizacijų plėtros savivaldybėje politiką.

9.9. 1 metus veikianti **Šeimos taryba** prisideda prie saugios aplinkos šeimoje ir šeimai kūrimo ir stiprinimo, viešųjų paslaugų šeimoms prieinamumo ir efektyvumo gerinimo, teikia Savivaldybės institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl veiksmų kuriant šeimai palankią aplinką savivaldybėje tobulinimo.

o Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų šeimai ir vaikui skyriaus vedėja Kristina Malinovska tapo **viena iš 15** Nacionalinės šeimos tarybos narių. Tarybos sudėtį 2020 m. birželio 4 d. patvirtino Seimas.

X. KOMUNALINIS ŪKIS

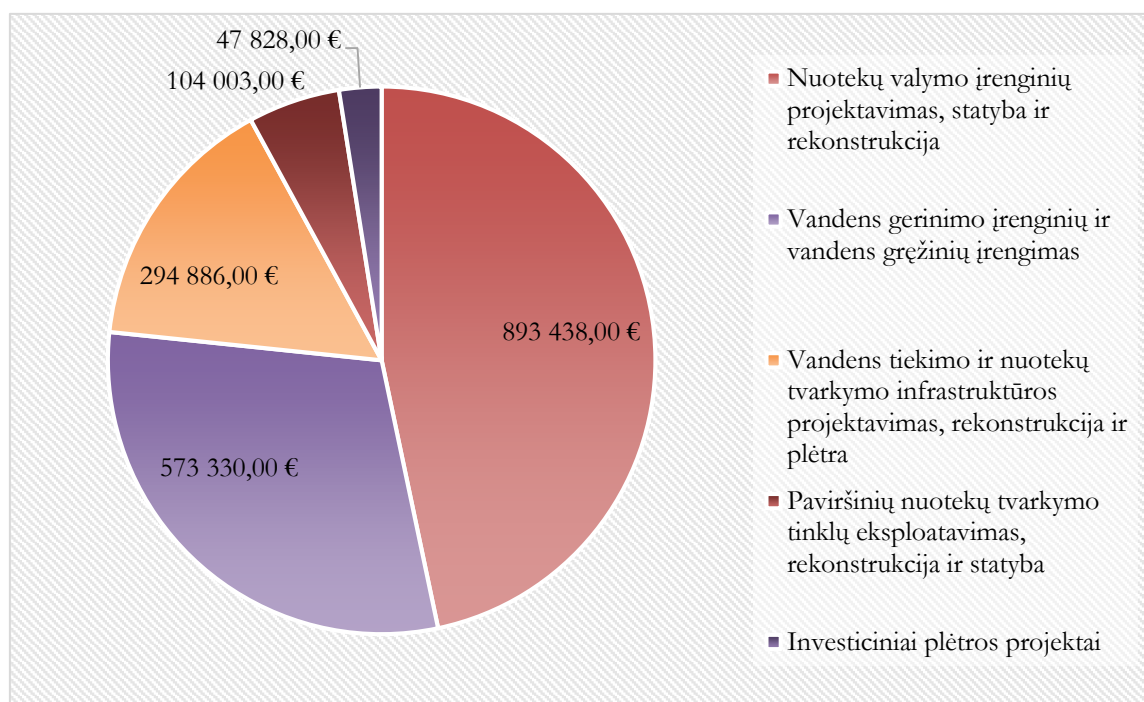
1 pav. Savivaldybės investicijos į vandentvarką, Eur

10.1. Vanduo ir nuotekos. 2020 metais vandentvarkos ūkiui Savivaldybė skyrė 1 913 484 Eur, t.y. 413 000 Eur daugiau nei prieš metus.

2020 metais Vilniaus rajone buvo pastatytos net 2 nuotekų valyklos: Rudaminos sen. Kalviškių k. ir Bezdonių sen. Bezdonių mstl. Taip pat beveik baigta Buivydžių sen. Punžonių k. nuotekų valymo įrenginių statyba ir atliktas Šatrininkų sen. Vėliučionių k. nuotekų valymo įrenginių

rekonstrukcijos projektavimas.

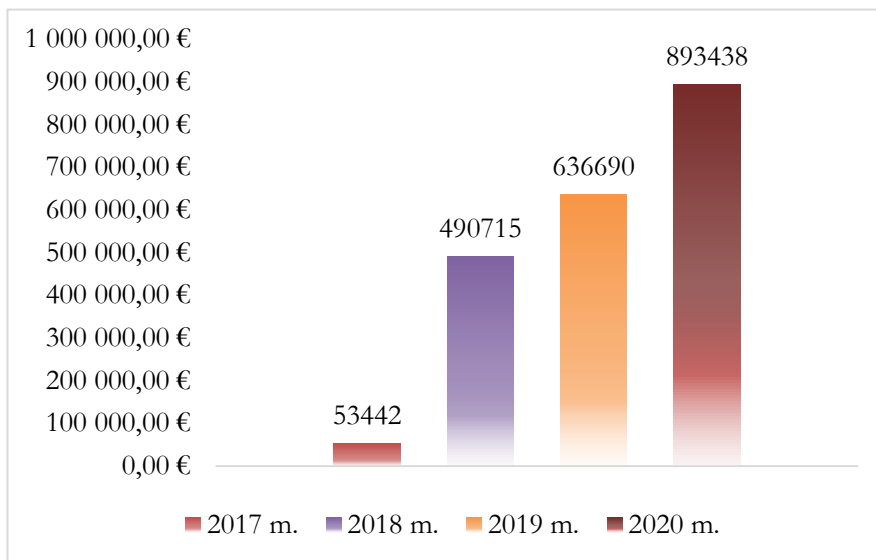
Nuotekų valymo įrenginių projektavimas, statyba ir rekonstrukcija (didžiausi 2020 m. darbai):

2 pav. Investicijų į vandentvarką struktūra

1. Kalviškių k. nuotekų valymo įrenginių projektavimas ir statyba – 372 056 Eur,

2. Punžonių k. nuotekų valymo įrenginių projektavimas ir statyba – 243 613 Eur (planuojama darbų pabaiga - 2021 m. II ketv.),
3. Bezdonių mstl. nuotekų valymo įrenginių statyba – 243 579 Eur,
4. Vėliučionių k. nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcijos projektavimas - 21 870 Eur,
5. Juodšilių k. ir Rudaminos k. nuotekų siurblių rekonstrukcija - 12 320 Eur.

3 pav. Savivaldybės investicijos į nuotekų valymo įrenginius 2017-2020 m.

Per pastaruosius 10 metų Savivaldybė finansavo arba prisidėjo prie ES investicinių projektų įgyvendinimo naujoms nuotekų valykloms pastatyti Marijampolio, Skaidiškių, Kalvelių, Rukainių, Airėnų, Maišiagalos, Sudervės bei Bezdonių ir Kalviškių gyvenvietėse.

Savivaldybė sėkmingai vykde vandens gerinimo įrenginių bei vandens išgavimo gręžinių įrengimą įvairiose gyvenvietėse, taip didindama tinkamą bei kokybišką teikiamų paslaugų prieinamumą. 2020 m. lėšos buvo skirtos:

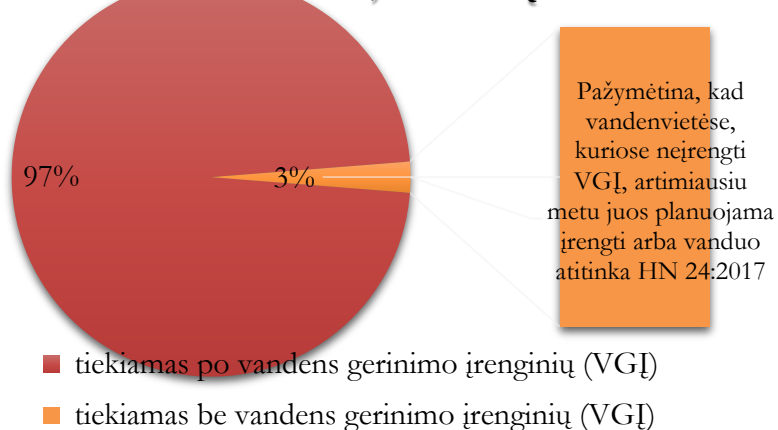
o **vandens gerinimo įrenginiams ir vandens gręžiniams įrengti (didžiausi 2020 m. darbai):**

1. Vandens gerinimo įrenginių, vandenvietės įrengimas bei kiti vandentvarkos darbai Kalviškių k. – 221 913 Eur,
2. Vandens gerinimo įrenginių Avižienių k. įrengimas – 65 000 Eur,
3. Vandens gerinimo įrenginių Aleksandriškių k. įrengimas – 55 000 Eur,
4. Vandens gerinimo įrenginių Pakryžės k. įrengimas – 55 000 Eur,
5. Vandens gerinimo įrenginių Žemaitėlių k. įrengimas – 46 450 Eur,
6. Vandens gerinimo įrenginių Juodšilių k. įrengimas – 46 336 Eur,
7. Vandens gerinimo įrenginių Bezdonių mstl. rekonstrukcija – 45 000 Eur,
8. Vandens gręžinio Padabčių k. išgręžimas – 20 140 Eur,
9. Vandens gręžinio Pikutiškių k. išgręžimas – 18 490 Eur.

Net 95 proc. Savivaldybės uždarujų akcinių bendrovių „Nemėžio komunalininkas“ ir „Nemenčinės komunalininkas“ išgauto vandens gyventojams yra tiekiamas jo kokybę pagerinus specialiaisiais įrenginiais, taigi gyventojų daugumai (daugiau kaip 97 proc.) yra tiekiamas aukštos kokybės geriamasis vanduo. 2020 metais Savivaldybė tęsė investicijas į gyventojų gerovę ir skyrė biudžeto lėšų:

○ vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai projektuoti, rekonstruoti ir statyti (didžiausi 2020 m. darbai):

Geriamasis vanduo yra tiekiamas 12 644 abonentams, iš kurių:

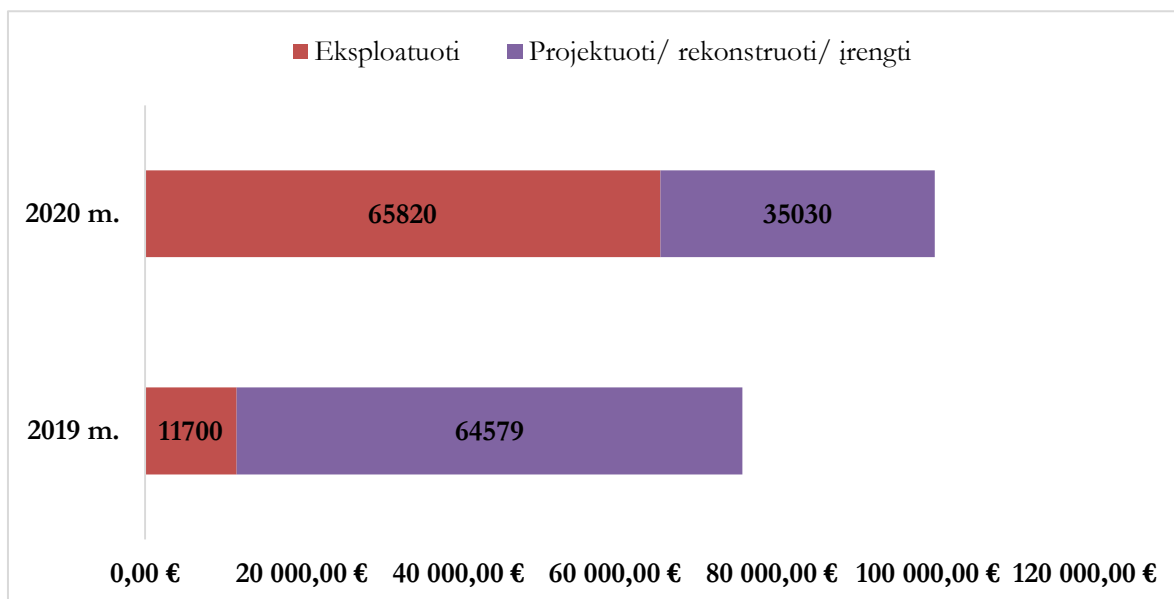

4 pav. Abonentų, kuriems yra tiekiamas vanduo, procentas

1. Vandentiekio ir buitinių nuotekų šalinimo tinklų Kalvelių sen. Kalvelių k. statyba ir rekonstrukcija – 230 456 Eur,
2. Vandentiekio tinklų Marijampolio sen. Marijampolio k. statyba – 31 330 Eur,
3. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros projektavimas Buivydžių sen. Punžonių k.– 23 600 Eur,
4. Mickūnų sen. Mickūnų mstl. nuotekų surinkimo tinklų rekonstrukcijos projektavimas – 9 500 Eur.

○ paviršinių nuotekų tvarkymo tinklams eksploatuoti, rekonstruoti ir statyti (didžiausi 2020 m. darbai):

1. Lietaus kanalizacijos eksploatavimui Marijampolio ir Pagirių sen. – 40 000 Eur,
2. Lietaus kanalizacijos tinklų statyba Nemenčinės m. – 26 080 Eur,
3. Lietaus kanalizacijos tinklų valymas Avižienių sen. Avižienių k. – 25 820 Eur,
4. Lietaus kanalizacijos tinklų projektavimas, statyba Nemenčinės m. – 8 950 Eur.

5 pav. Investicijos į lietaus kanalizacijos infrastruktūrą 2019-2020 m.

Savivaldybė prisideda prie investicinių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros projektų:

o 2020 metais buvo patvirtintas 825 050 Eur vertės projekto „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Skaidiškių aglomeracijoje“ finansavimas ir pasirašyta projektavimo ir rangos sutartis. Pagal projektą planuojama suprojektuoti ir nutiesti 6,88 km nuotekų ir 3,24 vandentiekio tinklų, suteikiant 253 gyventojams galimybę prisijungti prie centralizuotų nuotekų tinklų ir 90 gyventojams - prie vandens tiekimo tinklo.

o Pasinaudodama ES parama, Savivaldybė jau ketvirtus metus tęsia investicinio projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Galgių k.“ įgyvendinimo darbus. Bendra projekto vertė – 2 899 003 Eur. 2020 metais baigti įgyvendinti I ir II etapai: paklota 17,5 km nuotekų ir 15,1 km vandentiekio tinklų, tokiu būdu sudarytos galimybės 972 gyventojams prisijungti prie centralizuotų tinklų. Taip pat inicijuotas III vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūros plėtros etapas, kuriam įgyvendinti patvirtintas finansavimas. 2020 metais projektui įgyvendinti Savivaldybė skyrė 46 828 Eur. Įgyvendinant III etapą, planuojama pakloti 1,43 km vandens tiekimo ir 1,14 km nuotekų surinkimo tinklų, taip sudarant galimybę ne mažiau kaip 53 gyventojams prisijungti prie centralizuotų tinklų.

o Siekdama, kad kuo daugiau gyvenviečių, kurios ribojasi su Vilniaus miestu, gyventojų galėtų naudotis centralizuotomis vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis, 2020 m. Savivaldybė, bendradarbiaudama su Aplinkos ministerija bei UAB „Vilniaus vandenys“, dirbo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros Šatrininkų sen. Grigaičių k., Avižienių sen. Bukiščio k. ir Nemenčinės miesto sen. įgyvendinimo srityje. 2020 metais UAB „Nemėžio komunalininkas“ ir UAB „Nemenčinės komunalininkas“ sudarė sutartis dėl vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros Grigaičių k., Bukiščio k., Nemenčinės m. projektinių pasiūlymų parengimo, buvo atlikta potencialios tinklų plėtros teritorijos analizė.

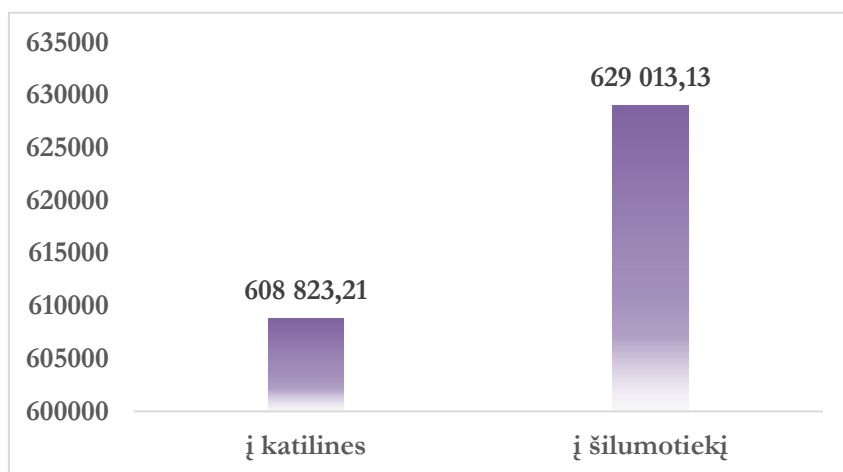
Už geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymą Vilniaus rajono gyventojai moka mažiau

Siekdama gyventojams palengvinti mokesčių našta, 2018-12-19 Vilniaus rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą subsidijuoti dalį geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos. Nuo 2019-01-01 už 1 m³ suvartoto centralizuotai tiekiamo geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymą gyventojai, neturintys išskolinimo už šios paslaugos teikimą daugiau kaip už 3 mėnesius, moka 1,50 Eur (su PVM).

2020 metais geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų subsidijoms Savivaldybė skyrė 582 000 Eur

Skirtumas tarp gyventojų mokamos ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos vienašališkai patvirtintos kainos finansuojamas iš Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Savivaldybė subsidijuoja iki **42 proc.** geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos.

10.2. Šilumos ūkis. 2020 m. į šilumos ūkio infrastruktūros modernizavimą Savivaldybė investavo apie

6 pav. Investicijos į šilumos ūkio infrastruktūrą 2020 m.

1,2 mln. Eur (6 pav.).

Katilinėms ir šilumotiekiui atnaujinti Savivaldybė skyrė apytiksliai po 600 tūkst. Eur. Toliau pateikiamas 2020 m. atliktų darbų sąrašas (investicijų mažėjimo tvarka):

Katilinių rekonstrukcija (atnaujinimas)		Šilumotiekio rekonstrukcija (atnaujinimas)	
Skirta lėšų iš Savivaldybės biudžeto, Eur	Katilinės pavadinimas	Skirta lėšų iš Savivaldybės biudžeto, Eur	Gyvenvietės, kurioje buvo vykdoma šilumotiekio rekonstrukcija (atnaujinimas), pavadinimas
303 000	Nemėžio katilinė	131 705	Nemenčinės m., A. Mickevičiaus g.
123 500	Nemenčinės m. katilinė Vasaros g. 7	120 000	Riešės k., nuo Pergalės g. 13 iki Pergalės g. 21
95 800	Lavoriškių katilinė	113 640	Bukiškio k., Mokyklos g.
64 700	Maišiagalos katilinė	68 600	Skaidiškių k.

15 000	Tuščiaulių katilinė	56 943,07	Rudaminos k.
6 823,21	Rudaminos katilinė	54 125,06	Valčiūnų k.
		44 000	Pagirių k.
		40 000	Nemenčinės m., Piliakalnio g. 36B (šalia pastato)

1 lent. Šilumos ūkio infrastruktūros gerinimas 2020 m.

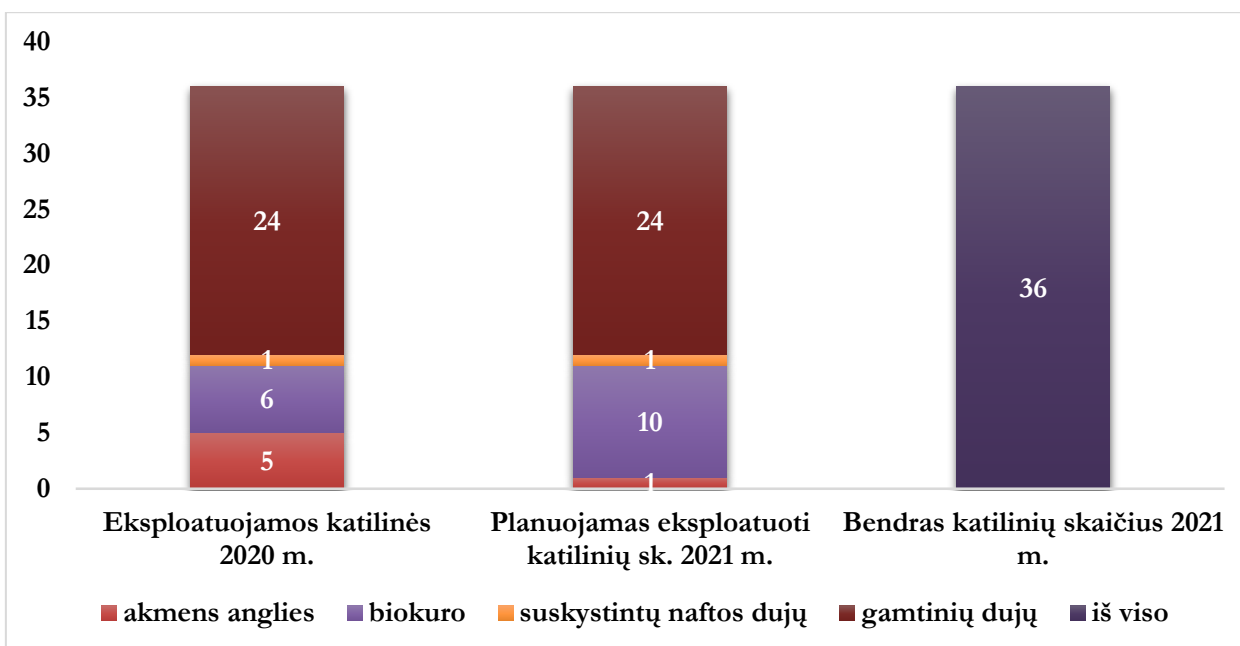

7 pav. Lavoriškių katilinė po rekonstrukcijos

8 pav. Nemėžio katilinė po rekonstrukcijos

Finansiškai prisidedant Savivaldybei, buvo atnaujintos 6 katilinės ir apie 1,6 km šilumotiekio. Vilniaus rajone yra eksploatuojamos 36 katilinės, įskaitant Lavoriškių k. katilinę, kurią UAB „Nemėžio komunalininkas“ pradėjo eksploatuoti 2020 m. liepos mėn. ir kurios rekonstrukcija į biokuro katilinę įvyko 2020 m. Eksploatuojamų katilinių skaičius auga (ypač kūrenamų biokuru) (prognozuojamas katilinių skaičiaus kitimas pagal naudojamo kuro rūšį matomas 9 pav.), dėl to galime užtikrinti nepertraukiamą ir ekologišką centralizuotą šilumos tiekimą didesniai šilumos vartotojų skaičiui.

9 pav. Katilinių skaičius

Savivaldybė planuoja ir toliau rekonstruoti katilines, pritaikant jas biokuro deginimui, kad sumažintų aplinkos taršą. 2021 metais planuojama rekonstruoti katilines Bezdonių mstl., Paberžės, Pailgės ir Tuščiulių kaimuose.

Savivaldybė 2020 metais įgyvendino Atnaujinto Vilniaus rajono šilumos ūkio specialiojo plano nuostatą – Kalvelių k. decentralizaciją (individualių namų atjungimas nuo centralizuotų šilumos tiekimo tinklų). Savivaldybė, siekdama, kad visi individualūs namai (prijungti prie centralizuotų šilumos tiekimo tinklų) gautų kompensaciją už individualaus apsirūpinimo šiluma būdo įrengimą, decentralizacijai įgyvendinti gyventojams iš biudžeto skyrė apie 44,3 tūkst. Eur dydžio kompensaciją.

10.3. Daugiabučių namų modernizavimas. Vilniaus rajone, pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, nuo 2013 m. (kai prasidėjo daugiabučių namų atnaujinimas (modernizavimas) atnaujinta 15 daugiabučių namų.

Eil. Nr.	Baigiami renovacijos projektai	Renovacijos projektai, kuriuos planuojama pradėti 2021 m.
1.	Sodų g. 33, Skaidiškių k.	Rudaminos g. 17, Skaidiškių k.
2.	Parko g. 8, Buivydiškių k.	Sodų g. 30, Kalvelių k.
3.		Šv. Mykolo g. 7, Nemenčinės m.
4.		Šv. Mykolo g. 9, Nemenčinės m.
5.		Kelininkų g. 4, Nemėžio k.
6.		Rudaminos g. 21, Skaidiškių k.
7.		Kelininkų g. 2, Nemėžio k.
8.		Statybininkų g. 1, Nemėžio k.
9.		A. Mickevičiaus g. 23, Juodšilių k.

2 lent. Daugiabučių namų, kuriuos planuojama renovuoti 2021 m., sąrašas

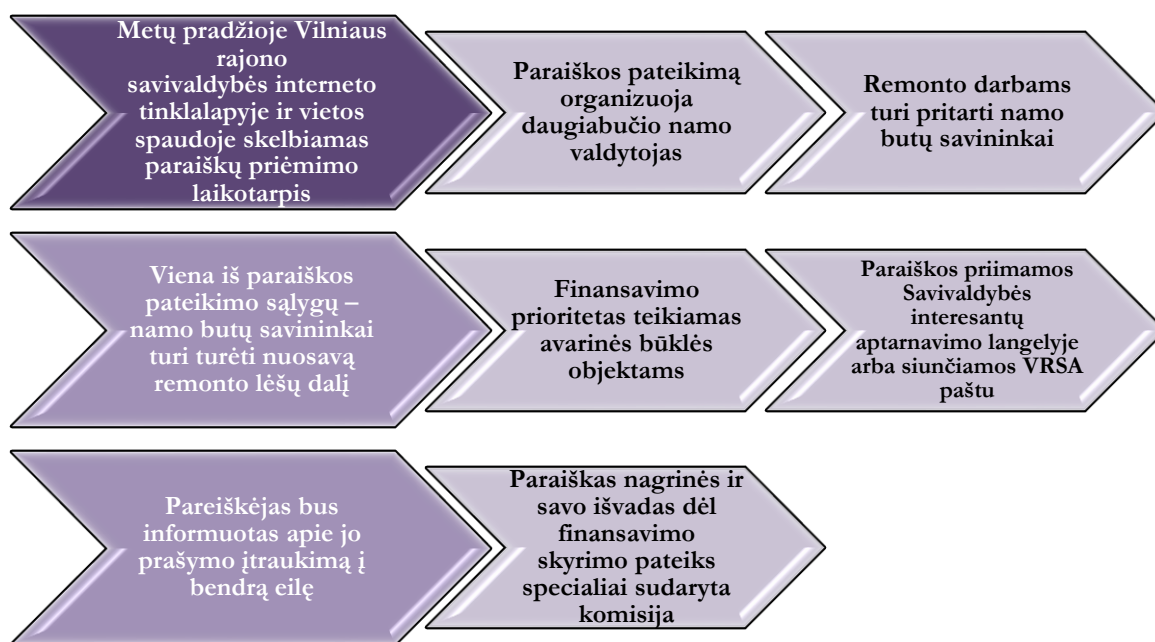
Daugiabučių namų renovacija juda į priekį. Esant dideliame daugiabučių namų renovacijos poreikiui, Savivaldybė ir toliau organizuoja daugiabučių namų modernizavimo investicijų planų parengimo paslaugų pirkimus.

10.4. Savivaldybės parama daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų remontui. Vilniaus rajono savivaldybė nuo 2017 m. teikia pagalbą remontuojant daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektus, pvz.: stogą, pamatus, statinio inžinerines sistemas (šildymo, vandentiekio), laiptines ir t. t., su galimybe gauti iki 70 proc. finansavimą. Per šį laikotarpį finansine parama pasinaudojo 54 rajono daugiabučiai namai, kuriems skirta 294 733 Eur.

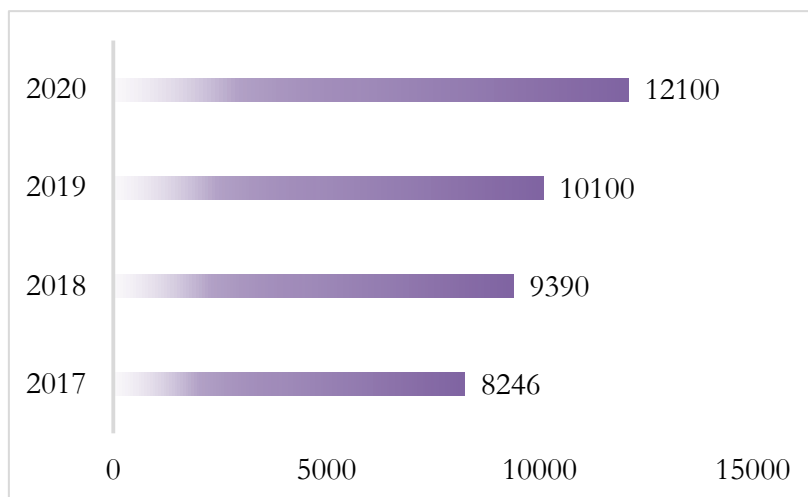
**2020 metais išmokėta didžiausia per tris metus parama – 125 248 Eur, t.y. 30 000 Eur
daugiau nei prieš metus**

Net 18 daugiabučių namų gyventojai šiais metais galėjo džiaugtis suremontuotais stogu, laiptine, šildymo sistema ir kitais bendrojo naudojimo objektais.

Finansavimo suteikimo procesas:

10.5. Atliekos. Keičiasi gyventojų požiūris į rūšiavimą: kiekvienais metais atsiranda vis daugiau norinčių rūšiuoti atliekas, vis daugiau gyventojų užsako rūšiavimo konteinerius (žr. 10 pav.). Nuo 2017 m. pradžios Vilniaus rajone išdalyta 12 100 vnt. rūšiavimo konteinerių komplektų (120 litrų talpos konteinerių, skirtų stiklinei pakuotei, 240 litrų talpos konteinerių, skirtų pakuočių atliekoms (popieriaus, plastiko, metalo) bei antrinėms žaliavoms)). 2020 metais buvo pasirašyta 5 000 konteinerių

komplektų įsigijimo sutartis ir nuo 2021 m. vasario mėn. pabaigos gyventojams yra dalijama jų pirmoji dalis.

Gyventojai, kurie naudojami individualiais rūšiavimo konteineriais, moka trečdaliu mažesnę rinkliavos kintamąją dalį. Gyventojai, rūšiuodami atliekas, prisideda prie švarios

10 pav. Išdalytų rūšiavimo konteinerių skaičius

aplinkos bei gauna apčiuopiamą finansinę naudą, nes moka mažesnę rinkliavos kintamąją dalį. Savivaldybė individualių namų savininkams, kurie turi rūšiavimo konteinerių komplektus ir rūšiuoja komunalines atliekas, 2020 m. suteikė apie **100 000 Eur dydžio lengvatų**.

Vilniaus rajono savivaldybė įgyvendina Aplinkos ministerijos patvirtintos 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos vieną iš finansuojamų veiklų – konteinerinių aikštelių įrengimas/rekonstrukcija ir konteinerių joms įsigijimas. Projekto įgyvendinimas suskaidytas į 5 atliekų aptarnavimo zonas pagal seniūnijas. 1 ir 2 zonose projektavimo darbai eina į pabaigą, įpusėjo ir 3 zonos projektavimo darbai, o 2021 metais yra numatytas 4 ir 5 zonų projektavimo darbų pirkimas. Planuojama, kad keliomis įrengtomis aikštelėmis bus galima naudotis iki 2021 metų pabaigos.

Vilniaus rajonas yra viena iš nedaugelio savivaldybių, kuriose gyventojų skaičius kiekvienais metais vis auga, dėl to didėja ir vartotojų skaičius bei atliekų kiekiai. Vienam gyventojui tenkančių atliekų kiekis nuosekliai auga. 2020 m. buvo surinkta apie 500 t buityje susidariusių pavojingų atliekų, o mišriųjų atliekų - net 35 000 t.

Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš visų 60 šalies savivaldybių, kuri subsidijuoja gyventojams komunalinių paslaugų kainos dalį. Savivaldybė dengia dalį mokesčio už atliekų tvarkymą (1 ct už 1 kv. m. per mėnesį lengvata) visiems Vilniaus rajono gyvenamosios paskirties objektų savininkams, neturintiems įsiskolinimo už atliekų tvarkymą praėjusiais metais.

Taip pat Savivaldybė taiko lengvatas senatvės pensijos amžiaus sulaukusiems ir neįgaliesiems asmenims.

Vienas gyvenantis pensininkas moka net 70 proc. mažesnes sąskaitas, du gyvenantys pensininkai moka 50 proc. mažesnes sąskaitas

2020 m. atliekų tvarkymo lengvatoms iš biudžeto skirta apie 500 000 Eur

Nuo 2020 m. rudens pasikeitė stambiųjų ir pavojingų atliekų surinkimo tvarka apvažiavimo būdu. Nuo šiol gyventojai registruojasi seniūnijose ir pagal iš anksto paskelbtą grafiką atliekos paaimamos iš gyventojų, taigi jiems nereikia patiems vežti ar nešti jų į surinkimo punktus, o tiesiog padėti prie namų į iš anksto su atliekų vežėju suderintą vietą. Gyventojai yra patenkinti, o Vilniaus rajono savivaldybė savo ruožtu atsikratė nereikalingų stambiųjų ir pavojingų atliekų bei pagerino gyventojų gyvenimo kokybę. Šių atliekų surinkimas vykdomas du kartus per metus.

Rajono gyventojai nuolat yra raginami prisidėti prie aplinkos saugojimo ir naudotis Vilniaus rajone veikiančiomis trimis stambiųjų atliekų priėmimo aikštelėmis (Sudervės sen. **Grikienių k.**, Nemėnėnės sen. **Pakryžės k.**, Šatrininkų sen. **Vėliučionių k.**).

Nuo 2019 metų Vilniaus rajone įgyvendinama pakartotinio daiktų panaudojimo politika ir įrenginėjamos patalpos, skirtos pakartotinai naudoti tinkamiems daiktams laikyti. Gyventojai senais ir

nebereikalingais daiktais gali mainytis, tokiu būdu yra mažinamas neigiamas poveikis aplinkai. 2020 metų vasario mėn. Grikienių kaime buvo įrengta dar viena dalijimosi daiktais stotelė „DĖK‘UI“, kurioje galima palikti tinkamus naudoti, bet jiems nebereikalingus ar nusibodusius daiktus ar baldus, kuriuos vėliau nemokamai galės pasiimti kiti gyventojai. Šiuo metu rajone veikia 3 „DĖK‘UI“ stotelės: Grikienių k., Pakryžės k. ir Vėliučionių k.

2020 m. Savivaldybė įsigijo 80 informacinių stendų, kurie įrengiami gyvenamųjų namų kiemuose prie bendro naudojimo komunalinių atliekų konteinerių aikštelių. Stenduose gyventojai ras visą informaciją apie stambiųjų atliekų priėmimo vietas bei kitus buitinių atliekų tvarkymo reikalavimus. Stendai įrengiami tose bendro naudojimo konteinerių aikštelėse, kuriose dažniausiai užfiksuojama atliekų tvarkymo pažeidimų.

10.6. Aplinkosauga. Asbesto šalinimas. Nuo 2005 m. Lietuvoje, kaip ir visoje ES, uždrausta naudoti asbestą bei jo turinčius gaminius. Tačiau dar ir dabar asbesto galima aptikti senesnės statybos namų stogų šiferinėse dangose, šiferiu dengtuose daugiabučių balkonuose, elektros įrenginiuose, ugniai atspariose sienose ir duryse, grindų bei lubų plokštėse bei kituose gaminiuose, dėl ko vis dar išlieka asbesto keliami rizika visuomenės sveikatai. Savivaldybė, rūpindamasi savo gyventojų sveikata, kiekvienais metais organizuoja nemokamą asbesto išvežimą. 2020 m. Savivaldybė surinko daugiau kaip 327 t asbesto atliekų ir investavo į šiuos darbus 36 000 Eur. Savivaldybė 2021 m. planuoja skirti apie 90 000 Eur ir pratęsti asbesto atliekų surinkimą iš individualių gyventojų ir visuomeninės paskirties pastatų apvažiavimo būdu, kuriuo metu planuojama dar surinkti 500 t asbesto turinčių gaminių atliekų.

10.7. Oro kokybė. 2019 m. Savivaldybė pasirašė sutartį dėl oro kokybės rodiklių matavimo ir amoniako matavimo paslaugų. Savivaldybė siekė įvertinti pagrindinių teršalų koncentracijas ore 4 metų sezonų metu Vilniaus rajono teritorijoje ir atlikti specifinių teršalų, t. y. amoniako koncentracijos matavimus prie potencialaus šaltinio – AB „Vilniaus paukštynas“.

I etapas buvo baigtas 2019 m., rudens matavimo rodikliai neviršijo normų, amoniako koncentracija aplinkos ore neviršijo žmonių apsaugai nustatytos paros ribinės vertės ir buvo mažesnė 8,4 karto.

2020 m. Savivaldybė toliau tęsė oro kokybės matavimus 17-oje tyrimų vietų žiemos, pavasario ir vasaros sezonų metu. Žmonių apsaugai nustatytų ribinių verčių viršijimas užfiksuotas trijų tirtų teršalų atvejais (benzenas, azoto dioksidas ir etilbenzenas) pavasario, vasaros ir rudens sezonų metu. Kitų tirtų teršalų (išskyrus etilbenzeną) viršijimų neužfiksuota. Oro matavimai Savivaldybei kainavo **29 191 Eur**.

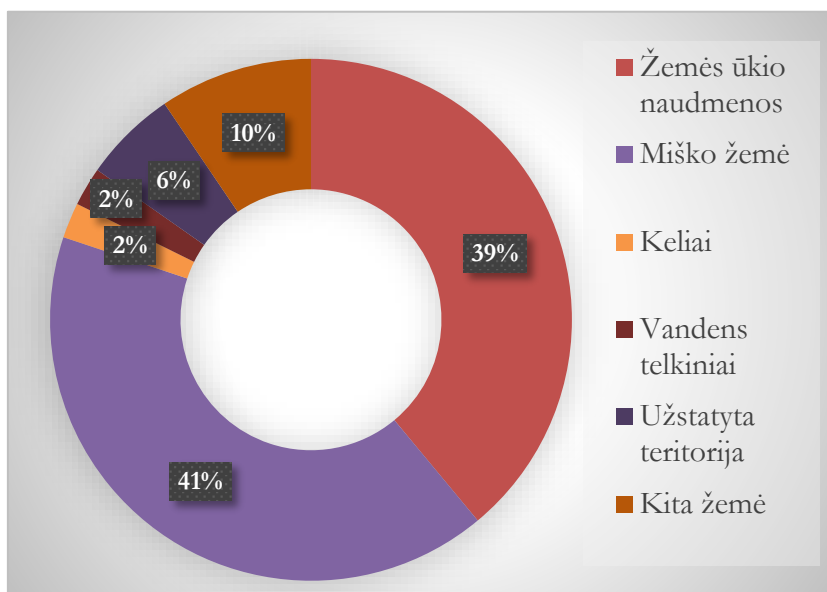
10.8. Aplinkos monitoringas. 2020 m. Taryba patvirtino Vilniaus rajono savivaldybės aplinkos monitoringo 2021–2026 metų programą, kurios tikslas – gauti išsamią informaciją apie Savivaldybės teritorijų gamtinės aplinkos būklę, planuoti ir įgyvendinti vietines aplinkosaugos priemones ir užtikrinti tinkamą gamtinės aplinkos kokybę. Programą sudaro: aplinkos oro, vandens (paviršinio, požeminio, maudyklų), dirvožemio, gyvosios gamtos ir kraštovaizdžio monitoringas.

Monitoringu siekiama parinktose konkrečiose Vilniaus rajono vietose, kuriose tarša galimai gali būti didesnė dėl įvairių priežasčių, pvz., dėl veikiančių gamybos ir pramonės subjektų, tikrinti ir stebėti

gamtinę aplinką – ar yra tarša ir, jei tokia nustatyta, priimti konkrečius sprendimus. Švarus oras ir gyvenamoji aplinka, tinkami maudytis vandens telkiniai, sutvarkyta nuo invazinių augalų žemė ir augalams draugiškas dirvožemis – tai svarbūs kokybiškos ir švarios aplinkos aspektai.

2021 m. planuojama pradėti įgyvendinti Vilniaus rajono savivaldybės aplinkos monitoringo 2021–2026 metų programą. Programai įgyvendinti Savivaldybė kasmet planuoja skirti apie 28 000 Eur.

XI. ŽEMĖS ŪKIS

1 pav. Vilniaus rajono teritorija

Vilniaus rajono teritorija užima 212 899 ha bendro žemės ūkio ploto, iš jų žemės ūkio naudmenos sudaro 82 960 ha. Vilniaus rajone veikia 3 579 ūkiai. 2020 m. iš Vilniaus rajono ūkininkų ūkių registro buvo išregistruota 3 070 ūkių. Taip atsitiko dėl to, kad pasikeitęs Ūkininko ūkio įstatymas numato, kad registruoti ūkininkai kiekvienais metais turi

atnaujinti ūkio duomenis. Tie ūkininkai, kurie neatnaujina duomenų, iš Ūkininkų ūkių registro išregistruojami.

836 ūkių ūkininkų amžius siekia ~ 40 m. Vilniaus rajonas ir toliau Vilniaus apskrityje išlieka **lyderis** pagal **jaunų** ūkininkų (iki 40 m.) skaičių ir pagal ūkininkų **moterų** skaičių (1 lent.).

Teritorija	Ūkininkų ūkių skaičius	Ūkininkų ūkių skaičius pagal ūkininkų amžių			Ūkininkų ūkių skaičius pagal ūkininkų lytį	
		iki 40 m.	nuo 40 m. iki pensinio amžiaus	nuo pensinio amžiaus	Ūkininkės moterys	Ūkininkai vyrai
Vilniaus apskr.	11334	2385	5719	3230	4142	7192
Elektrėnų sav.	782	153	380	249	328	454
Šalčininkų r. sav.	1181	258	625	298	401	780
Širvintų r. sav.	1573	293	768	512	577	996
Švenčionių r. sav.	864	167	418	279	268	596

Trakų r. sav.	1523	328	766	429	542	981
Ukmergės r. sav.	1803	345	898	560	617	1186
Vilniaus m. sav.	29	5	17	7	12	17
Vilniaus r. sav.	3579	836	1847	896	1397	2182
Iš viso Lietuvoje	86318	13919	44551	27848	31988	54330

1 lent. Ūkininkų ir ūkių Vilniaus r. analizė

11.1. Ūkiai. Vilniaus rajone yra įregistruota daugiausia (3 579) ūkių visoje Vilniaus apskrityje. Būtent čia veikia daugiausia pagal plotą apskrityje miško ūkių, kurie užima 1 578 ha.

Vilniaus rajonas pirmauja Vilniaus apskrityje augalininkystės (1 649 ūkiai) ir gyvulininkystės (282 ūkiai) sektoriuose.

Teritorija	Ūkininkų ūkių skaičius	Augalininkystė	Gyvulininkystė	Mišrus žemės ūkis	Žemės ūkiui būdingų paslaugų	Miškininkystė	Miškininkystei būdingų paslaugų	Žuvininkystė	Alternatyvi žemės ūkiui veikla
Iš viso Lietuvoje	86319	27897	7080	49604	186	467	29	88	968
Vilniaus apskr.	11335	3553	671	6663	22	84	6	24	312
Elektrėnų sav.	782	129	32	589	3	0	0	1	28
Šalčininkų r. sav.	1181	353	41	767	2	10	0	1	7
Širvintų r. sav.	1573	485	137	902	5	14	1	1	28
Švenčionių r. sav.	864	152	33	641	1	8	2	1	26
Trakų r. sav.	1523	121	19	1280	0	2	0	0	101
Ukmergės r. sav.	1803	659	127	954	6	27	2	3	25
Vilniaus m. sav.	29	5	0	23	0	0	0	1	0
Vilniaus r. sav.	3580	1649	282	1507	5	23	1	16	97

2 lent. Ūkiai pagal vykdomą veiklą

11.2. Pasėlių deklaravimas. Vilniaus rajono gyventojų dauguma užsiima žemės ūkio veikla. Mūsų rajone yra užregistruotos 4935 žemės ūkio ir kaimo valdos (2016 m. – 5726, 2017 m. – 5497, 2018 m. – 5643, 2019 m. – 4922).

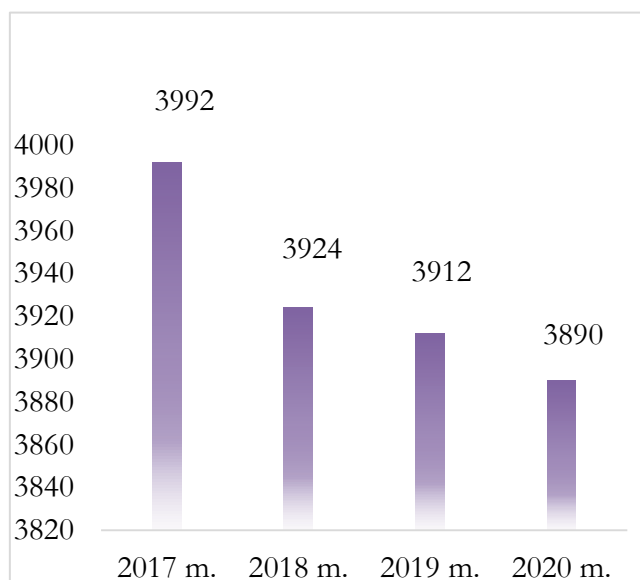
Žemės ūkio naudmenų plotus 2020 m. Vilniaus rajono teritorijoje deklaravo 3890 subjektai (2016 m. – 4088, 2017 m. – 3992, 2018 m. – 3924, 2019 m. – 3912), bendras plotas 48725,55 ha (2016 m. – 41938,17 ha, 2017 m. – 43477,4 ha, 2018 m. – 44825,06 ha, 2019 m. – 46860,09 ha). Palyginti su 2019 metais, žemės ūkio naudmenų plotus deklaruojančių subjektų sumažėjo 22, o žemės ūkio naudmenų

plotas padidėjo 1865 ha. Preliminari 2020 m. prašoma paramos suma - 2 123 128 Eur (2019 metais - 2 776 801 Eur). 2020 metais Vilniaus rajone atsirado dar vienas stambus, virš 1 000 ha, ūkis.

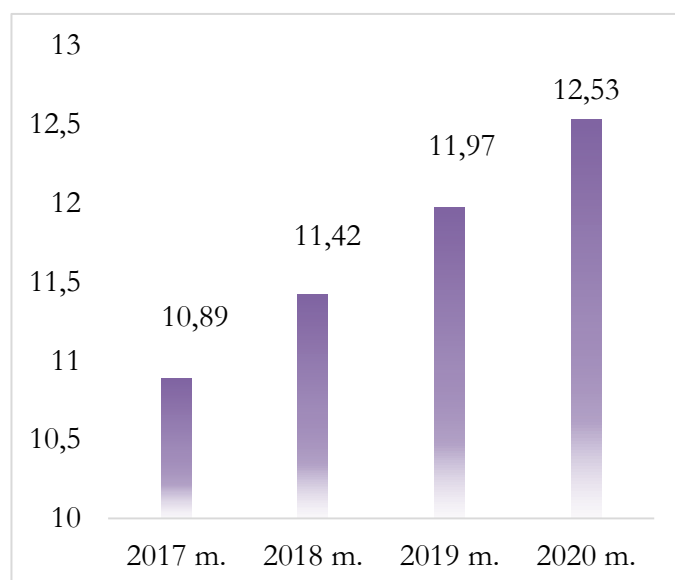
Eil. Nr.	Deklaruoto ūkio plotas (ha)	Pasėlius deklaruojančių ūkių skaičius (vnt.)			
		2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
1	Virš 1000	2	1	1	2
2	Nuo 500 iki 1000	8	10	6	7
3	Nuo 100 iki 500	51	52	50	66
4	Nuo 50 iki 100	44	66	52	73
5	Nuo 10 iki 50	539	646	518	565
6	Nuo 1 iki 10	3348	3149	3285	3177
Iš viso (vnt.)		3992	3924	3912	3890
Vidutinio deklaruoto ūkio dydis (ha)		10,89	11,42	11,97	12,53
Bendras deklaruotas plotas (ha)		43477,4	44825,06	46860,09	48725,55

3 lent. Ūkių stambumo duomenys

2020 metais vidutinių (50-100 ha) ūkių Vilniaus rajone padaugėjo 32 proc. Deklaruoti ūkiai rajone stambėja (2 pav.).

2 pav. Pasėlius deklaruojančių ūkių skaičius

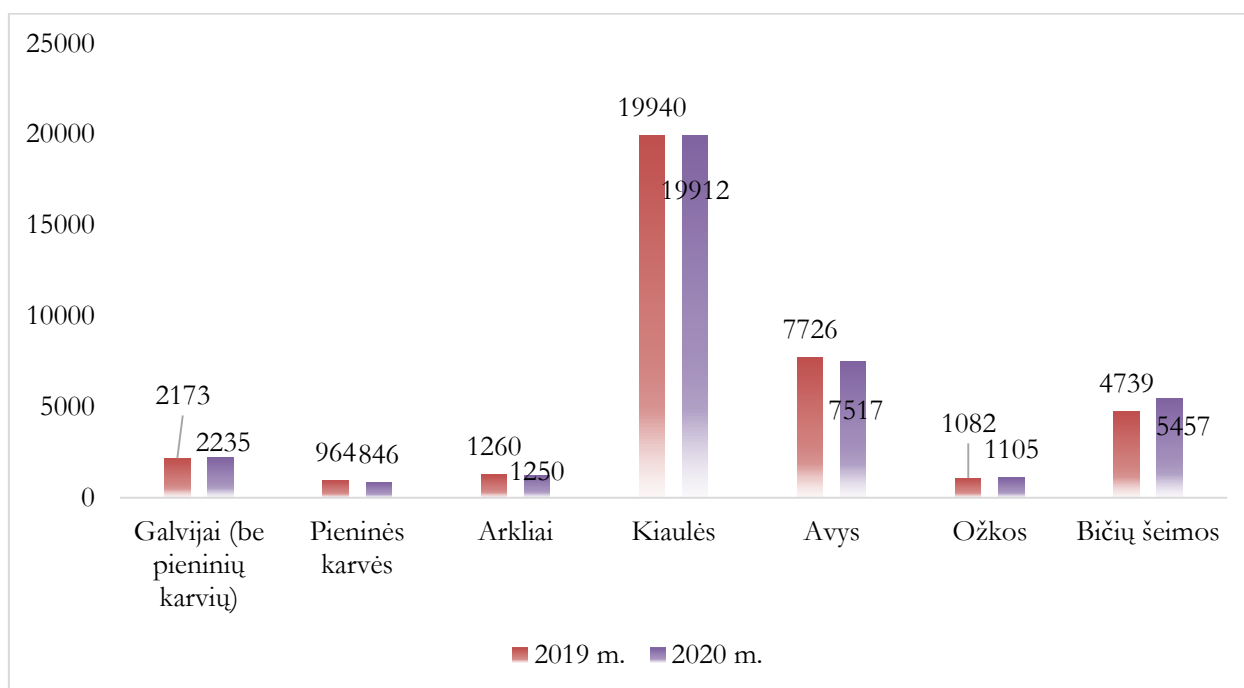
3 pav. Vidutinio deklaruoto ūkio dydis (ha)

11.3. Augalininkystė. Jau keletą metų populiariausios Vilniaus rajono ūkininkų auginamos kultūros yra: kviečiai, avižos ir grikiiai.

2018 m.	2019 m.	2020 m.
● Kviečiai – 5762 ha	● Kviečiai – 7292 ha	● Kviečiai – 7834 ha
● Avižos – 3575 ha	● Avižos – 3407 ha	● Avižos – 3960 ha
● Grikiai – 2090 ha	● Grikiai – 1823 ha	● Grikiai – 2376 ha
● Miežiai – 1343 ha	● Rugiai – 936 ha	● Rugiai – 2213 ha
● Žirniai – 1135 ha	● Rapsas – 1624 ha	● Rapsas – 1632 ha
● Kukurūzai – 809 ha	● Miežiai – 1124 ha	● Miežiai – 881 ha
● Rugiai – 436 ha	● Kukurūzai – 957 ha	● Kukurūzai – 837 ha
● Bulvės – 383 ha	● Žirniai – 791 ha	● Žirniai – 587 ha
● Rapsas – 340 ha	● Bulvės – 350 ha	● Bulvės – 345 ha

4 lent. Populiariausios žemės ūkio kultūros Vilniaus r.

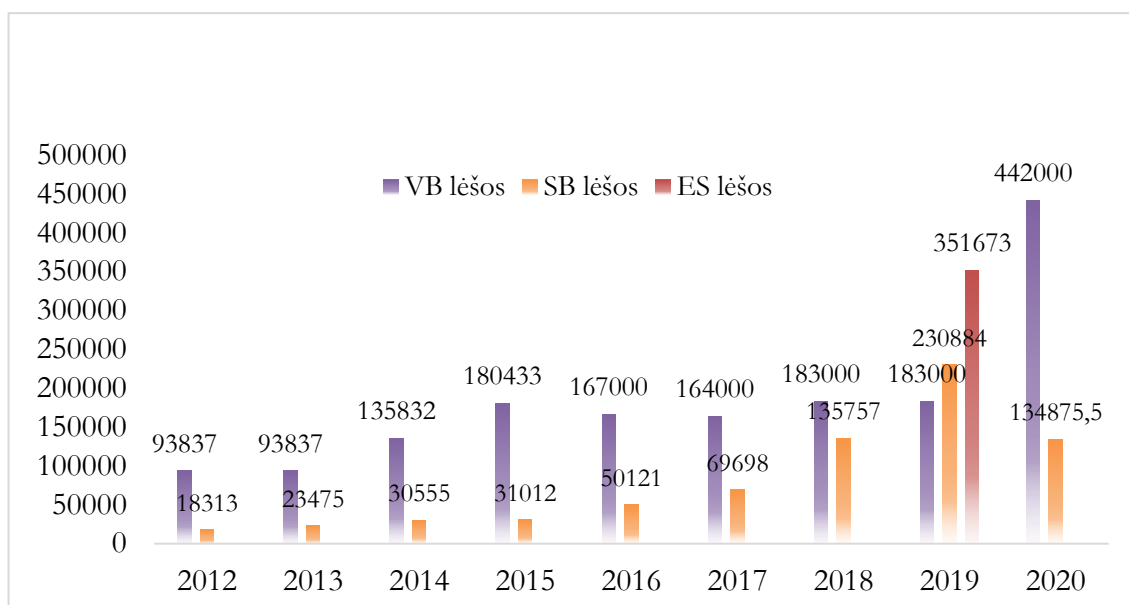
11.4. Gyvulininkystė. Pastaraisiais metais galvijų skaičius Vilniaus rajone (kaip ir visoje šalyje) mažėja, tačiau didėja ožkų ir avių laikytojų bei populiarėja bičių auginimas (4 pav.).

4 pav. Galvijų ir bičių skaičiaus dinamika

11.5. Melioracija. 2020 m. Vilniaus r. melioracijos statinių priežiūros ir remonto darbams panaudota 577 000 Eur. **2020 metais Vilniaus rajone atlikti melioracijos darbai:**

1. Prižiūrėta, suremontuota griovių ir sureguliuotų upių – 155,367 km;
2. Suremontuota 0,508 km. kanalizuočių griovių;
3. Atlikta 5 avarinių gedimų pašalinimo darbai;
4. Atlikta Pikeliškių vandens kėlimo stoties, kuri nusausina 155 ha ploto, eksploatacija;
5. Atlikta 6 užtvankų priežiūra;
6. Atlikta 2 tiltų priežiūra.

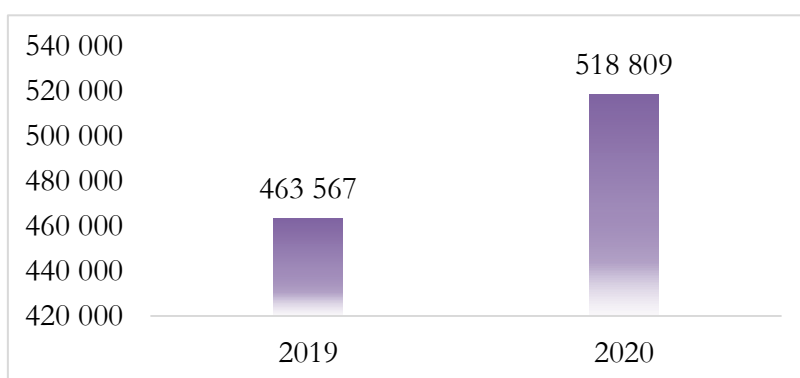

5 pav. Melioracijos darbų finansavimas 2012-2020 m.

XII. SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

12.1. Vilniaus rajono centrinės poliklinikos darbo rezultatai. Šeimos gydytojų paslaugas VŠĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika (toliau - VRCP) teikia 67 689 gyventojams (iš jų 40 366 sudaro kaimo gyventojai).

Siekdama išsiaiškinti pacientų poreikius, lūkesčius ir pasitenkinimą, VRCP atlieka pacientų apklausas. 97,1 proc. apklaustųjų yra patenkinti įstaigos teikiamomis paslaugomis

1 pav. Savivaldybės VRCP skiriamos lėšos, Eur

Vilniaus rajono savivaldybė 2020 m. VRCP skyrė 518 809 Eur, t.y. beveik 12 proc. daugiau nei 2019 metais.

12.2. Paslaugos pandemijos metu

➤ Vyriausybei nuo 2020 m. kovo 16 d. dėl nepalankios epideminės COVID-19 situacijos paskelbus

karantiną bei ribojant tiesioginį kontaktą, didžioji dalis planinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų buvo atidėta. Šeimos gydytojų paslaugos teiktos nuotoliniu būdu. Tiesioginio kontakto paslaugos teiktos valdant pacientų srautus. Ribotas ambulatorinių slaugos paslaugų namuose teikimas. Šios paslaugos teiktos pagal Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintus prioritetus.

- Esant padidėjusiam skambučių srautui karantino metu ir siekiant pagerinti paslaugų kokybę bei prieinamumą, reorganizuotas skambučių centras. Neprisiskambinusiems į polikliniką pacientams įvesta perskambinimo paslauga bei telefoninių pokalbių perklausymo galimybė.
- 2020 m. balandžio mėn. poliklinikoje atidaryta Karščiavimo klinika karščiuojantiems ir viršutinių kvėpavimo takų infekcijos simptomų turintiems Vilniaus rajono savivaldybės gyventojams, kuri veikė iki liepos mėnesio.
- Kovo mėn. VRCP buvo suformuotos mobilios tepinėlių ėmimo brigados, kurios ėmė mėginius iš užsienio atvykusių asmenų, vykdė Nemenčinės m. gyventojų testavimą dėl COVID-19 ligos, atliko poliklinikos darbuotojų testavimą. Nuo rugsėjo mėn. mobilių brigadų darbuotojai dirba Vilniaus m. mobiliuose punktuose.
- Pasibaigus karantinui bei siekiant sklandžiai grįžti prie tiesioginio kontakto paslaugų teikimo, 2020 m. gegužės mėn. patvirtinti planinių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros bei odontologijos paslaugų etapinio atnaujinimo ir teikimo planai, kurių priemonių vykdymas užtikrino infekcijos saugą tiek pacientams, tiek medikams. Iki liepos mėnesio buvo atnaujinta 80 proc. tiesioginių šeimos gydytojų, gydytojų specialistų bei gydytojų odontologų paslaugų. Atnaujintos ambulatorinės slaugos paslaugos namuose bei Psichikos dienos stacionaro paslaugos.
- Vyriausybei lapkričio mėn. paskelbus II karantiną, tiesioginio kontakto būdu gydytojų odontologų, gydytojų specialistų paslaugos teikiamos 80 proc., šeimos gydytojų – 50 proc. Vykdomos nėščiąjų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros, vaikų ir suaugusiųjų skiepijimo programos.
- Nuo 2020 m. spalio karščiuojantiems pacientams priimti įsteigtas atskiras kabinetas, kur paslaugos teikiamos laikantis sustiprintų infekcijų kontrolės reikalavimų.
- Lapkričio mėn. sudarytos Mobilios komandos, kurios teikia paslaugas namuose pacientams, sergantiems COVID-19 liga.
- Nuo gruodžio 24 d. karantino laikotarpiui VšĮ VRCP organizuotas šeimos gydytojų pasyvus budėjimas įstaigos ne darbo metu iš namų, teikiant šeimos gydytojo paslaugas nuotoliniu būdu.

12.3. Pokyčiai 2020 metais:

- VRCP turi skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – ASPĮ) vardą. 2020 m. rugpjūčio 28 d. Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos atliko VšĮ VRCP akredituotos šeimos medicinos paslaugos, strateginio šeimos medicinos paslaugos kokybės gerinimo plano įgyvendinimo įvertinimą.
- 2020 m. spalio mėn. atliktas kokybės vadybos sistemos antrasis priežiūros auditas pagal LST EN ISO 9001:2015 reikalavimus, toliau tęsiama sutartis su viešąja įstaiga LST Sert.
- VRCP kartu su kitomis Vilniaus rajono teritorijoje esančiomis asmens sveikatos priežiūros įstaigomis operatyviai reagavo į COVID-19 pandemijos keliamus iššūkius.

- Siekiant padidinti gydytojų motyvaciją dirbti rajono ASPĮ ir paskatinti rezidentus rinktis pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros įstaigas (toliau - PAASPI) kaip rezidentūros bazes, yra vykdomos rezidentų studijų rėmimo programos (kardiologo, neurologo bei šeimos gydytojo).
- Didelis dėmesys skiriamas darbuotojų kvalifikacijai kelti. Šeimos gydytojams bei bendrosios praktikos slaugytojams organizuoti mokymai „Paliatyviosios pagalbos teikimo ypatumai suaugusiems ir vaikams“.
- VRCP kompensuoja važiavimo išlaidas darbuotojams, važiuojantiems į darbą iš Vilniaus miesto į Vilniaus rajono teritorijoje esančias ASPĮ daugiau nei 20 km.
- Tęsta sutartis su „Benu Vaistinė Lietuva“, UAB dėl kaimo vietovių gyventojų aprūpinimo vaistais per PAASPI.
- Nuo 2020 m. vasario mėn. nutraukta Dūkštų medicinos punkto veikla, paslaugų teikimą perkeliant į Maišiagalos ambulatoriją.
- Pagerintas asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas neigaliesiems: dviejose ambulatorijose, vienoje palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje (toliau - PGSL), viename bendrosios praktikos gydytojo (toliau – BPG) kabinete pritaikytos WC, dušo patalpos, įrengtos iškvietimo signalizacijos; atnaujinta internetinė svetainė su naujai įdiegtu pritaikymu silpnaregiams ir akliems.
- Įvestas vaistinininko etatas vaistų verifikavimui. Vaistai gaunami centralizuotai ir yra išduodami ambulatorijoms, BPG kabinetams ir PGSL.
- Odontologijos skyriuje įkurtas kabinetas vaikų profilaktiniams tikrinimams.
- Nuo liepos mėn. teiktos vidaus ligų profilio dienos stacionaro paslaugos siekiant pagerinti išvengiamų hospitalizacijų rodiklius.
- Siekiant pagerinti ambulatorinės slaugos paslaugas namuose pacientams, turintiems specialius nuolatinės slaugos poreikius, vyko paruošiamieji darbai Ambulatorinės slaugos paslaugų namuose skyriui įkurti, teikiamų paslaugų spektrui praplėsti: buvo atliekamas patalpų remontas, įsigytas papildomas automobilis pacientų lankymui namuose.
- Toliau tobulinamos informacinės technologijos. Įrengta 415 kompiuterizuotų darbo vietų. Sudaryta galimybė pacientams saugiai patvirtinti tapatybę per e. valdžios vartus ir prisirašyti prie įstaigos. Sukurtos audito neatitiktųjų valdymo, vaistų verifikavimo programos; nauja duomenų apsikeitimo integracinė sąsaja su Valstybine ligonių kasa. Užtikrinant apsaugą nuo kibernetinių grėsmių, buvo atnaujinta įstaigos kibernetinio saugumo sistema ESET.
- Vykdamas šeimos gydytojų prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2020-2021 metais programą, VRCP pagerintas šeimos gydytojo paslaugų prieinamumas, sumažintos laukimo eilės pas šeimos gydytojus.
- Stacionarinės palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikiamos 3 PGSL. Palaikomojo gydymo ir slaugos lovų skaičius – 94, paliatyvios pagalbos lovų skaičius - 7. Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų poreikis rajono gyventojams yra užtikrintas.

➤ Greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) paslaugas teikia 6 brigados, 2020 m. aptarnavo 96 575 gyventojus (iš jų 91 961 - kaimo). Visi automobiliai įrengti pagal Lietuvos standartą LST EN 1789 „Medicinos transporto priemonės ir jų įranga. Greitosios pagalbos automobiliai“. GMP brigadų išdėstymas rajone nesikeitė. Dispečerinės tarnybos funkcijas atlieka Vilniaus miesto greitosios pagalbos stoties dispečerinė, kuri perduoda iškvietimų informaciją GMP brigadoms. Paciento namuose Greitosios medicinos pagalbos kvietimo kortelei pildyti naudojami planšetiniai kompiuteriai. Pasiektas 81,46 proc. operatyvumas (mieste ir kaime) atitinka GMP keliamus reikalavimus.

➤ Psichikos sveikatos centre (toliau - PSC) sudarytas savižudybių valdymo ir pagalbos organizavimo algoritmas, todėl krizę išgyvenantiems asmenims suteikiamos operatyvios, kompleksinės ir tęstinės paslaugos. 2020 m. PSC vykdė „Priklausomybės ligų ir savižudybių prevencijos“ programą bei sėkmingai įgyvendino tęstinę Vilniaus r. savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2018-2020 m. programą.

➤ Rajono gyventojams toliau teikiamos Psichikos dienos stacionaro paslaugos, kurios leidžia mažinti sergančiųjų psichikos ligomis hospitalizacijos apimtį, gerina psichosocialinę adaptaciją ir integraciją visuomenėje. 2020 m. buvo užimti 2575 lovadieniai.

➤ Įstaiga vykdė 5 valstybines prevencines programas. Gauta 221 639 Eur.

12.4. VRCP vykdomi projektai, programos. Siekiant pagerinti teikiamų paslaugų kokybę bei darbuotojų darbo sąlygas, 2020 m. buvo vykdoma nemažai projektų ir programų:

○ **„Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas Vilniaus rajone“.**

2020 iš ES struktūrinių fondų, valstybės ir Savivaldybės biudžetų gauta 108 767 Eur. Įsigyta virš 400 vnt. medicininės įrangos šeimos gydytojų ir ambulatorinės slaugos namuose paslaugoms teikti, palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėms.

○ **„Odontologinės pagalbos teikimo pacientams su negalia modelio sukūrimas“.**

2020 m. iš ES struktūrinių fondų gauta 86429 Eur. Toliau buvo tęsiamas odontologinių paslaugų teikimas paciento namuose.

○ **„Priemonių, gerinančių ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tuberkuloze sergantiems Vilniaus r. gyventojams, įgyvendinimas“.**

Pacientams skatinti kiekvieną dieną atvykti į DOTS kabinetus ir išgerti vaistus taikomos motyvacijos priemonės, siekiant, jog pacientai nenutrauktų gydymo. Kas savaitę nepertraukiamai atvykusiems išgerti paskirtų vaistų buvo išduodamas 22 Eur vertės maisto talonas.

2020 m. iš ES struktūrinių fondų, valstybės ir Savivaldybės biudžetų gauta 8052 Eur. Siekdama labiau motyvuoti tuberkuloze sergančius asmenis nepažeisti gydymo režimo, Savivaldybė maisto talonams įsigyti papildomai skyrė 5000 Eur. 2020 metais DOTS kabinete gydėsi 35 pacientai, gydymą baigė 24.

○ **„Inovatyvios ir kompleksinės lėtinių ligų priežiūros modelio išbandymas“.** Projekto įgyvendinimas apima pacientų, sergančių dviem ir daugiau lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, holistinį būklės ištyrimą, kompleksinės ir integruotos priežiūros teikimą, modeliui išbandyti reikalingos įrangos

įsigijimą, mokymus pacientams ir/ar jų šeimos nariams/artimiesiems, taip pat mokymus sveikatos priežiūros ir kitiems specialistams. 2020 m. iš ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto gauta 25 000 Eur.

○ **„Greitosios medicinos pagalbos paslaugų prieinamumo gerinimas Vilniaus ir Ašmenos rajonų pažeidžiamoms gyventojų grupėms“.** Projekto tikslas - pagerinti Vilniaus ir Ašmenos rajonų gyventojų sveikatos būklę ir gyvenimo kokybę. Projektas vykdomas pagal 2014-2020 m. Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą su partneriu Ašmenos centrine rajono ligonine (Baltarusija). 2020 m. gauta 93 967 Eur, iš jų 21 622 Eur skirta projekto partneriui.

○ **„Ambulatorinių kardiologijos sveikatos priežiūros paslaugų technologijų atnaujinimas VšĮ Vilniaus rajono centrinėje poliklinikoje“.** 2020 m. įsigytas ultragarsinės diagnostikos aparatas už 54 450 Eur. 2020 m. Savivaldybė projektui skyrė 12 000 Eur.

○ **„Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų (šeimos gydytojų) prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2020-2021 metais programa“.** 55 šeimos gydytojams buvo mokami darbo užmokesčio priedai iš Savivaldybės biudžeto lėšų, 67 slaugytojoms – iš VRCF lėšų. 2020 m. iš Savivaldybės biudžeto gauta 272 710 Eur.

○ 2020 m. buvo vykdomos keturios Studento-rezidento studijų rėmimo programos: kardiologo, neurologo ir 2 šeimos gydytojų. Savivaldybė skyrė 11 524 Eur.

○ 2020 m. įgyvendintos 5 visuomenės sveikatos rėmimo programos. Iš Savivaldybės biudžeto gauta 37 069 Eur. Pradėti paruošiamieji haloterapijos kabineto įrengimo darbai.

○ Taip pat 2020 metais Savivaldybė skyrė daugiau kaip 200 000 Eur prijungti Naujosios Vilnios BPG kabineto vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklus prie centralizuotų tinklų, pritaikyti infrastruktūrą neigaliesiems Riešės palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje, Lavoriškių, Maišiagalos ambulatorijose, Naujosios Vilnios BPG kabinete, įsigyti automobilį ambulatorinės slaugos namuose paslaugai teikti, kompensuoti patalpų nuomos, komunalines, DOTS kabineto išlaikymo išlaidas, padidėjusį darbo užmokestį specialistams, vykusiems dirbti į Vilniaus mieste veikiančią mobilų COVID-19 patikros punktą, už švietimo darbuotojų testavimą, įsigyti įrangą COVID-19 vakcinoms laikyti.

12.5. Nemenčinės poliklinika. I karantino metu ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos buvo teikiamos daugiausia nuotoliniu būdu. Buvo sustabdytas medicininės reabilitacijos paslaugų teikimas. Pagerėjus epidemiologinei situacijai, vasarą buvo atnaujintas visų sveikatos priežiūros paslaugų teikimas, didinant tiesioginio kontakto konsultacijų skaičių.

II karantino metu poliklinikoje teikiamos nuotolinės ir kontaktinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos (odontologinės priežiūros - tik kontaktinės paslaugos). 2020 metais išaugo nuotolinių konsultacijų, ypač susijusių su koronaviruso gydymu, skaičius. Ypatingas dėmesys skirtas pacientų

srautui valdyti. Atlikta integracija su e-sveikatos išankstinės pacientų registracijos sistema, atsirado papildoma galimybė pacientams registruotis internetu, per portalą e-sveikata.

Siekiant valdyti pacientų srautus, optimizuoti pacientų aptarnavimo procesą, aptarnavimo proceso eigos kontrolę, pagerinti pacientų aptarnavimo kokybę ir sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą buvo įdiegta pacientų srautų valdymo sistema, kuri yra integruota su poliklinikos informacine sistema. Pagal projektą „**Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas VŠĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinikoje**“ 2019–2020 metais Nemenčinės poliklinika įsigijo transporto priemonę pacientams namuose lankyti, medicinos įrangą vaikų bei vyresnio amžiaus gyventojų ligų profilaktikai, prevencijai ir ankstyvajai diagnostikai, bei slaugos, slaugos ir palaikomojo gydymo, paliatyviosios pagalbos paslaugoms vystyti, buvo suremontuota dalis poliklinikos patalpų, kad jos atitiktų neigaliųjų poreikius laisvai patekti pas gydytojus. Taip pat efektyviai gydytojų veiklai užtikrinti įsigyta kompiuterinė technika gydytojų darbo vietoms atnaujinti, palankesnėms darbo sąlygoms sukurti. Projektui įgyvendinti Savivaldybė skyrė 9 693 Eur.

Vykdamas „Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų (šeimos gydytojų) prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose“ programą, šeimos gydytojų darbo užmokesčiui didinti iš Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto mokami priedai prie atlyginimo, o slaugytojoms - iš poliklinikos lėšų. Savivaldybė skyrė 40 560 Eur, poliklinika – 27 730 Eur.

Vilniaus rajono savivaldybė dalyvauja Rentgeno diagnostikos paslaugų kokybės gerinimo 2018- 2025 metų programoje. Vykdamas programą ir siekiant pagerinti rentgeno diagnostikos sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir pacientų saugą, 2020 metų lapkričio mėn. Nemenčinės poliklinika už 199 771 Eur įsigijo naują skaitmeninį rentgeno diagnostikos aparatą.

Nemenčinės poliklinika kartu su Antakalnio poliklinika ir Veiverių PSCP vykdo projektą „Inovatyvus paslaugų teikimas poliligotiems pacientams“. Šiuo projektu siekiama efektyvesnio lėtinių ligų valdymo, visaverčio pacientų poreikio patenkinimo, didesnio sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo, aktyvaus pacientų įsitraukimo į sveikatos būklės valdymą ir jų gyvenimo kokybės pagerinimą.

Užtikrinant geresnę sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą širdies ir kraujagyslių ligomis sergantiems pacientams, už poliklinikos lėšas įsigyta veloergometrijos sistema. Gerinant odontologinės priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę, įsigytas naujas 3 vietų odontologinis kompresorius, dantų kanalų gydymui skirtas prietaisas, danties šaknies ieškikliai.

2020 metais Vilniaus rajono savivaldybė skyrė Nemenčinės poliklinikai skyrė **52 000 Eur**.

XIII. DĖMESYS JAUNIMO REIKALAMS 2020 METAIS

o Veiklą sėkmingai vykdė Vilniaus rajono savivaldybės jaunimo reikalų taryba, kuri:

- pateikė Vilniaus rajono savivaldybės administracijai pasiūlymus dėl moksleivių pavėžėjimo galimybių gerinimo Vilniaus rajone, jaunimo užimtumo ir savanorystės veiklų pasirinkimo klausimais, organizavo susitikimus su administracijos padalinių vadovais ir specialistais;

- pateikė Vilniaus rajono savivaldybės tarybai tvirtinti Vilniaus rajono savivaldybės jaunimo vasaros

užimtumo ir integracijos į darbo rinką 2020 metų programą;

- plėtė Lietuvos moksleivių sąjungos tinklą Vilniaus rajone, įsteigtas Vilniaus rajono padalinys, plėsta Jaunimo informavimo centro veikla;

- bendradarbiavo su Vilniaus rajono pedagogine psichologine tarnyba organizuojant jaunimo situacijos analizių apie jaunimo užimtumo, įsidarbinimo ir verslumo galimybes Vilniaus rajone atlikimą; bendradarbiavo su Lietuvos moksleivių sąjunga atliekant moksleivių pavėžėjimo problematikos tyrimą Vilniaus rajone;

- sukūrė jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų, veikiančių Vilniaus rajone, duomenų bazę;

- bendradarbiavo ir dalyvavo Erasmus+ projekte „Misija ne(įmanoma): Jaunimui draugiškos bendruomenės“ kūrimo programoje.

o Vilniaus rajono savivaldybės Jaunimo reikalų koordinatore bendradarbiavo su savanorišką veiklą Vilniaus regione organizuojančia organizacija VŠĮ „Ne imti, bet duoti“ siekiant akredituoti savanorius priimančias organizacijas Vilniaus rajone ir taip prisidėti prie Jaunimo savanoriškos tarnybos modelio įgyvendinimo. 2020 metais Vilniaus rajone akredituotos 2 naujos savanorius priimančios organizacijos.

Jaunimo savanoriška tarnyba –tai intensyvi 6 mėn. trukmės savanorystės programa jauniems žmonėms nuo 14 iki 29 m., kurios metu jaunuoliai 40 val. per mėnesį savanoriauja pasirinktoje akredituotoje priimančioje organizacijoje, kartą per mėnesį susitinka su savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos paskirtu mentoriumi, mokosi įveikti sunkumus, mokosi apmąstyti patirtį bei įvardyti išmokimus, suformuluoti tobulėjimo kryptis.

o Įgyvendinta Vilniaus rajono savivaldybės tarybos patvirtinta Vilniaus rajono savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką 2020 metų programa. Programa skirta Vilniaus rajono savivaldybės jaunimui nuo 14 iki 18 m., besimokančiam Vilniaus rajono ugdymo įstaigose ir deklaravusiam savo gyvenamąją vietą Vilniaus rajone. Programoje dalyvavo 10 jaunuolių, kuriuos įdarbinę 6 darbdaviai gavo apie 5 tūkst. Eur darbo užmokesčio sąnaudų kompensacijų.

1 pav. Vilniaus rajono savivaldybės jaunimo reikalų taryba

Vilniaus rajono jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką 2020 m. programa buvo įgyvendinama Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto lėšomis ir vykdoma 2020 m. liepos-rugpjūčio mėnesiais, ne ugdymo proceso metu. Programoje galėjo dalyvauti Vilniaus rajone veiklą vykdančios juridiniai asmenys, kitos organizacijos (ūkininkai) ar šalies piliečiai, besiverčiantys individualia veikla. Jauni žmonės, susiradę darbdavį ir su juo suderinę dalyvavimą programoje, registravosi pateikdami registracijos formą. Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė, įvertinusi informaciją apie dalyvių atitiktį programai, tinkamų dalyvių sąrašą pateikė tvirtinti administracijos direktoriui. Darbdaviui, dalyvaujantiam programoje, už jauną žmogų, įdarbintą visu darbo krūviu, per mėnesį buvo kompensuojama 300 Eur. Jeigu jaunas žmogus dirbo ne visu darbo krūviu, kompensacija buvo skaičiuojama proporcingai pagal dirbtas darbo dienas (valandas). Maksimalus kompensacijos dydis darbdaviui už vieną įdarbintą jauną žmogų per programos vykdymo laikotarpį siekė 600 Eur. Tuo tarpu maksimalus galimas kompensacijos dydis vienam darbdaviui, įdarbinusiam jaunas žmones – 4 800 Eur.

o Savivaldybė dalyvavo Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos visoje Lietuvoje įgyvendinamame projekte „JUDAM“, kurio tikslas – mažinti nedirbančio, nesimokančio, mokymuose nedalyvaujančio, Užimtumo tarnyboje neregistruoto 15-29 m. amžiaus jaunimo skaičių, įgyvendinant ankstyvos intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones, atsižvelgiant į jauno asmens poreikius ir galimybes. Pagal Savivaldybės teikiamus duomenis projekto „JUDAM“ koordinatoriai Vilniaus apskrįčiai teikė Vilniaus rajone gyvenantiems jaunuoliams paslaugas bei siekė kiek įmanoma individualiau, lanksčiau pažvelgti į jauno žmogaus problemą ir ją spręsti atsižvelgiant į kiekvieno poreikius ir galimybes, tuo pačiu siekiant gražinti jį į darbo rinką ir/ar švietimo sistemą. 2020 metais Vilniaus rajono savivaldybėje neaktyvių jaunuolių skaičius vidutiniškai sumažėjo 15 proc.

o Vilniaus rajono jaunimo reikalų koordinatore dalyvavo VšĮ „Politikos tyrimų ir analizės institutas“ įgyvendinamoje Britų tarybos programoje „Active Citizens“, kurios tikslas – įgalinti jaunas žmones dalyvauti bendruomenės gyvenime, įtraukti į jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo procesus. Vilniaus rajone buvo organizuotos:

- „Active Citizens“ (liet. „Aktyvūs piliečiai“) dienos, subūrusios jaunas žmones kartu su įvairių institucijų atstovais aptarti kylančius iššūkius ir poreikius bendruomenėse bei pasidalyti mintimis, kaip institucijos galėtų tapti draugiškesnės jaunimui;
- „Role models“ (liet. „Sektiniai pavyzdžiai“) dienos, kai su jaunimu susitiko iš Vilniaus rajono kilę žmonės - sektiniai pavyzdžiai, kurie įkvepia ir turi ką papasakoti jaunajai kartai. Jaunuoliai ir įvairių sričių specialistai kartu diskutavo, kodėl svarbu turėti sektinį pavyzdį, ką jauno žmogaus gyvenime reiškia pasirinkimai, tikslai, prioritetai, savanorystė.

o Už aktyvios bendruomenės kūrimą apdovanojimus Lietuvos Respublikos Prezidentūroje gavo (2 pav.) keli Vilniaus rajono bendruomenių atstovai bei Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatore.

2 pav. Vilniaus rajono aktyvių bendruomenės atstovų apdovanojimas

Dalyvaujant pirmajai šalies poniai Dianai Nausėdienei, Jungtinės Karalystės ambasados atstovė iškilmingai įteikė „Active Citizens“ programos ženkliukus 45 fasilitatoriams – bendruomenių lyderiams iš skirtingų Lietuvos savivaldybių.

o Vilniaus rajono jaunimas dalyvavo Jaunimo tarptautinės bendradarbiavimo agentūros, administruojančios ES jaunimo rėmimo programas Lietuvoje, organizuojuose mokymuose ir renginiuose.

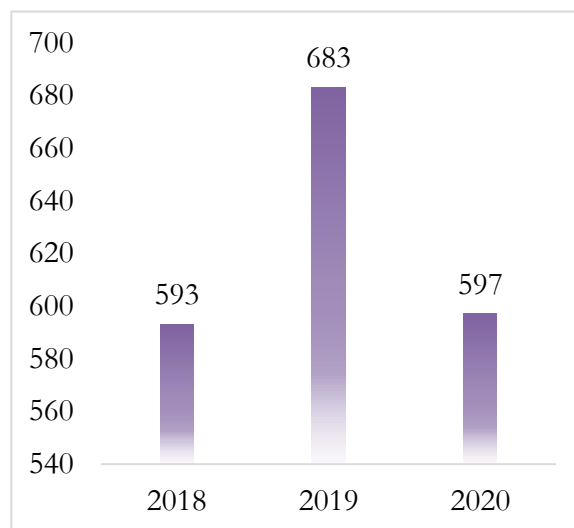
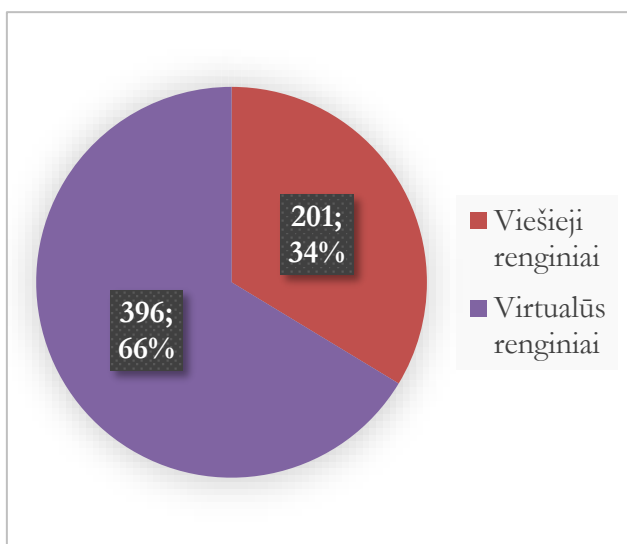
o Vilniaus rajono jaunimo reikalų koordinatore įtraukta į socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintą Nacionalinės darbo grupės sudėtį. Grupėje dirba **tik dviejų šalies savivaldybių, įskaitant Vilniaus rajono savivaldybę**, atstovai.

o Informacija apie Vilniaus r. organizuoto jaunimo veiklas, organizuojamus renginius ir iniciatyvas nuolat skelbiama Savivaldybės tinklalapyje ir Jaunimo reikalų tarybos „Facebook“ paskyroje.

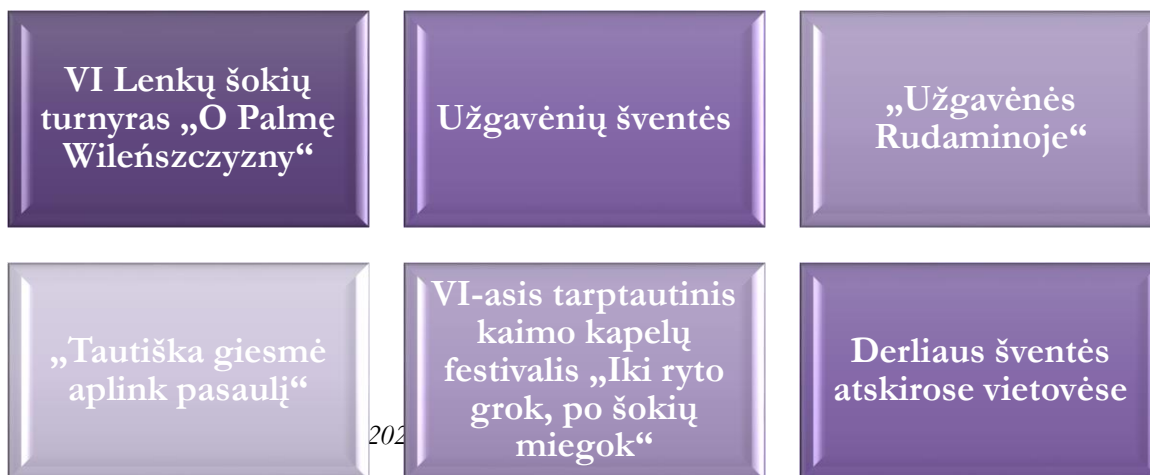
XIV. KULTŪRA, SPORTAS, TURIZMAS

14.1. Kultūra. Vilniaus rajone veikia dvi daugiafunkcės kultūros centrinės įstaigos: Nemenčinėje ir Rudaminoje. Papildomai kiekvienas centras turi po 14 skyrių. 2020 metai kultūros centrams ir jų skyriams dėl pandemijos šalyje buvo kupini išbandymų organizuojant kultūrinę veiklą. Atsižvelgiant į sudėtingą Lietuvai laikotarpį, teko keisti daugelio renginių formatą arba iš dalies juos atšaukti. 2020 metais surengti 597 renginiai (1-2 pav.).

2 pav. Renginių skaičiaus dinamika

SVARBIAUSI RENGINIAI:

Lietuvos ir Lenkijos parlamentai 2020 metus paskelbė Jono Pauliaus II metais, taip paminėdami 100-ąsias jo gimimo metines ir piligriminę kelionę į Lietuvą 1993 m. Prie šių iškilmių prisijungė ir Vilniaus rajono kultūros įstaigos, organizuodamos parodas, konkursus, edukacinius užsiėmimus, rodydamos filmus. Norėdamas pagerbti šventąjį ir atšvęsti šį neeilinį jubiliejų, dainų ir šokių ansamblis „Rudomianka“ nufilmavo mėgstamos Šventojo Tėvo dainos „Barka“ vaizdo įrašą.

14.1.1. Kultūros objektų tinklo plėtra. 2020 metais buvo atidaryti ir oficialiai pristatyti **nauji, modernūs ir šiuolaikiškai įrengti Rudaminos daugiaviečio kultūros centro Savičiūnų ir Marijampolio skyrių pastatai.**

3 pav. Savičiūnų kultūros centras

Savičiūnų kultūros skyrius įsikūrė iš pagrindų atnaujintame senajame kultūros centro ir bibliotekos pastate. Atlikus kultūros skyriaus pastato rekonstravimo darbus, įrengta daugiaviečio salė, kurioje galima vykdyti įvairias naudingas ir įdomias veiklas, organizuoti šventes bei skatinti kultūros ir meno sklaidą

organizuojant meno kolektyvų repeticijas, dailės, teatro, šokių pamokas ir vakarus jaunimui bei vyresnio amžiaus žmonėms. Siekiant skatinti vietos gyventojų tiek socialinį, tiek fizinį aktyvumą bei sudaryti palankesnes sąlygas dalyvauti bendruomenės veiklose – įrengta treniruoklių patalpa su persirengimo patalpomis ir dušais, modernizuotos bibliotekos ir kitos įvairiems užsiėmimams skirtos patalpos. Bendra darbų vertė siekia 415 914 Eur.

4 pav. Marijampolio kultūros centras

Marijampolio kaime buvo atlikta nenaudojamo pastato rekonstrukcija ir pastato prieigų sutvarkymas pritaikant bendruomenės poreikiams. Naujai iškilusiame kultūros centre įrengta daugiafunkcė salė ir laisvalaikio patalpa, kurioje įsikūrė biblioteka ir vaikų erdvė. Naujame kultūros centre įrengta treniruoklių patalpa su persirengimo patalpomis ir dušais, kuri ne tik skatins fizinį aktyvumą, bet ir užtikrins gyventojų užimtumą. Bendra šio projekto vertė siekia daugiau kaip 366 000 Eur. Projektai buvo įgyvendinami pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programą.

2020 metais buvo tęsiami **Nemenčinės daugiafunkcinio kultūros centro rekonstravimo darbai**, kurių vertė siekia 2 874 535 Eur. 2020 metais atlikta darbų už 1 170 448 Eur, iš kurių 1 000 000 Eur - tai Valstybės investicijų programos lėšos, 170 448 Eur skyrė Savivaldybė. Pagrindiniai 2020 metais atlikti darbai: vidaus patalpų įrengimas ir remontas, fasadų šiltinimas, inžinerinių tinklų (vandentiekio, nuotekų, elektros) įrengimas.

5 pav. Atnaujinamas Nemenčinės daugiafunkcinis kultūros centras

Kaimo pasididžiavimu laikomas, turtinga istorija garsėjantis Jelenskių dvaras (Paberžės sen. Glitiškių k.) šiuo metu intensyviai tvarkomas ir prikeliamas naujam gyvenimui. Vilniaus rajono savivaldybė inicijavo dvaro sodybos ir dvarvietės renovaciją ir sutvarkymą. Įgyvendinant projektą **Glitiškių dvaro atnaujinimas pritaikant kultūros paslaugų teikimui ir kitoms bendruomenės reikmėms**, vyksta tvarkybos darbai: tvarkomas pastatas ir prie dvaro esantis parkas, įrengiamos vidaus patalpos, montuojami langai, įrengiama kondicionavimo sistema, išvedžiojamas grindinis šildymas, vyksta elektros instaliacijos tvarkymo darbai, sutvirtinamas fasado dekoras, ruošiamasi stogo remonto darbams. Planuojama, kad darbai, pradėti 2019 m. rugsėjį, turėtų būti baigti 2021 metais. Dvarui atnaujinti bus skirta apie 2,9 mln. Eur, iš Europos regioninės plėtros fondo skirta 868 000 Eur, papildomai gauta 500 000 Eur parama iš valstybės biudžeto.

14.1.2. Etatai. Vystant kultūros centrų infrastruktūrą, padidėjo ir darbo apimtys, todėl 2020 metais buvo padidintas etatų skaičius: NDKC iki 80,5 etato ir RDKC - iki 88 etatų.

14.1.3. Projektinė veikla. Kultūros centrai aktyviai dalyvauja konkursinėje projektinėje veikloje. Įgyvendinami projektai orientuoti į liaudies kultūros populiarinimą, domėjimąsi menu, gyventojų užimtumą. Dažniausiai projektinių renginių pagrindinis tikslas – įtraukti visuomenę į kultūrinę veiklą, ypač pritraukti jaunimą. Projektai yra skirti mėgėjų meno kolektyvams populiarinti. 2020 m. buvo įgyvendinti 7 projektai, kuriems finansavimas buvo skirtas iš Lenkijos ir Lietuvos fondų. Bendra įgyvendintų projektų vertė sudarė 32 000 EUR.

14.1.4. Bibliotekos. 2020 m. Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka minėjo veiklos 80-metį. Šiai datai paminėti buvo surengtas parodų ciklas „Mūsų biblioteka istorijos vingiuose“. Taip pat šia proga biblioteka sukūrė garso ir vaizdo įrašus: „[Šiuolaikinė biblioteka - tai ne knygų sandėlis, o naujausių technologijų kūrybos branduolys](#)“ ir „[Vilniaus rajono savivaldybės Centrinei bibliotekai – 80](#)“.

2019-2020 m. Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka dalyvavo projekte „Prisijungusi Lietuva“.

Projekto tikslas – padėti gyventojams išmokti efektyviai, saugiai, atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis bei internetu ir jo teikiamomis galimybėmis. 2020 metais buvo apmokyta apie 1500 dalyvių (net 53

„Šiuolaikinė biblioteka tai ne knygų sandėlis, o naujausių technologijų kūrybos branduolys“

proc. daugiau nei 2019 metais).

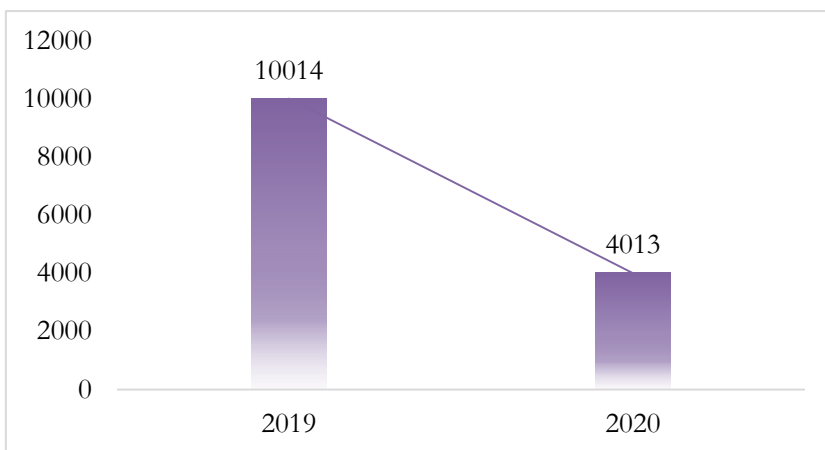
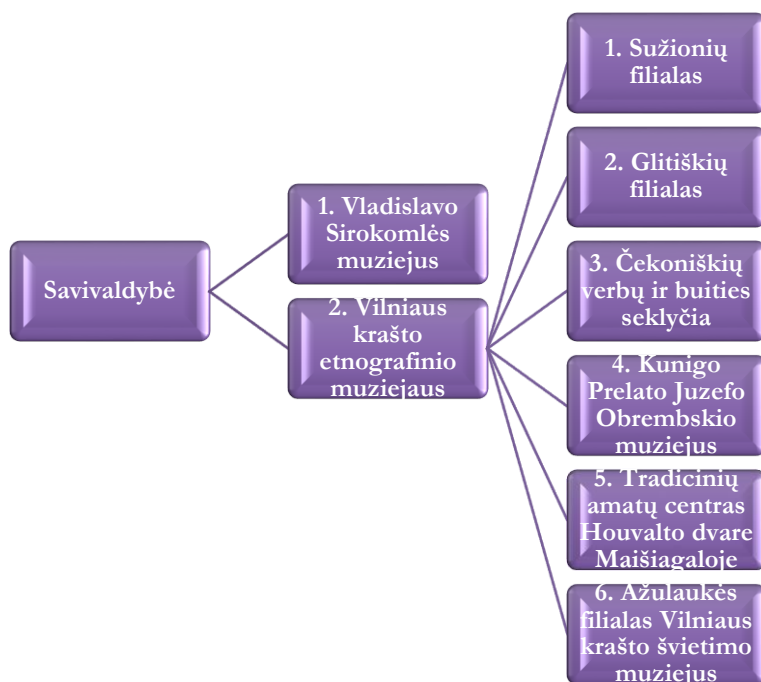
6 pav. Centrinės bibliotekos 80-mečio proga sukurto muzikinio klipo momentinė ekrano kopija

2020 m. Vilniaus rajono

savivaldybės Centrinė biblioteka įgyvendino projektą „Virtualus turas po Vilniaus krašto totorių istoriją ir kultūrą“. Bibliotekos teikiama **nauja paslauga – virtualus turas**, kuris yra prieinamas adresu www.vrscb.vilniauskraštotoriai.lt.

Paskelbus ekstremalią situaciją šalyje, Centrinė biblioteka prisijungė prie „Robotikos mokyklos“ bei Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos iniciatyvos ir 3D spausdintuvu spausdino apsauginius skydus medikams. Vilniaus rajono savivaldybės finansavimo dėka per kelias savaites buvo atspausdinta per 100 skydų, kurie buvo paaukoti Juodšilių, Rudaminos ir Skaidiškių ambulatorijų darbuotojams.

14.1.5. Muziejai. Vilniaus rajone veiklą vykdo du muziejai.

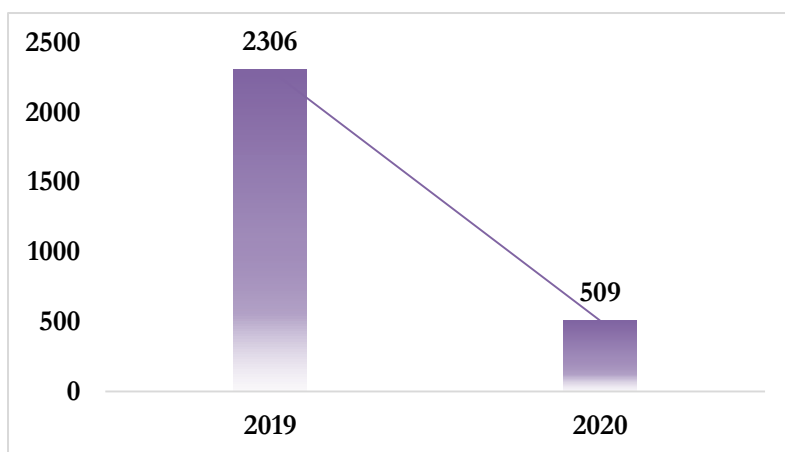

7 pav. Muziejų lankytojų skaičiaus dinamika

Muziejų funkcijos - kaupti, saugoti ir pristatyti lankytojams eksponatus, liudijančius apie Vilniaus krašto gyventojų buitį bei papročius.

2020 m. Vilniaus krašto etnografiniame muziejuje (VKEM) ir jo filialuose apsilankė 1343, o Vladislavo Sirokomlės muziejuje - 2492

lankytojai. Palyginti su pastaraisiais metais nuosekliai augančiais lankytojų skaičiais rodikliais, 2020 metų skaičiai yra žymiai kuklesni, lankytojų srautai sumažėjo net 60 proc. Mažesnis lankytojų skaičius yra akivaizdi COVID-19 pandemijos ir karantinų pasekmė. Tačiau nuolatiniai paskyrų tinkle

8 pav. Muziejų rengiamų edukacinių užsiėmimų lankytojų skaičiaus dinamika

„Facebook“ atnaujinimai bei interneto svetainės veikla leido suinteresuotiems asmenims greitai ir patogiai susipažinti su parodomis, muziejų naujienomis ir ekspozicijomis, moksline veikla, dalyvauti edukaciniuose užsiėmimuose.

VKEM Ažulaukės filialo Vilniaus krašto švietimo muziejuje aktyviai yra vykdomi rekonstrukcijos darbai ir 2021 m. planuojamas muziejaus atidarymas. 2020 m. Vilniaus krašto švietimo muziejaus darbuotojai rinko eksponatus, komplektavo rinkinius, ruošė ekspozicijas. Per metus surinkti 484 eksponatai ir 3200 knygų muziejaus bibliotekai.

9 pav. Vilniaus krašto etnografinio muziejaus 20 metų veiklos minėjimas. Nuotr. M. Dvinel

14.1.6. Projektai – renginiai. 2020 metais VKEM minėjo 20 metų veiklos jubiliejų, kuris vyko kartu su projekto „Vilniaus krašto paveldas, kultūra ir tradicijos per objektyvo prizmę“ fotografijos parodos „Fotografija – mūsų kultūros atspindys“ pristatymu. Bendra valstybės remiamo projekto vertė - 22 500 Eur.

VKEM filialas Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje gavo paramą iš draugijos „Wspólnota Polska“ projekto „Tradicionių amatų mugė“ finansavimui.

Amatų mugė vyko 2020 m. rugsėjo mėn. Jos metu sertifikuoti amatininkai pristatė įvairius tradicinius amatus. Visi edukaciniai užsiėmimai buvo nemokami. Mugė vyko Houvalto dvaro parke, Maišiagaloje. 2020 m. rugpjūčio 22 d. Vladislavo Sirokoslės muziejuje Bareikiškių k. buvo pristatytas **dainynas ir kompaktinė plokštelė „Dainos iš močiutės skrynios“** bei dainyno iliustracijų paroda. Tai viena iš ES ir Vilniaus rajono savivaldybės finansuojamo projekto „Atraskime regionų šaknis iš naujo“ veiklų. Tai yra antras dainynas, kuriame įamžinti Vilniaus krašte kadaise atliekami kūriniai.

2019 m. rugpjūčio mėn. Vladislavo Sirokoslės muziejuje įvyko pirmoji renginio dalis – iliustracijų dainynui piešimas. Renginio dalyviai, besiklausydami senų Vilniaus krašte įrašytų liaudies dainų, turėjo perkelti savo pojūčius ant molberto. Dainos buvo sudėtos į dainyną, o atrinkti dalyvių

piešiniai buvo panaudoti dainynui iliustruoti.

Iliustracijos taip pat pateko į tapybos darbų

parodą, vykusią dainyno pristatymo metu. Įgyvendinant tarptautinį projektą „Atraskime regionų šaknis iš naujo“, pagal 2014-2020 metų Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos prioritetą – vietos kultūros

10 pav. V. Sirokoslės muziejuje pristatytas dainynas ir kompaktinė plokštelė „Dainos iš močiutės skrynios“ bei dainyno iliustracijų paroda. Nuotr. M. Dvinel

11 pav. Verba ir meduolis – Vilniaus rajono suvenyras

skatinimas ir istorinio paveldo išsaugojimas, taip pat sukurtas ir pagamintas **tradicinis Vilniaus rajono suvenyras**, atspindintis šio krašto tradicijas ir papročius.

Vilniaus rajono tautodailininkė ir verbų rišėja Agata Granicka 2020 metų gruodžio 18 d. pelnė Žemės ūkio ministerijos įsteigtą apdovanojimą už tradicinio verbų pynimo amato puoselėjimą ir sklaidimą bei tapo 2020 metų sėkmingiausia ne maisto gaminius gaminančia tradicine amatininke.

14.1.7. Derliaus šventės. 2020 metais dėl nepalankios epideminės situacijos, susijusios su koronaviruso plitimu, tradicinė ir turėjusi būti jubiliejinė XXV Vilniaus rajono derliaus šventė Pikeliškėse neįvyko. Puoselėjant Vilniaus rajono gyventojų svarbiausias tautines vertybes bei norint padėkoti visiems Vilniaus rajono ūkininkams už didžiulį triūsą ir gerą darbą, nepaisant daugybės sunkumų ir iššūkių, buvo surengtos lokaliai, bet ne mažiau turiningos ir nuotaikingos rudens šventės mažesniame žmonių būryje.

Koronaviruso pandemijos akivaizdoje tradicinė Vilniaus rajono derliaus šventė įgavo naują formą – **Rudaminos daugiafunkcinis kultūros centras** rajono ūkininkus pagerbė spalio 28 d. surengdamas iškilmingą Vilniaus rajono ūkininkų parodos atidarymą, ūkininkų apdovanojimą bei edukacinį užsiėmimą „Duonos medis iš šiaudų“.

12 pav. Šventėje Rastinėnuose dalyvavo Vilniaus rajono vicemeras Robert Komarovski

Rugsėjo 12 d. spalvinga ir linksma **Derliaus šventė vyko Rastinėnuose**. Šventėje dalyvavusiems gyventojams, vietiniams ūkininkams bei svečiams iš viso Vilniaus rajono buvo surengtas nuotaikingas koncertas, vaikai galėjo išbandyti savo jėgas sporto varžybose ir laimėti dovanų. Taip pat visi šventės dalyviai galėjo apsilankyti rudens gėrybių kiemeliuose ir pasivaišinti derliaus vaisėmis.

Rajono gyventojai rugsėjo 20-ąją rinkosi į spalvingą

Derliaus šventę, kurią surengė Paberžės seniūnija ir Nemenčinės daugiafunkcinis kultūros centras.

Tradiciškai šventė prasidėjo bendromis šv. Mišiomis Švč.

Jėzaus Širdies bažnyčioje, o po pamaldų svečiai rinkosi į aikštę šalia parapijos namų, kur susirinkusieji galėjo ne tik grožėtis nuostabiai išpuoštais, rudens gėrybių nukrautais

14 pav. Rudens gėrybių šventė Sužionyse

stendais, bet ir pasidžiaugti pramogine programa.

13 pav. Derliaus šventė Paberžėje

Rugsėjo 27 d. **rudens gėrybių šventė vyko Sužionyse**.

Čia atvykusių laukė papuošta šventės aplinka, rudens derliaus grožybių gausa, išpuošti kiemeliai, išpūdingo dydžio įvairios daržų, laukų ir sodų gėrybės. Šventės dalyviai

buvo vaišinami gardžiais rudens gėrybių patiekalais, o mažieji šventės dalyviai galėjo dalyvauti Vilniaus rajono policijos komisariato atstovų organizuojuose smagiuose konkursuose. Kartu su vietos bendruomene pasidžiaugti rudens švente atvyko ir vidaus reikalų ministrė Rita Tamašunienė.

14.2. Turizmas. Siekiant atkreipti visuomenės dėmesį į Pasaulio paveldo sąrašą įrašytų Lietuvos kultūros paveldo vietovių, tarp jų ir Struvės geodezinio lanko reikšmę, didinti šių vietovių pažinimą bei išsaugojimo svarbą, 2020 metai buvo paskelbti UNESCO pasaulio paveldo Lietuvoje metais.

Struvės geodezinio lanko du punktai yra Vilniaus rajono Nemenčinės seniūnijos Meškonių bei Nemėžio seniūnijos Paliepiukų kaimuose (**žr. viršelio nuotrauką**).

2020 m. birželio mėnesį Vilniaus rajono turizmo informacijos centre, minint UNESCO pasaulio paveldo metus Lietuvoje, buvo pasirašyta **jungtinės veiklos sutartis dėl Struvės geodezinio lanko priežiūros bei išsaugojimo**. Šia sutartimi nuspręsta aktyvinti Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos

nacionalinės UNESCO komisijos, Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Vilniaus rajono bei Rokiškio rajono savivaldybių bendradarbiavimą, kooperuoti šių įstaigų darbą, žinias, patirtį, finansinius išteklius – bendrai veikti užtikrinant Struvės geodezinio lanko priežiūrą, viešinimą bei išsaugojimą.

2020 m., švenčiant UNESCO Pasaulio paveldo Lietuvoje metus bei minint Struvės geodezinio

lanko
15 metų

15 pav. Merė Marija Rekest susitinka su žemės ūkio viceministru Petru Narkevičiumi Vladislavo Sirokoslės muziejuje Bareikiškėse

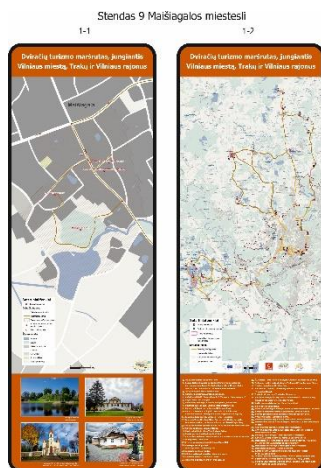
įrašymo į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą sukaktį, Savivaldybė aktyviai įsitraukė į viešinimo kompaniją, organizavo bei dalyvavo šiai progai skirtuose renginiuose.

2020 m. sausio mėnesį Litexpo parodos rūmuose vykusioje tarptautinėje turizmo parodoje **ADVENTUR 2020**, Vilniaus rajono turizmo ir informacijos centras savo stende pristatė UNESCO

16 pav. Vilniaus rajono autobusų parko maršrutinis mikroautobusas, viešinantis Struvės geodezinio lanko punktus Vilniaus rajone

pasaulio paveldo objektus, esančius Vilniaus rajone – Struvės geodezinio lanko punktus.

17 pav. Maišiagalos informacinis stovas

Plėtodama rajono turizmo infrastruktūrą ir didindama kultūros ir gamtos paveldo objektų žinomumą ir lankomumą, Savivaldybė 2020 m., kartu su partneriais Vilniaus miestu ir Trakų rajono savivaldybių administracijomis, įgyvendino **projektą „Dviraičių turizmo trasų ir maršrutų (jungiančių Vilniaus miesto, Trakų ir Vilniaus rajonų savivaldybes) ženklinimas“**. Projektas įgyvendintas pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų programą. Projekto lėšomis Vilniaus rajone paženklinta 14 lankytinų objektų įrengiant 34 informacinius kelio ženklus, 6 informacinius maršruto stovus ir 3 turizmo informacijos standus.

Aktyvaus turizmo plėtra, skatinanti pasienio teritorijų paveldą -

Interreg Lietuva-Polska kartu su Korycino valsčiumi (Lenkija) vykdomas projektas, kuriuo siekiama įrengti aktyvaus žiemos laisvalaikio praleidimo zoną (Vilniaus rajono sporto mokykla įsigys sniego retraką), organizuoti mokymus, dalijantis gerąja patirtimi apie aktyvų turizmą. Finansavimo sutartis pasirašyta 2020 m. Projekto veiklas planuojama pradėti įgyvendinti 2021 m. I ketvirtyje. Vilniaus rajono savivaldybės projekto dalies vertė - daugiau kaip 330 000 Eur, ES parama - apie 280 000 Eur.

2020 m. koronaviruso pandemija itin skaudžiai paveikė turizmo sektorių, bet tuo pat metu parodė ir jo potencialą. Galimybė lankyti uždarytus pandemijos metu objektus, edukacinės programos ir renginiai buvo perkelti į virtualią erdvę. Pandemijos metu ypatingai buvo lankomi Vilniaus rajono teritorijoje esantys gamtos paminklai ir istorinės vietovės su išlikusiais liudininkais – piliakalniais, pilkapiais.

18 pav. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos administracinis pastatas

lėšomis Sporto mokyklai įsigijo du mokyklinius autobusus, kuriais jaunieji sportininkai galės vykti į sporto varžybas Lietuvoje ir užsienyje. Autobusams įsigyti buvo panaudota apie 75 000 Eur.

14.3. Sportas. Vilniaus rajono savivaldybė didelį dėmesį skyrė sporto infrastruktūros vystymui¹. 2020 metais Nemenčinės mieste duris atvėrė Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos administracinis pastatas, kurio statybos darbai kainavo 800 000 Eur. 2020 metais Vilniaus rajono savivaldybės administracija savo

¹ Plačiau apie tai žr. skyriuje „Investicijos“, 35. psl.

2020 m. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos auklėtiniai dalyvavo 13 tarptautinėse ir 41 respublikinėje varžybose. Tarptautinėse varžybose iškovojo 14 aukso, 10 sidabro ir 7 bronzos medalių, o šalies čempionatuose, pirmenybėse ir respublikinėse varžybose – 52 aukso, 52 sidabro ir 33 bronzos medalius.

19 pav. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos žolės riedulio komanda

2020 m. buvo ypač sėkmingi žolės riedulio komandai, kuri laimėjo Lietuvos vyrų žolės riedulio „B“ diviziono čempionatą, Lietuvos vyrų žolės riedulio uždarų patalpų „B“ diviziono čempionatą, Lietuvos U-18 jaunių žolės riedulio pirmenybes, Lietuvos U-18 jaunių žolės riedulio uždarų patalpų pirmenybes. Lietuvos žolės riedulio čempionate U-14 vaikinai iškovojo bronzą, o U-12 - sidabrą.

24 sporto mokyklos auklėtiniai yra pakviesti į Lietuvos suaugusiųjų, jaunimo ar jaunių biatlono, slidinėjimo, lengvosios atletikos, stalo teniso, imtynių ir žolės riedulio rinktines.

Prie Nemenčinės ir Rudaminos daugiavfunkcinių kultūros centrų yra steigiami sporto metodininkų etatai. Šiuo metu Vilniaus rajone dirba 22 sporto metodininkai, kurių pagrindinė užduotis - sudominti fiziniu aktyvumu gyventojus pagal metodininkų darbo lokalizaciją.

Dėl koronaviruso pandemijos šalyje sporto veikla buvo ribojama. Todėl 2020 metais Vilniaus rajono savivaldybė surengė 15 sporto renginių, t.y. dvigubai mažiau nei 2019 m. 2020 metais buvo įrengti 3 nauji **sporto aikštynai**.

Mickūnuose prie gimnazijos pastato įrengta natūralios žolės futbolo **aikštelė**, kurią juosia sutvarkyti bėgimo takai, mokiniai bei bendruomenė galės taip pat leisti laiką įrengtoje multifunkcijoje aikštelėje. Projekto vertė – daugiau kaip 250 000 Eur, ES parama - 55 000 Eur.

Medininkuose įrengta daugiavfunkcės sporto ir treniruoklių **aikštelės**. Projekto vertė - daugiau kaip 130 000 Eur, iš jos ES parama siekia 55 000 Eur.

Savivaldybė didelį dėmesį taip pat skyrė sporto infrastruktūros vystymui ir tobulinimui bei aktyvios gyvenamosios skatinimui. 2020 m. buvo įrengti sporto aikštynai prie Medininkų šv. Kazimiero bei Mickūnų gimnazijų bei pradėti Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazijos sporto aikštyno tvarkymo darbai. Taip pat buvo įrengta biatlono trasa prie naujai pastatyto Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos administracijos pastato Nemenčinėje.

2020 metais **Glitiškių kaime** pagal moderniausius standartus įrengta plati, aptverta ir apsaugota sporto aikštelė. Čia įrengta ne tik universali **sporto aikštė**, bet ir krepšinio, badmintono, tinklinio zonos. Šalia įrengta plati, visus vaikiškus norus išpildanti vaikų žaidimų aikštelė, kurioje pramogų ras net ir judriausi padūkėliai. Projekto vertė – beveik 250 000 Eur, iš jų 104 000 Eur - tai ES parama. Papildomai iš Savivaldybės lėšų visoje aikštyno teritorijoje buvo įrengtas drenažas.

14.3.1. Sporto objektai Vilniaus rajone

Objektai	Sporto aikštynai – aikštelės	Sporto salės	Treniruoklių salės
Objektų skaičius	43	24	10

XV. BENDRUOMENĖS

15.1. Seniūnijos. Vienos didžiausių Lietuvoje Vilniaus rajono savivaldybės teritorija suskirstyta į 23 seniūnijas. 2020 metais Savivaldybė skyrė joms beveik 6 mln. Eur kelių ir gatvių apšvietimo būklei gerinti, t. y. 57,8 proc. daugiau nei 2019 metais.

Seniūnija	Kelių ir gatvių remontas	Kitos išlaidos seniūnijų gerovei	Iš viso, (tūkst.Eur):	Gatvių apšvietimo rekonstrukcijai	Gatvių apšvietimui ir remontui	Iš viso, (tūkst.Eur):
Avižienių	169,9	30,9	200,8		35,0	35,0
Bezdonių	107,0	3,0	110,0		40,0	40,0
Buivydžių	77,4	3,9	81,3	34,4	6,0	40,4
Dūkštų	105,1	0,4	105,5	77,0	21,0	98,0
Juodšilių	74,3	35,1	109,4	159,0	27,0	186,0
Kalvelių	132,5	5,0	137,5	38,9	23,6	62,5
Lavoriškių	108,0	98,7	206,7	60,0	33,8	93,8
Maišiagalos	81,3	14,3	95,6	53,0	18,0	71,0
Marijampolio	189,4	14,1	203,5	40,0	24,5	64,5
Medininkų	40,0	78,5	118,5		96,7	96,7
Mickūnų	139,4	66,3	205,7	70,7	67,0	137,7
Nemenčinės	124,6	21,9	146,5		71,9	71,9
Nemėžio	180,2	8,2	188,4	54,4	65,5	119,9
Paberžės	141,5	14,0	155,5	65,0	28,4	93,4
Pagirių	111,0	168,3	279,3		119,6	119,6
Riešės	158,2	28,9	187,1	99,6	56,0	155,6
Rudaminos	5,1	117,7	122,8		106,7	106,7
Rukainių	112,0	12,3	124,3	122,5	28,3	150,8
Sudervės	17,8	11,3	29,1	4,4	11,7	16,1
Sužionių	93,5	62,7	156,2	44,3	31,6	75,9
Šatrininkų	59,6	60,2	119,8	24,1	40,9	65,0
Zujūnų	131,0	49,4	180,4	107,6	70,1	177,7

Nemenčinės m.	102,7	184,1	286,8	267,9	71,4	339,3
Iš viso:	2461,5	1089,2	3550,7	1322,8	1094,7	2417,5

1 lent. 2020 m. Vilniaus rajono savivaldybės seniūnijų tvarkymo ir gatvių apšvietimo suvestinė

15.2. Viešųjų erdvių modernizavimas. Savivaldybė nuolat tvarko ir įrenginėja naujas viešąsias erdves.

2020 m. įrengta **Maišiagalos turgavietės bei skvero infrastruktūra**, pėsčiųjų takai. 2021 m. 3 ketvirtyje čia taip pat planuojama įrengti Maišiagalos sporto aikštyną, kuriuo galės naudotis abiejų mokyklų mokiniai bei visa Maišiagalos miestelio bendruomenė.

Taip pat Maišiagaloje 2020 m. sutvarkyta viešoji erdvė, esanti šalia **Tradicinių amatų centro Houvalto dvare**. Projektas kainavo daugiau kaip 380 000 Eur, iš jų 200 000 Eur - ES parama. Teritorija buvo tvarkoma siekiant kompleksiskai atnaujinti Houvalto dvaro infrastruktūrą. Buvo sutvarkytas parko reljefas, priėjimai prie dvaro pastato, atlikti apželdinimo darbai, įrengti suoliukai, šiukšliadėžės ir pan. Šioje teritorijoje planuojama rengti tradicinių amatų mugės bei pristatymus, kultūrinius renginius.

Lavoriškių k. įrengta viešoji erdvė, kurioje yra įrengta vaikų žaidimų aikštelė, takas su apšvietimu, suoliukai, rekreaciniai statiniai ir įranga (informaciniai stendai, suolai prie tako). Projekto vertė - beveik 90 000 Eur.

Projekto „**Lietuvos Tūkstantmečio poilsio parko, esančio Marijampolio sen. Marijampolio kaime, sutvarkymas**“ metu įrengtos pėsčiųjų takų ir stovėjimo aikštelės dangos, krepšinio aikštelė. Papildomai dar bus įrengtas medinis tiltelis per Juodės upę, vaikų žaidimų aikštelė, rekreaciniai statiniai ir įranga (informaciniai stendai, suolai prie takų, pavėsinės su lauko baldais, laužavietė), teritorija apželdinta daugiamečiais augalais. Lankytojų patogumui bus įrengta automobilių stovėjimo aikštelė. Švenčių ir bendruomenės renginiams organizuoti įrengiama vieta lauko estradai. Projekto vertė – beveik 300 000 Eur, iš jų per 110 000 Eur pavyko gauti iš ES fondų.

2020 m. taip pat pradėta tvarkyti **Rudaminos viešoji erdvė**, esanti šalia Rudaminos daugiaviečio kultūros centro. Čia įrengta mini krepšinio aikštelė, takai, vaikų žaidimų aikštelė bei vieta scenai. Projekto vertė - 110 000 Eur, ES parama siekia 55 000 Eur.

Riešės sen. Raudondvario k. planuojama sutvarkyti viešąsias erdves įrengiant krepšinio aikštelę, aptvėrimą ir priėjimo takus, bei **Rukainių k.** įrengiant erdvę bendruomenės susibūrimams bei šventėms.

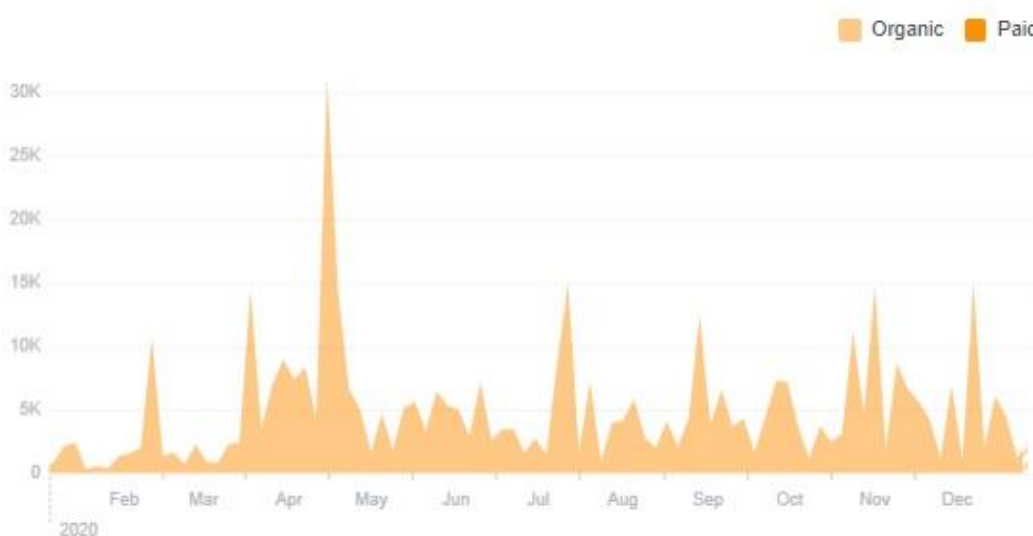
Įgyvendinant bendrą su Šalčininkų rajono savivaldybe Šalčininkai+ funkcinės zonos plėtros strategiją, planuojama **modernizuoti Rudaminos turgavietę**. Projekto vertė - apie 1,7 mln. Eur. Darbai prasidės 2021 m. vasarą.

Seniūnijos veiklos ataskaitas teikia kiekvienais metais. Jas galima rasti adresu www.vrsa.lt, skiltyje *Seniūnijos*.

XVI. KOMUNIKACIJA

16.1. Informavimas apie koronaviruso pandemijos valdymą. 2020 metai įeis į pasaulio istoriją kaip pasaulinės COVID-19 pandemijos metai. Tai buvo labai dinamiškai besikeičiančios, iki šiol nepažintos situacijos metas. Aplinkybės turėjo įtakos ir viešųjų ryšių sričiai. Viešųjų ir tarptautinių ryšių skyrius teikė informaciją labai operatyviai ir sklandžiai, reagavo į ypatingai greitai besikeičiančią situaciją, rengė pranešimus visuomenei, apdorojo didelius informacijos srautus tam, kad Vilniaus rajono gyventojai ne tik būtų informuoti, kaip elgtis, kur kreiptis, kaip apsaugoti nuo naujojo viruso, bet ir jaustųsi saugūs laiku gaudami visą informaciją jiems prieinama ir suprantama forma.

Pavasariį, prasidėjus pandemijai, savo veiklą pradėjo Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras, tiesiog užvertęs savivaldybę ir kitas pavaldžias įstaigas dažnai valandomis besikeičiančiais sprendimais, turėjusiais įtakos visų piliečių kasdienybei. Tam, kad paini, biurokратиška informacija taptų prieinama ir suprantama visiems, Savivaldybės administracija stengėsi ją perteikti pranešimų, vaizdinių plakatų (ikonografikų), trumpų žinučių pavidalu. Tam, kad informacija būtų lengviau pasiekiamą ir vienoje vietoje – interneto svetainėje atsirado atskira susisteminta skiltis informacijai apie koronavirusą sekti. Greičiau ir efektyviau pasiekti namuose likusius gyventojus padėjo informacijos sklaida socialiniame tinkle „Facebook“. Skaičiai patvirtina, kad rajono gyventojai noriai naudojamasi šiuo informacijos kanalu ir jis yra reikalingas. 2020 m. sausio pradžioje Savivaldybės paskyrą „Facebook“ tinkle prenumeravo 2 194 sekėjai, o metų pabaigoje šis skaičius išaugo beveik dvigubai – iki 4 235 sekėjų. Kovo viduryje Lietuvoje paskelbus pirmąjį karantiną, žmonės informacijos dažniausiai ieškojo internete. Tuo metu mūsų skelbiamos informacijos pasiekiamumas pasiekė išpūdingus rodiklius – žinutės pasiekdavo daugiau kaip 31 000 „Facebook“ tinklo naudotojų vienu metu.

1 pav. Organinis žinučių pasiekiamumas V.R.S.A paskyros „Facebook“ tinkle

Gyventojai taip pat aktyviai naudojami galimybe užduoti klausimus tiesiogiai Savivaldybės „Facebook“ paskyroje siųsdami žinutes arba klausdami komentaruose. Klausimų spektras buvo labai įvairus. Ypatingai didelis klausimų ir komentarų srautas prasidėjo balandį, apribojus judėjimą vieninteliame Vilniaus rajono mieste – Nemenčinėje. Bendradarbiaujant su Savivaldybės darbuotojais ir kitomis institucijomis, informacija gyventojams buvo teikiama 24/7, neretai pateikiant ją operatyviau ir aiškiau nei ji pasirodydavo šalies visuomenės informavimo priemonėse.

Paskelbtas karantinas ir su tuo susiję apribojimai paskatino ir Savivaldybės padalinius, ir pavaldžias įstaigas aktyviau naudotis socialiniais tinklais. Daugiafunkciniai kultūros centrai, Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka ir jos padaliniai, Vilniaus rajono TIC, seniūnijos, muziejai ir net atskiri ansambliai pradėjo aktyviai dalytis informacija „Facebooke“, taip pasiekdami savo tikslinę auditoriją.

2 pav. VRS.A komunikacijos modelio atvaizdavimas

16.2. Savivaldybės prekės ženklas ir nauja interneto svetainė. Visus 2020 metus vyko diskusijos ir paruošiamieji darbai dėl Savivaldybės svetainės modernizavimo. Šiuo metu naudojama platforma buvo įsigyta dar 2010 metais ir jau nebeatitinka nūdienos poreikių. Atnaujinta interneto svetainė www.vrsa.lt bus labiau funkcionali, patogi tiek gyventojams, tiek darbuotojams ir užtikrins aukštus saugumo reikalavimus. Savivaldybė planuoja, kad 2021 metų II pusmetyje galės pristatyti savo naują interneto svetainę.

2020 metais taip pat pavyko įgyvendinti dar vieną ilgai brandintą mintį. Buvo sukurtas **Vilniaus rajono savivaldybės logotipas bei šūkis**, kurie atspindi mūsų rajono bruožus ir išskirtinumą. Gilias tradicijas, turtingą kultūrą, įvairių tautų istoriją ir darnumą įprasmins šūkis: „**Čia susipina kalbos, kultūros, istorijos**“, o logotipas buvo kuriamas mūsų žymiausio tautinio, regioninio paveldo simbolio – velykinės verbos pagrindu.

Vilniaus rajono logotipas bus dinaminis, pagal poreikį, nuotaiką ar priklausomai nuo dizaino bus galima susidėlioti skirtingus logotipo variantus pasirenkant ir derinant tarpusavyje atskirus elementus.

Juk kaip ir mūsų tautodailininkių rišamos, gyvybę simbolizuojančios verbos visada skirtingos – dviejų vienujų nerasi! Taip ir mūsų logotipas – gyvas ir besikeičiantis.